

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 4. SVIBNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 219

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

Tradicionalno na Paliću PROSLAVLJEN PRAZNIK RADA

INTERVJU

IVAN HEGEDIŠ

S KONCERTA »PLESATI ZAJEDNO« U SUBOTICI

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Zastupanje

Polemika oko zastupanja hrvatske nacionalne manjine u republičkom parlamentu ne jenjava. Prisutna su dva gledišta, jedno prema kojemu je nacionalno vijeće zaduženo za »delegiranje« predstavnika hrvatske nacionalne manjine u republički parlament i drugo, prema kojemu postojeće nacionalno-manjinske političke stranke izlaze na izbore, bore se za glasove i sukladno osvojenim glasovima i koalicijskim ugovorima dobivaju određeni broj mandata u parlamentu.

U postojećem političkom i zakonskom sustavu samo je druga opcija moguća, i to svi znaju, no to ne sprječava neke »velike« stranke da pokušavaju steći simpatije nacionalnih manjina (ali prije svega njihove glasove). I, naravno, u političkoj borbi koriste se sva dopuštena sredstva, a u pravnoj državi: što nije izričito zabranjeno – dopušteno je. Moguće je bilo u predizbornoj političkoj propagandi koristiti se željom manjina za demokratskim promjenama i privlačiti njihove glasove, oslanjajući se pri tome na autoritet nacionalnih vijeća, usprkos tomu što vijeća, kako su trenutno definirana, ne sudjeluju u izborima niti na kojoj razini vlasti. Naime, ovlasti nacionalnih vijeća su jasno definirane u okvirima postizanja kulturne autonomije – informiranja, kulture, obrazovanja i službene uporabe jezika. Upravo sada je Izvršni odbor Hrvatskog nacionalnog vijeća i usvojio plan rada kojim se programski ciljevi u ovim oblastima nastoje bolje definirati, a zatim i ostvariti. O političkom predstavljanju nema niti riječi, jer ne živimo više u jednostranačkom sustavu u kojemu se prema »nacionalnome ključu« određuju predstavnici u »partiji«, već u višestranačkom sustavu u kojemu se različite političke stranke bore za glasove građana.

I pri tome svi pripadnici manjinskih naroda mogu glasovati, prema vlastitome izboru, za bilo koju od »velikih« stranaka ili za »svoje« nacionalno-manjinske stranke, ako ih imaju i njihova snaga doseže do neophodnog broja glasova za ulazak u republički parlament.

Sve stranke danas u Srbiji žele privući glasače i time da na svojoj listi imaju i pripadnike nacionalnih manjina. I to je legitimno. Međutim smo nacionalno-manjinske stranke u svojem programu sadrže upravo zastupanje političkih nacionalno-manjinskih interesa. Naravno, da li će to uspjeti i ostvariti zavisi od potpore glasača.

U svakom slučaju, dok god postoje, jedna ili više njih, nacionalno-manjinske stranke govore o tome kako neka nacionalna-manjina postoji i kao politička zajednica, kao politički narod. A politika nije samo »prljava rabota« od koje treba samodopadljivo okretati glavu. Politika je polje donošenja odluka i funkcija bez koje niti jedna zajednica ne može dugoročno opstati osim kao folklorna skupina, privjesak »demokracije« bez utjecaja na pitanja, koja se tiču kako vlastitog identiteta tako i političkog i ekonomskog opstanka i razvoja.

J. D.

Attila Szalai

S A D R Ž A J	Sjednica Izvršnog odbora HNV-a	
	Usvojen Plan rada za 2007.	4,5
	Ivica Račan (1944. - 2007.)	
	Odlazak lidera SDP-a	8,9
	Ravnateljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković najavljuje program obilježavanja pet godina rada ove udruge	
	U čast riječi	30,31
	Ivan i Mate Sabanov, tenisači	
	Palički blizanci	43

Sjednica Izvršnog odbora HNV-a

Usvojen Plan

Plan rada i strateški ciljevi Izvršnog odbora Vijeća, koji je usvojen na sjednici, nastavlja se. Programski ciljevi Plana rada za 2007. godinu obuhvaćaju oblas...

Predsjednica IO HNV-a: Slavica Peić

Sjednica Izvršnog odbora Hrvatskog nacionalnog vijeća održana je 25. travnja u Subotici, a najvažnija točka dnevnog reda bilo je donošenje i usvajanje Plana rada Izvršnog odbora za 2007. godinu, do izbora novoga saziva HNV-a. Plan rada i strateški ciljevi Izvršnog odbora Vijeća, koji je usvojen na ovoj sjednici, nastavak je Plana rada koji je Izvršni odbor formulirao i usvojio koncem prošle godine.

Programski ciljevi Plana rada za 2007. godinu obuhvaćaju oblast

obrazovanja, informiranja i službene uporabe jezika i kulture. Na sjednici su bili nazočni – predsjednica Izvršnog odbora Vijeća Slavica Peić i članovi IO Antonija Čota i Jašo Šimić.

OBRAZOVANJE I INFORMIRANJE: Prema riječima Slavice Peić Plan rada u oblasti obrazovanja obuhvaća primjenu Platforme o obrazovanju na hrvatskom jeziku, koju radi grupa eminentnih stručnjaka i koja još nije u potpunosti završena, ali se već može koristiti u ostvarivanju zada-

taka koji su sada aktualni: omogućavanje specijalizacije, poslijediplomskih studija mladim ljudima, pospješivanje suradnje između učitelja koji predaju na hrvatskom jeziku, ostvarivanje prava na svjedodžbe na hrvatskom jeziku, te rješavanje problema lektorata.

Glede oblasti informiranja i službene uporabe jezika Slavica Peić ističe, kako je u cilju integracije informativnog prostora u okviru hrvatske zajednice u Republici Srbiji, Izvršni odbor HNV-a organizirao nekoliko koordinativnih sastanaka s rukovoditeljima, urednicima i voditeljima hrvatskih medija.

»Nakon tih sastanaka postiglo se bolje koordiniranje svih ključnih uredništava na hrvatskom jeziku, a ostvaren je određen broj kontakata s lokalnim organima vlasti i lokalnim radio i TV postajama. Razmatrana je mogućnost zapo-

činjanja realiziranja radio i TV programa na hrvatskom jeziku na onim postajama, gdje do sada nije bilo programa na hrvatskom jeziku, odnosno, razmatrano je kako unaprijediti suradnju s postajama gdje je takav program već uspostavljen. Razgovori su vođeni s čelnicima subotičke YU ECO televizije, Radio Bačke iz Bača, Radio Indije, Radio Sombora, TV Srema i Radio Vrbasa, a ostvaren je i kontakt s čelnicima RT Vojvodine u Novom Sadu u svezi s povećanjem medijskog prostora. Član Izvršnog odbora Vijeća Mato Groznica izradio je programske ciljeve u ovoj oblasti za 2007. godinu koji obuhvaćaju: integraciju hrvatskog medijskog prostora u Vojvodini, koordinaciju rada svih informativnih segmenata, rad na proširivanju mreže suradnika hrvatskih medija, osobito u Srijemu, analizu postojećeg stanja u medijima na hrvatskom

Što je zadaća HNV-a?

»Kada pogledamo koliko obimni, zahtjevni i odgovorni zadaci stoje pred članovima Izvršnog odbora HNV-a u resorima obrazovanja, kulture, informiranja i službene uporabe jezika, a kada je u pitanju gospodarstvo, gotovo smo nemoćni utjecati na bilo koji način na tijekove kapitala i novca, napose, zakonodavac nije niti predvidio da se Izvršni odbor ili Vijeće u cjelini tom oblašću bavi. Naš prijedlog je da se član Izvršnog odbora zadužen za oblast gospodarstva zamijeni članom Izvršnog odbora, koji bi bio zadužen za službenu uporabu jezika. Na taj način bi Vijeće bolje moglo odgovoriti na zadatke zbog kojih je i osnovano. Uostalom, niti jedan drugi Savjet nacionalnih manjina nema člana zaduženog za gospodarstvo, već sukladno Zakonu o nacionalnim manjinama četiri člana Izvršnog odbora i predsjednika, čija je zadaća da uz predsjednika Vijeća, te ostale dužnosnike i imenovane osobe, napose i svih vijećnika, osigurava i štiti prava nacionalnih manjina u oblasti obrazovanja, kulture, informiranja i službene uporabe jezika«, kaže Slavica Peić.

Plana rada za 2007.

*Plana rada koji je Izvršni odbor formulirao i usvojio koncem prošle godine *
za obrazovanje, informiranja i službene uporabe jezika i kulture*

jeziku, rad na doedukaciji novinara i djelatnika u medijima, kreiranje politike kadrovskog osnaživanja medijskih projekata, te ostvarivanje strukovnog povezivanja s medijskim kućama iz Republike Hrvatske«, kaže Slavica Peić i od programskih ciljeva, koje sadrži ovaj plan, ističe početak rada na izradi strategije informiranja na hrvatskom jeziku i praćenje privatizacije medija i njihov učinak na informiranje na hrvatskom jeziku.

»U vezi službene uporabe jezika u nekoliko navrata se interveniralo, primjerice u Sonti, ali je činjenica kako se ovim pravom ne koristimo dovoljno, što zbog neobaviještenosti pripadnika naše zajednice, što zbog nedovoljne želje u određenim lokalnim samoupravama za implementacijom ovog prava«.

KULTURA: U cilju sagledavanja cjelokupnog kulturnog prostora u okviru hrvatske zajednice u Vojvodini i u cilju unapređenja rada u ovoj oblasti, Izvršni odbor HNV-a je organizirao nekoliko koordinativnih sastanaka s predstavnicima hrvatskih udruga.

»Članica Izvršnog odbora Vijeća Antonija Čota izradila je programske ciljeve u oblasti kulture za 2007. godinu, a oni obuhvaćaju: integraciju hrvatskog kulturnog prostora u Vojvodini, koordinaciju rada svih kulturnih segmenata, skeniranje trenutnog stanja, profesionalizaciju i institucionalizaciju pojedinih udruga ili segmenata djelovanja, podršku poboljšanju sadržaja postojećih programa, kreiranje politike kadrovskog osnaživanja i ostvarivanje strukovnog

Prijedlog novog Statuta HNV-a

»Budući da smo uočili nedostatke u funkcioniranju Vijeća, koji proistječu iz preglomazne strukture u obliku odbora i odjela, nedovoljno profesionalno osoblje, neravnomjerno raspoređene ovlasti i prava dužnosnika i imenovanih osoba, zaključili smo da je nužno izvršiti promjene u najvišem dokumentu kojim se regulira rad Vijeća u Statutu. Nakon mjesec dana Izvršni odbor je sastavio prijedlog novog Statuta, u kojem su sadržani i prijedlozi nekolicine vijećnika, te je s naknadno pristiglim sugestijama i prijedlozima proslijeđen vijećnicima, kako bi se mogli blagovremeno pripremiti za javnu raspravu na jednoj od sljedećih sjednica. Pravilnik o nadoknadama i putnim troškovima je neprecizan i manjkav, te je Izvršni odbor sastavio i prijedlog novog Pravilnika, koji, mada je bio na dnevnom redu prošlih sjednica Vijeća, nije niti dobio priliku da se razmatra, budući da su sjednice zbog nedostatka kvoruma prekinute. Izvršni odbor je također napravio i prijedlog novog Poslovnika o radu, koji bi značajno pridonio efikasnijem radu na sjednicama, ali ni on iz istih razloga kao i prethodna dva akta nije dospio na dnevni red«, kaže Slavica Peić.

Jašo Šimić u IO HNV-a zadužen za obrazovanje

povezivanja s kulturnim udrugama iz Republike Hrvatske. U ovome Planu rada Antonija Čota je istaknula i probleme i potrebe koje su prepoznate u oblasti kulture, među ostalim: omogućavanje uspješnije suradnje između udruga s ciljem bolje razmjene programa, zgušnjost programa oko istih događaja, potrebu rada na tehničkom opismenjivanju, potrebu za edukativnim seminarima, te neriješeno financiranje kod većine udruga i nedostatak opreme za rad«, kaže Slavica Peić.

Na sjednici Izvršnog odbora HNV-a Mato Groznica je imenovan za zamjenika predsjednice Izvršnog odbora, a donijeta je odluka o upućivanju molbe Ministarstvu kulture

Republike Srbije za organiziranje tečaja pisanja projekata za udruge i institucije, a donesena je i odluka o upućivanju upitnika za hrvatske udruge u cilju formiranja baze podataka o njihovom radu. Izvršni odbor HNV-a je donio odluku da će koordinatorka izložbe Hrvati iz Vojvodine biti Antonija Čota. Ovu izložbu će organizirati HNV uz pomoć Pokrajine, a održat će se na autobusnom kolodvoru u Zagrebu u za to priređenom prostoru, gdje dnevno prođe oko 15000 posjetitelja. Antonija Čota će oformiti stručni tim koji će hrvatsku zajednicu predstaviti tijekom te tromjesečne izložbe.

Z. Sarić

Tko će biti sljedeći hrvatski veleposlanik u Beogradu?

Kramarić kandidat

Saborski zastupnik *Zlatko Kramarić* možda će iz politike prijeći u diplomaciju. Na mjerodavnim adresama već se razgovaralo o tome da Kramarić postane hrvatski veleposlanik u Srbiji. Sadašnji veleposlanik u Beogradu *Tonči Staničić* na tom je mjestu već napunio tri godine mandata.

»Moja je ambicija da odradim još jedne izbore i liberalima priskrbim mandat kazao je Kramarić za »Večernji list« ne potvrđujući, ali ni demantirajući informacije iz političkih krugova o tome da bi mogao postati veleposlanik

u Beogradu.

O Kramarićevu odlasku u diplomaciju govorilo se u više navrata, još dok je bio gradonačelnik Osijeka. Još 1994. godine tadašnji predsjednik države *Franjo Tuđman* nudio je Kramariću mjesto veleposlanika u Maleziji, ali je on to odbio nakon što su se proširile glasine da se »prodao« vladajućoj stranci. Ovaj put Kramarićev je odlazak u diplomaciju izgledniji, no čini se da će se službena potvrda te informacije još čekati, jer su zbog nadolazećih izbora promjene u diplomatskoj mreži usporene, piše zagrebački »Večernji list«.

Reagiranje Laze Vojnić Hajduka, vijećnika Hrvatskog nacionalnog vijeća

Vijećnici su zastupnici hrvatskih manjinskih interesa, a ne dežurni intriganti

U vašem listu »Hrvatska riječ« broj 218 od 27. travnja 2007. godine na str. 7 objavljeno je priopćenje pod naslovom »Dežurni intriganti« Predsjedništva Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i na strani 6 tekst razgovor s predsjednikom DSHV-a *Petrom Kuntićem*. Pozivom na Zakon o informiranju, molim vas da na istom mjestu objavite integralni tekst reagiranja na neistine što su ih Predsjedništvo DSHV-a i predsjednik DSHV-a *Petar Kuntić* iznijeli. Potpisnici pisma upućenog predsjedniku Demokratske stranke *Borislav Tadiću* i drugim visokim državnim dužnosnicima nisu niti jednom riječju spomenuli DSHV. Predmet pisma nije politika DSHV-a. Radi osvježanja pamćenja o ovoj stvari podsjećamo Predsjedništvo DSHV-a i *Petra Kuntića* na dva događaja. Prvi je posjet gospodina *Borisa Tadića* Subotici 23. listopada 2006. godine. Na sastanku s predsjednikom *Tadićem* bili su nazočni čelnici lokalne samouprave i predstavnici mađarskog, bunjevačkog i hrvatskog nacionalnog vijeća, gospoda - *Jozsa Lászlo*, *Nikola Babić* i *Josip Pekanović*. Bio je nazočan i *Petar Kuntić* i *Lazo Vojnić Hajduk*. Tijekom razgovora predsjednik *Tadić* je zaključio: »Treba pronaći način kako da se uključe predstavnici nacionalnih

manjina u rad Narodne skupštine Srbije putem nacionalnih vijeća«. Drugi događaj – tjedan dana kasnije boravio je u Subotici potpredsjednik Demokratske stranke *Dušan Petrović*, koji je u izjavi za javnost rekao sljedeće: »Predsjedništvo DS-a je usvojilo listu od 250 kandidata za republičke zastupnike. Jedina stranka na listi je SDP *Rasima Ljajića*, a temeljem ponude Demokratske stranke nalaze se i predstavnici rumunjskog, slovačkog, bunjevačkog i hrvatskog nacionalnog vijeća, *Jon Magda*, *Ana Tomanova-Makanova*, *Mirko Bajić* i *Petar Kuntić*«.

Svi osim *Petra Kuntića* predloženi su od svojih nacionalnih vijeća. Predsjedništvo DS-a prijedloge je i tražilo od nacionalnih vijeća. Zašto to nije učinjeno kod Hrvata? Hrvatsko nacionalno vijeće je moralo imati o tome informaciju i na sjednici Vijeća odlučiti tko će biti taj koji će predstavljati Hrvate u srpskom parlamentu posredstvom Demokratske stranke. Tko predstavlja Hrvate na svim razinama i državnim i lokalnim odlučuje Hrvatsko nacionalno vijeće, to je definirano i potvrđeno Zakonom o zaštiti prava nacionalnih manjina, međudržavnim Sporazumom i Statutom HNV-a. Predsjedništvo DSHV-a i *Petar Kuntić* su u njihovu korist krivo interpretirali i izvrnuli su činjenice prijedloga

DS-a glede prihvaćanja predstavnika hrvatske nacionalne manjine na njihovu listu.

O tome se radi u predmetnom pismu, a ne o navodima kako stoji u priopćenju DSHV-a i izjavama *Petra Kuntića*, objavljeno 27. travnja 2007. godine. Ti navodi jednostavno nisu istiniti. Omalovažavanje vijećnika u priopćenju DSHV-a samo govori o njihovoj političkoj zrelosti, zaslijepljenosti i zlonamjeri. Legalno izabrani vijećnici su zastupnici hrvatskih manjinskih interesa u našoj zajednici i svaki njihov javni nastup ima i te kakvo značenje. Tako je u demokratskim sredinama, a, nažalost, predsjedništvo DSHV-a misli drugačije. No, u svakom slučaju to je njihovo pravo. *Lazo Vojnić Hajduk* nastupa i kao svjedok vremena i događaja. Nikada nije izjavio niti je tako mislio, da će uništiti DSHV. Neslaganje sa sterilnom politikom sadašnjeg čelnništva DSHV-a ne znači biti »etabliiran protiv DSHV-a«. Ako Predsjedništvo i članstvo DSHV-a smatra da je život i opstojnost stranke to što će *Kuntić* nastupati u Narodnoj skupštini Srbije u poslaničkom klubu DS-a, u ime DS-a, i bez imena DSHV-a, onda je to njihovo opredjeljenje i neka sami sebi postave pitanje: tko uništava DSHV?.

Dužnosnik SRS Goran Cvetanović osuđen za klevetu potpredsjednice G 17 plus **Ivana Dulić-Marković zadovoljna presudom**

Presudom Općinskog suda u Leskovcu izrečenom prošloga četvrtka dužnosnik SRS *Goran Cvetanović* osuđen je na novčanu kaznu od 80.000 dinara i plaćanje sudskih troškova, jer je prošle godine vrijeđao potpredsjednicu G 17 plus i tadašnju potpredsjednicu Vlade *Ivanu Dulić-Marković*. Ivana Dulić-Marković izjavila je za naš list da je zadovoljna što je Cvetanović osuđen za kazneno djelo klevete, ali i efikasnošću pravosuđa.

»Zadovoljna sam i osobno i kao građanin da je sud prvi puta kada se okrivljeni pojavio, a bilo je ovo šesto ročište, nakon tri sata izrekao presudu. S obzirom na prethodni postupak i na druge slučajeve, te na činjenicu što je presuda donijeta u malom gradu kakav je Leskovac, zadovoljna sam i mislim da bi to

trebao biti početak stvaranja ozračja u kojem svatko snosi odgovornost za izgovorenu laž«, rekla je Dulićeva i najavila da će podnijeti i tužbu za nanošenje duševnog bola.

»Nakon što ova presuda postane pravosnažna, imam pravo podići novu tužbu za nanošenje nematerijalne štete, dakle za duševni bol i mi ćemo podnijeti i tu tužbu, jer je očigledno da se na njihov moral ne može računati, ali, ukoliko budu materijalno kažnjeni, možda će prestati s takvom retorikom«, dodala je Dulićeva.

Upitana za komentar činjenice da je, kako piše »Građanski list«, Goran Cvetanović najavio tužbu protiv ove presude, ona je odgovorila kako nema komentara na ovu izjavu.

D. B. P.

Priopćenje Društva srpsko-hrvatskog prijateljstva i Saveza antifašista Srbije

Hrtkovci petnaest godina poslije?

(6. ožujka 1992. god. - 6. ožujka 2007. god.)

Društvo srpsko-hrvatskog prijateljstva i Savez antifašista Srbije-Društvo za istinu o NOB-u, Podružnica Novi Sad, izdali su zajedničko priopćenje u povodu 15 godina od hrtkovske tragedije, protjerivanja nesrpskog stanovništva iz Vojvodine. Podsjećajući da za nasilno iseljavanje još uvijek nema odgovornih, ove dvije udruge pozivaju i na suočavanje s prošlošću. U priopćenju, među ostalim, stoji kako

se u Srbiji »pred domaćim pravosuđem ne vodi niti jedan proces protiv onih koji su protjerivali neistomišljenike i to samo zato što su ljudi druge vjere i nacije. Naprotiv, bilo je pokušaja i nagrađivanja ljudi koji su širili zlo i inspirirali nacionalnu i vjersku netrpeljivost«.

Društvo srpsko-hrvatskog prijateljstva i Savez antifašista Srbije inzistiraju da se konačno pred domaćim istražnim i pravosudnim tijelima

pokrene postupak protiv odgovornih za nasilno protjerivanje ljudi po nacionalnoj i vjerskoj osnovi iz Vojvodine. »Ne možemo biti zadovoljni činjenicom da se postupak vodi samo protiv jednog čovjeka pred Haškim tribunalom, a u Srbiji se postupci ne vode, kao da se ništa nije dešavalo prije petnaest godina. Srbija, koja se sprema za pridruživanje europskom društvu, mora se suočiti sa svim aspektima svoje ružne prošlosti. A jedno od njih je i protjerivanje ljudi zbog različitog mišljenja, nacije ili vjere. Ovo suočavanje je neophodno kako zbog Europe tako i nas samih građanki i građana Srbije. Čuvajmo svoje susjede! Inspiratori i izvršitelji zla moraju snositi odgovornost« stoji na kraju priopćenja. ■

Natječaj za dodjelu kredita

Podizanje višegodišnjih zasada autohtonih sorti vinove loze

Pokrajinski fond za razvoj poljoprivrede raspisao je natječaj za dodjelu kredita za podizanje višegodišnjih zasada autohtonih sorti vinove loze u 2007. godini, najavio je Jozsef Szabo, direktor Fonda, na konferenciji za novinare održanoj 27. travnja u vinskom podrumu porodice *Antonijević* u Novim Ledincima.

»Natječaj je raspisan za dodjelu kredita za podizanje višegodišnjih zasada autohtonih sorti vinove loze, nabavku loznih cijepova, bagremovih stupova i žice. Sredstva će se dodjeljivati poljoprivrednim gazdinstvima – fizičkim licima s područja AP Vojvodine. Krediti će biti

odobravani na pet godina s kamatnom stopom od 2 posto na godišnjoj razini, uz primjenu valutne klauzule, uz to što Fond neće kreditirati površinu za podizanje vinograda manju od 0,57 hektara niti veću od 1 hektara«, rekao je Szabo. Prema uvjetima natječaja grejs period je u trajanju od 36 mjeseci, za vrijeme grejs perioda obračunavat će se interkalarna kamata. Otplata će se vršiti u šestomjesečnim anuitetima, prva rata se uplaćuje po isteku grejs perioda – poslije treće godine od odobravanja kredita.

Kako je istaknuto kreditirat će se autohtone sorte vinove loze: Frankovka, Portugizac,

Prokupac, Plovina (Slankamenka), Ružica (Kevedinka), Župljanka, Neoplanta, Talijanski rizling (klonovi), Cabernet sauvignon.

Fond će kreditirati do 5000 loznih cijepova po hektaru. Također, bit će kreditirani bagremovi stupovi – do 800 stupova po hektaru i pocinkovana žica, i to do 1200 kg po hektaru. Prijave za natječaj mogu se preuzeti u Pokrajinskom fondu za razvoj poljoprivrede, lokalnim općinskim uredima Fonda za razvoj AP Vojvodine, kao i putem sajta: www.fondpolj.vojvodina.sr.gov.yu. ■

Ivica Račan (1944. - 2007.)

Odlazak lidera SDP-a

Hrvati su 1971. godine poduprli komunističke vođe onog trenutka kada su u njima prepoznali zaštitnike nacionalnih interesa ne pitajući se za njihovu prošlost, parafrazirajmo Dražena Budišu, kao što su stali iza Franje Tuđmana, Titovog generala. Pa nema razloga, nastavlja Budiša, da ne podupremo vladu Ivice Račana, dodajmo, komunističkoga ideologa koji se transformirao u demokratu

Piše: Zdenko Samaržija

Prva desetljeća života nisu milovala Ivicu Račana; nakon 1971. godine, kada je bio ideolog hrvatskih komunista, uspio je postati omrznut u hrvatskom narodu, no koncem osamdesetih, u miloševićevskom mraku zalaska socijalističke Jugoslavije, bio je, uz Milana Kučana, jedina svjetlost na političkom nebu. Ta je nekoć jarko crvena zvijezda sve više dobivala oblik šahovnice.

Otvorio je put hrvatskoj demokraciji, nosio se s mnogim pritiscima beogradskoga režima te mirno predao vlast nakon poraza na izborima. Njegova se stranka tada gotovo raspala. Čak 70.000 članova njegove stranke prešlo je u HDZ. Međutim, jasnim stavom prema demokraciji, političkim slobodama, obrani Hrvatske te usmjeravanju Hrvatske prema zemljama zapadne demokracije, Račan je uspio stvoriti respektabilnu stranku te se uspeti na vlast demokratskim putem.

ŽIVOTNI PUT: Ivica Račan je rođen 24. veljače 1944. godine u Ebersbachu u Njemačkoj, u radnom logoru, u kojem je njegov otac Ivan bio sudski tumač, podrijetlom Osječanin. Nakon što je otkriveno da Ivan, njegov otac, kontaktira s pokretom otpora, poslan je u koncentracijski logor. Njegov otac bio je zatvorenik u Lepoglavi, sudionik Oktobarske revolucije, anarhist, po Račanovim riječima. Kad im je otac pao u nemilost, njegovu trudnu majku Mariju, podrijetlom Ličanku, spasila je neka Njemica koja ih je poslala kod svoje sestre u Dresden, gdje su zajedno preživjeli saveznička bombardiranja – bili su zatrpani u podrumu nekoliko dana. Oca su mu iz logora oslobodili Amerikanci.

Nakon rata živjeli su u Dresdenu, kasnije u mnogim mjestima pa konačno u Slavonskom Brodu, gdje je Račan završio osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirao je na zagrebačkom Pravnom fakultetu. Čitao je Faulknera i Joycea, slušao Fatsa Domina, Elvisa Presleya i U2, često nosio traperice i karirane košulje. Veći dio života bavio se politikom, a 1968. godine se zaposlio kao znanstveni suradnik na Institutu za društveno upravljanje.

Od sedamdesetih godina na dalje nije oskudijevao u privatnom životu, a niti se bahatio društvenom pozicijom ni materijalnim dobrima. Tri puta se ženio. Prva supruga bila mu je Agata Račan, danas sutkinja Ustavnoga suda, i majka njegove djece, Ivana i Zorana. Drugi puta se oženio Jelenom Nenadić, a 1993. godine s Dijanom Pleštinom. Živio je u nevelikom stanu na Trešnjevci. Supruga Dijana i on kupili su stan kada mu je istekla premijerska funkcija. Posljednjih godina puno su vremena provodili u vikendici na Kupi u blizini Zagreba.

POLITIČKI USPON: Nakon 1971. godine počinje njegov uspon u politici. Postao je direktor Političke škole Josip Broz Tito u Kumrovcu 1982. godine. Ubrzo potom

je izabran za člana Predsjedništva Centralnog komiteta SKH, pa onda i za člana Centralnog komiteta SKJ. Na 14. kongresu SKJ 1990. godine u Beogradu, izveo je iz dvorane hrvatsku delegaciju i time, zajedno sa slovenskim kolegama, označio početak kraja socijalističke Jugoslavije. Transformirao je Savez komunista Hrvatske u socijaldemokratsku državotvornu stranku puno prije nego je njegova stranka i dobila današnje ime SDP. Naime, Račan je osamdesetih godina, u vrijeme jeseni socijalističke Jugoslavije kada je *Slobodan Milošević* žario i palio političkom scenom, shvatio važnost hrvatskoga nacionalnog pitanja i golemu odgovornost hrvatskih ljevičara u događajima koji dolaze. **DOLAZAK NA VLAST:** O Račanu je puno pisano, no postoji tek jedna monografija o njegovom životu i djelu i to iz pera novinara *Zdenka Duke* u kojoj ima pregršt detalja iz biografije Ivice Račana, no nedostaje joj jasna i višeslojna revalorizacija pojedinih etapa iz djela Ivice Račana.

Mnogi analitičari smatraju da je Račanov dolazak na vlast označio stvarni početak demokracije u Hrvatskoj. Izveo je Hrvatsku iz izolacije i učinio je zemljom istinske političke demokracije. Čim je došao na vlast stavio je sigurnosne službe većim dijelom pod civilni nadzor, znatno olakšao položaj medija i ubrzo je nestalo nadzora nad radom novinara, a procedure izbora ravnatelja državnih institucija, javnih ustanova i škola dijelom je otrgnuo od utjecaja moćnika i one su prestale biti sinekure i mjesta uhljebljenja isluženih kadrova. Za vrijeme njegova premijerskoga mandata država je postala korektan i poželjan gospodarski partner, a uvođenje učinkovitih mehanizama nadzora nad poslovanjem lokalnih vlasti većim je dijelom ograničena samovolja moćnika. Zatvoreni su politički projekti, koje je u ostavštinu Račanovom kabinetu ostavila vladavina *Franje Tuđmana*,

nastavljeni su projekti koje je Račanov kabinet ocijenio kvalitetnima i započeti su novi, za koje, zbog stjecaja raznih okolnosti, nije bilo dovoljno vremena da se dovrše u mandatu Račanove vlade.

SILAZAK S VLASTI: Neizvršenje projekata, rastuća

nisu imali alternative. Čvrsta ruka *Ive Sanadera*, koji je i sam nositelj pozitivnih demokratskih procesa i ima jasan stav prema euroatlanskim integracijama, pomela je iz redova HDZ-a jastrebove, koji su, zapravo, sprega visoke politike i tajkunskoga miljea.

živio prometnu nesreću u kojoj je poginulo deset ljudi i nakon koje je iznova učio hodati i govoriti ili kada je s nepunih 30 godina preživio infarkt na planinarenju u slovenskim Alpama; ne znamo što je osjetio kada je desetak minuta šutio s papom *Ivanom Pavlom II.*

nezaposlenost, nedovoljna odlučnost da se riješi privatizacijska zavrzlama ili barem kazne očite pljačke u privatizaciji, frakcijski sukobi unutar koalicije, kao i izostanak međunarodne podrške zbog njegove neodlučnosti u izručivanju osumnjičenih za ratne zločine, slomili su povjerenje Hrvata u koalicijsku vladu Ivice Račana. Nakon četverogodišnje vladavine liberalnih i lijevo orijentiranih stranaka, na vlast je iznova došla desna opcija hrvatske političke scene. Međutim, gospodarski zamah i utiranje puteva prema izgradnji demokratskoga društva

NE ZNAMO...: Ivice Račan 31. siječnja 2007. obznanjuje da se zbog atipičnog tumora na desnom ramenu privremeno povlači iz politike.

Život Ivice Račana istekao je 29. travnja 2007. godine u 3 sata i 5 minuta. Ne znamo je li 1978. godine čuo glas Boga kada je pre-

dok mu je papa držao ruke među svojim rukama; znamo da nije otišao k *Marxu*, kako bi to izvijestila kineska štampa kada bi umro kakav videniji komunist. Priključimo se misli kardinala *Josipa Bozanića*, koji je na počinak Račana ispratio riječima: Preporučujem (ga) Božjem milosrđu. ■

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini

Sućut u povodu smrti Ivice Račana

U povodu smrti predsjednika Socijaldemokratske partije Hrvatske Ivice Račana, Demokratski savez Hrvata u Vojvodini uputio je brzojav sućuti obitelji i članovima stranke.

U brzojavu stoji:

»Duboko nas je potresla vijest o smrti čovjeka čiji će životni vijek zauvijek ostati zapisan na stranicama hrvatske povijesti. Mnoge životne bitke je dobio, nažalost, ovo posljednje iskušenje ostalo je za njega nesavladivo. Upućujemo izraze najdublje sućuti obitelji i članovima stranke«.

U Generalnom konzulatu RH u Subotici

Knjiga žalosti

Povodom smrti bivšeg predsjednika Vlade Republike Hrvatske *Ivice Račana* u Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Subotici otvorena je Knjiga žalosti 3. i 4. svibnja od 10 do 16 sati.

Docent dr. Ivan Hegediš, dipl. ing. arh., šef Katedre za urbanizam i arhitekturu na Građevinskom fakultetu u Subotici

Grad kao komunikacijski sustav

*Skupljajući dijelove mozaika, komad po komad, sada sam sasvim siguran da nam se poturaju lažne priče o kontinuiranoj aktivnosti oko projekta Narodnog kazališta tijekom dugog niza godina * Time se skriva napuhavanje programa i predimenzionirani projektni zadatak, a izmjena uvjeta zaštite zbog projekta teatarskog stroja, potura se kao najvažnija tema bavljenje nekakvom fasadom naknadno zalijepljenom na »nedirajprojekt«...*

Razgovor vodila: Jasminka Dulić

Dr. Ivan Hegediš, diplomirani inženjer arhitekture, danas je šef Katedre za urbanizam i arhitekturu na Građevinskom fakultetu u Subotici, Sveučilišta u Novom Sadu. Jedan je od subotičkih arhitekata koji se očitovao u vezi rušenja-izgradnje novog kazališta u Subotici, projekta koji je već duže vrijeme tema broj jedan u političkim i stručnim krugovima u Subotici, a prešao je i granice općinskih atara. Tako je od šezdesetak arhitekata u Subotici ušao u grupu onih stručnjaka, koji su se javno usprotivili, kako samom načinu, kako on kaže »guranja projekta«, tako i samom projektu. Projekt Narodnog kazališta i sučeljavanja izazvana njime u javnosti bili su povod da s dr. Ivanom Hegedišem razgovaramo o procesima mijenjanja urbane strukture posljednjih decenija kod nas, odnosima između politike, struke i ekonomije.

HR: U posljednje vrijeme govori se mnogo o razgradnji građene strukture vojvodanskih gradova, odnosno o narušavanju urbane vizure, graditeljske i kulturne baštine koja je nastajala kroz stoljeća postojanja ovih gradova. Vaša doktorska disertacija pod nazivom »Meduževe znakova marketing komuniciranja s urbanim prostorom i njegovim funkcijama« bila je upravo posvećena vizualnom identitetu grada (pa i Subotice). U čemu je značaj vizualnog identiteta grada?

Mi smo, na žalost, zaglibili u »divljem« kapitalizmu nalik prvobitnoj akumulaciji kapitala, koji ne pošteduje niti jedan segment društva. To se manifestira kao opće urušavanje sustava vrijednosti na svim razinama, pri čemu nismo dobili, preslikali ili izgradili novi. U tom zrakopraznom prostoru se odlično instaliraju devijantna ponašanja svake vrste. Zašto bi toga bio pošteđen urbani prostor kada se u njemu odvijaju svi ovi događaji? Tako smo svjedoci da se ne poštuju postojeći urbanistički planovi, a novi donose, kako to diktiraju moćnici koji od sustava vrijednosti imaju samo jedan element – interes. No, nisam se u disertaciji bavio ovim aspektom društvenih odnosa. Grad sam tretirao kao prostor komunikacija, u kojem komuniciraju ljudi međusobno, pojedinac s grupom, a građani s urbanim okruženjem u cjelini. Ova se komunikacija ostvaruje putem znakova. Cilj mojeg istraživanja je bila analiza i identifikacija odnosa tradicionalnih simbola grada u odnosu na marketing simbole grada, razmjene i potrošnje, trgovine i komunikacije. Tako bi se uspostavila veza između sredstava marketing komuniciranja i gradskih funkcija, otkrile zakonomjernosti po kojima se gradska sredina danas mijenja, zajedno s urbanim prostorom i arhitekturom,

koja je uvijek i na svoj način bila i ostala komunikacijski sustav.

Sagledavajući ukupne kvalitete urbanog prostora za ostvarivanje čovjekovih ciljeva, preko modela realnog i mogućeg grada, možemo predvidjeti da će se težnja za postizanjem harmonije, za skladnim odnosom svih vrsta znakovnih procesa odraziti na proces marketing komuniciranja kroz njegovo uklapanje u opći komunikacijski sustav grada. To će biti postizanje jedne dinamičke ravnoteže fizičke manifestacije u prostoru. Marketing na taj način treba zauzeti svoje mjesto u urbanom prostoru kao nezaobilazni podsustav života grada.

Postizanje ove ravnoteže može omogućiti povratak arhitektonskog znaka u njegovom punom izrazu, može značiti eliminaciju kaotične kič slike grada u prostor koji će nuditi ugodne uvjete za zadovoljenje raznovrsnih potreba. Istovremeno, to znači povratak suštini grada kao prostora, koji ravnopravno omogućuje pojedincu i grupama da ostvari svoje želje i ciljeve u skladu s drugim ljudima u jednom tolerantnom i demokratskom skladu međusobno prepletenih aktivnosti.

Svi ovi komunikacijski procesi ostvaruju se kroz fizičku strukturu urbanog prostora utičući na njegovo modeliranje. Iz toga slijedi i percepcija grada koja se formira kao njegov vizualni identitet. To nije ništa drugo, nego jedna opća slika grada koju nosimo kao opću predstavu, kao doživljaj urbanog prostora, kao njegovo pamćenje.

Koliko je ova predstava grada važna vidi se iz toga da se svaka pojedinačna aktivnost (gospodarska, kulturna, sportska, obrazovna...) vezuje za prostor, za grad u kojem se odvija, za vizualni identitet kao dominantni oblik komunikacije.

Iz ovoga slijedi jednostavan, ali teško dostižan, cilj: pozitivna slika grada.

Kroz Studiju slučaja: Percepcija grada – Subotica pokazao sam na praktičnom primjeru kako se u realnom urbanom prostoru komunikacija odvija. Ukazujući na različitosti i specifičnosti, koje se mogu pojaviti u pojedinačnim slučajevima, upozorio sam na potrebu izučavanja svakog grada kao posebnog komunikacijskog sustava.

HR: U posljednjih deset godina sve su prisutniji i različiti reklamni prostori u urbanom prostoru, koji ponekad djeluju i agresivno. Što je primjereno urbanom prostoru po Vašem mišljenju? Treba li dopustiti oglašivačima potpunu slobodu ili ovaj proces treba usmjeravati i planirati?

Marketing je relativno nova pojava, ali posjeduje izuzetno snažne instrumente za postizanje svojih ciljeva. Koliko su oni opravdani za postizanje tržišnih ciljeva, toliko se kao fizička manifestacija javljaju kao agresija u odnosu na urbani prostor. Svjedoci smo pojave da sredstva propagande osvajaju urbani prostor do mjere koja ugrožava sve ostale sustave komunikacije, potiskuju arhitektonski znak u svim tradicionalnim povijesnim, pa i suvremenim oblicima. Nastavak ovoga procesa vodi stvaranju novog modela urbanog prostora – marketing grada. To je crna predstava razvoja grada koja će ostati samo teorijski model. Urbani prostor je živ organizam, koji zahtijeva sklad svih podsustava i, sasvim je sigurno, da će se marketing komunikacija dimenzionirati kao jedan od ravnopravnih podsustava urbanog prostora. To ne znači kako treba mirno čekati da se stvari dogode same od sebe već je potrebno, prilikom planiranja i oblikovanja gradskih prostora, i ovaj segment planirati i projektirati kao dio fizičke strukture prostora. Za ovo nema recepta već treba istraživati svaki segment urbanog prostora i pronalaziti njemu primjerena rješenja.

HR: U Subotici je dana »vruća« tema rekonstrukcija zgrade Narodnog kazališta. Svoj stav ste iznijeli javno i zalažete se za ponovno preispitivanje i programa i projekta kazališta? Da. Skupljajući dijelove mozaika, komad po komad, sada sam sasvim siguran da nam se poturaju lažne priče o kontinuiranoj aktivnosti oko ovog projekta tijekom dugog niza godina. Time se skriva napuhavanje programa i predimenzionirani projektni zadatak, izmjenjena

uvjeta zaštite zbog projekta teatarskog stroja, potura se kao najvažnija tema bavljenje nekakvom fasadom naknadno zalijepljenom na »nedirajprojekt«.

HR: Iznijeli ste primjedbu i o tome kako stručna javnost u dosadašnjem procesu nije bila potpuno informirana o projektu rekonstrukcije?

Društvo arhitekata Subotice broji 48 članova iz više općina Sjeverne Bačke. Nikada nije raspravljalo o ovom projektu. Elegatno je ignorirano. Organiziran je nekakav stručni stol, vrlo četvrtast, na koji nije pozvan nitko od arhitekata s drugačijim mišljenjem od onih koji »guraju« ovo čudo od objekta. Pri svemu tome, prisustvujemo krajnjem bezobrazluku da neki sitni

Dizajn, arhitektura, profesura i zrakoplovstvo

Ivan Hegediš rođen je 1950. godine u Subotici. Osnovnu školu pohađa u Senti i Subotici, gdje završava i gimnaziju, 1969.g. Na Arhitektonskom fakultetu u Beogradu obranio je diplomski rad »Projekt kupališta na Paliću« 1974. godine. Poslijediplomske studije na Sveučilištu u Zagrebu »Istraživanje i unapređivanje dizajna« završio obranom magistarskog rada pod naslovom »Dizajn – misaoni proces« 1981. godine. Tijekom profesionalne karijere radio je kao samostalni projektant u drvnjoj industriji »Fafa«, kao rukovoditelj dizajn službe u poduzećima »Dekor« i »Aurometal«, kao urednik tehničke redakcije u NIO »Subotičke novine« i kao koordinator promotivnih aktivnosti i dizajna u AD »29« u Subotici. Od 1994. godine se bavi grafičkim dizajnom i projektiranjem za potrebe većeg broja poduzeća i organizacija u statusu slobodne profesije. Od 2001. godine radi kao glavni projektant u d.o.o. »SMIM« u Subotici.

Od 1986. godine do danas, po pozivu, sudjeluje u obrazovnom procesu na predmetu Komuniciranje u marketingu i Tržišno komuniciranje na Ekonomskom fakultetu u Subotici. Jedan je od osnivača Društva arhitekata Subotice i njegov predsjednik u dva mandata. Aktivan je sportaš, nastavnik zrakoplovnog jedrilicarstva i motorni pilot.

Tijekom svog profesionalnog rada je realizirao niz projekata u oblasti marketinga, grafičkog dizajna i arhitekture. Autor je više znanstvenih članaka i saopćenja iz ovih oblasti i koautor sveučilišnog udžbenika »Tržišno komuniciranje«.

Na Građevinskom fakultetu u Subotici, obranio je doktorsku tezu, siječnja 2004. godine i time stekao zvanje doktora tehničkih znanosti iz oblasti arhitekture i urbanizma. Izabran je u zvanje docenta na Građevinskom fakultetu Subotica.

stranački kadrovi dopuštaju sebi pravo davati stručne ocjene i diskvalificiraju arhitekte koji se ne slažu s ovim »čudom«, politikantski počinjući svoje pametovanje: »Nisam stručnjak, ali...«.

HR: Također ste postavili pitanje mora li se sve dešavati oko Gradske kuće ili bi »rušitelji-graditelji« trebali racionalnije širiti javne funkcije i izvan povijesnog jezgra grada? Sasvim je jasno da javne sadržaje treba širiti prema ostalim dijelovima grada, kako bismo eliminirali dijelove »spavaonice«.

va katedre. Uostalom, to nije niti teško kada je mišljenje zasnovano na principima struke, bez opterećenja nečijim stranačkim ili drugim interesima.

HR: Pokrenulo se i pitanje odnosa politike i struke, odnosno političara i stručnjaka na ovome pitanju. Kakvo je Vaše mišljenje je li danas uspostavljena ravnoteža između politike, struke i javnog interesa ili i dalje političari nameću svoje odluke?

Ravnoteža se uspostavlja kada na klackalicu posjednete dva približ-

Uopćeno rečeno, to je odgovor na zahtjev za zadovoljenje određenih potreba uobličen u logičan i konzekventan arhitektonski izraz. Namjerno ne spominjem bilo kakve stilske odrednice, jer nemamo još uvijek neki dominantni moderni stil. Postmoderna to nije, jer je to očito prelazna faza. Da jest imala bi svoje ime.

HR: U svojoj karijeri bavili ste se i marketinškim dizajnom. Kreator ste tržišnog znaka Subotičke mljekare koji je i danas njihov zaštitni znak, kao i niza drugih

proces »proizvodnje« Žiga?

To je bio pionirski pothvat i radili smo ga iz čistog entuzijazma kao novi izazov. Lijepo smo se družili i radili s Vojislavom Sekeljkom, Zlatkom Romićem, Tomislavom Žigmanovim, Mirkom Kopunovićem... Ako je pomogao svojim nestankom pojavljivanju tjednika »Hrvatska riječ«, onda sam zadovoljan što sam sudjelovao u doprinosu pojave glasila na hrvatskom jeziku. Ako ne, ostaje lijepo sjećanje. Pitali ste me, znači pamti se.

HR: Poznati ste u Subotici i kao dugogodišnji »jedriličar«. Što Vas je motiviralo da se posvetite ovom sportu. Kako se razvijala ova sportska disciplina kod nas i u kakvom je stanju danas?

Prvo – mladalačka radoznalost kao i svakog mladića sa sedamnaest godina. Onda, vremenom postane dio života.

Zrakoplovno jedriličarstvo je bilo značajna grana zrakoplovnog sporta, posebno razvijena u Vojvodini i Sloveniji. Ovdje se danas sve svelo na održavanje u životu zbog poznatog razloga: financija. Samo zahvaljujući samoprijegornom radu entuzijasta u aeroklubu još uvijek imamo uzoran aerodrom, kakva – takva sredstva i mnogo volje da letimo. Problem je što nema mladih. Skupa je to zabava. Ali, vrijedilo bi uložiti u obuku mladih pilota, jer dok stasaju postanu dobri ljudi u svemu čime se bave. To nije skupo.

HR: Koliko nam je poznato, bavili ste se i književnošću, objavili ste znanstveno fantastični roman »Kupola« koji se bavi budućnošću Subotice. Kažite nam kratko o čemu se radi u vašem SF romanu, i imate li namjeru pojaviti se s nekim novim romanom? Da, još u gimnaziji sam objavljivao svoje pripovijetke i novele. Onda je nastupila duga pauza zbog mnogo crtanja i stručnih tekstova. »Kupola« se rodila u trenutku kada je na površinu izšla ta potiskivana potreba za ovim načinom iskazivanja. To je priča o ovom gradu u budućnosti, kroz tisuću godina, poslije velike kataklizme zatvorenog u kupolu bez kontakta s ostatkom svijeta. Glavni likovi su jedriličari. To je priča u kojoj ima arhitekture, genetike, zrakoplovstva, što je samo okvir za priču o ljudima koji žive tu s nama u ovom gradu.

Ostavio sam mogućnost da se ova priča nastavi. Možda nekoliko drugačijih kraćih formi. Tko zna? Ako se nađe vremena zapisat ću ih.

Zašto to ne činiti s kazalištem, koncertnom dvoranom i sličnim sadržajima? Nije sve u piljarnici i kafiću. Radijalac i Prozivka također trebaju biti grad. To znači da treba nešto više osim stanovanja i njemu primjerene infrastrukture. Istodobno, centralnoj jezgri treba bolja infrastruktura za stanovanje i popunjavanje dvorišnih rupa primjerenim objektima. Grad se treba ravnomjerno graditi u svim dijelovima.

HR: Docent ste Katedre za urbanizam i arhitekturu Građevinskog fakulteta u Subotici. Jeste li na katedri razgovarali o zgradi Narodnog kazališta?

Jesmo, i utvrdili smo glavne okvire našeg gledanja na ovaj problem i svoje mišljenje prosljedili rukovodstvu Fakulteta i ostalim katedrama. Svi nastavnici i suradnici s naše katedre pridržavaju se u javnim nastupima ovih stavova

no jednako »teška« djeteta. Nisam siguran da su naši »političari« svladali bar osnovni kurs onoga što je politika stvarno.

HR: Također je pokrenuto pitanje »konzervativizma« odnosno »modernog« u arhitekturi povodom zgrade Narodnog kazališta? Kakvo je Vaše viđenje, što je to moderna arhitektura danas?

Pogrešno je ta dilema postavljena na pitanju kazališta, gdje se ne radi o uklapanju već naklapanju novog na staro. Braniti to staro ne znači konzervativizam, kao što ni guranje tog novog ne znači modernizam. Ovdje se radi o preispitivanju opravdanosti gradnje jednog mastodonta, koji nije arhitektura i nikada nije tako niti prikazan. Prikazan je samo jedan stroj za kazališnu tehnologiju spakiran u betonsku ambalažu. Što je moderna arhitektura danas? Teško je dati odgovor na ovom primjeru.

znakova, kao i jedan od autora knjige iz ove oblasti? Bavite li se i dalje bavite ovom oblasti dizajna i predajete na Ekonomskom fakultetu marketing komuniciranje?

Upravo je u tisku knjiga »Marketing komuniciranje« gdje sam koautor s prof. dr. Suzanom Salai. Ova knjiga treba nadmašiti ulogu fakultetskog udžbenika, jer smo sabrali sve ono što je u ovoj oblasti aktualno, tako da očekujemo da bude i koristan priručnik za ljude koji već rade u praksi.

Kao gostujući predavač govorim studentima ekonomije dio programa, koji se odnosi na oblikovanje sredstava marketing komuniciranja. Praksom dizajna se bavim povremeno, kada se netko obrati za rješavanje nekog zadatka.

HR: Bili ste tehnički urednik dvotjednika »Žig«. Žiga više nema. Kakva su Vaša sjećanja na ta vremena i

Pisana hrvatska riječ u Mađarskoj

Djela razne tematike i žanrova

U časopisu »Pogledi« objavluje se – poezija i proza, prijevodi, intervjui s književnicima, književna kritika, te znanstveni tekstovi o jeziku i kulturnoj baštini, kaže Stjepan Blažetin, suurednik ovog časopisa, koji uređuje zajedno s dr. Dinkom Šokčevićem

UBudimpešti djeluje neprofitno poduzeće za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost »Croatica«. Ovo poduzeće su osnovali Hrvatska državna samouprava i Savez Hrvata u Mađarskoj 1999. godine, imajući u vidu važnost pisane hrvatske riječi. Poduzeće »Croatica« ima svoje sjedište u Budimpešti i vlastitu tiskaru.

U ovoj izdavačkoj kući tiskaju se djela hrvatskih književnika koji žive u Mađarskoj, zbornici radova, monografije, tjednik Hrvata u Mađarskoj »Hrvatski glasnik«, te udžbenici, jer »Croatica« raspolaže autorskim pravom na izdavanje 61 udžbenika, među kojima su udžbenici za hrvatsku, njemačku, slovensku, slovačku, rumunjsku, grčku i bugarsku zajednicu u Mađarskoj.

RAZVOJ NAKLADNIČKE DJELATNOSTI: »Croatica« također objavljuje i Hrvatski kalendar, godišnjak hrvatske manjine u Mađarskoj. Kalendar obuhvaća važne događaje u kulturnom, prosvjetnom, političkom i vjerskom životu hrvatske manjinske zajednice.

»Osnivači poduzeća su 2002. godine utemeljili časopis za kulturu, vjerski i društveni život Hrvata u Mađarskoj – 'Pogledi'. Čitatelji u časopisu mogu pronaći informacije o književnosti, jeziku i povijesti. 'Pogledi' sadrže raznu tematiku i žanrove. Objavljuje se: poezija i proza, prijevodi, intervjui s književnicima, književna kritika, te znanstveni tekstovi o jeziku i kulturnoj baštini«, kaže *Stjepan Blažetin*, suurednik ovog časopisa, koji uređuje zajedno s dr. *Dinkom Šokčevićem*.

Glede nakladničke djelatnosti Stjepan Blažetin napominje da je u Pečuhu djelovao Hrvatski institut, čija je jedna od aktivnosti bila i izdavačka djelatnost, ali Hrvatski institut trenutno ne radi.

ZNANSTVENA DJELA: »Hrvatski znanstveni zavod je osnovan u Pečuhu kao udruga 1995. godine. Zavod je nastojao okupiti sve znanstvenike, koji u Mađarskoj publiciraju radove i djela na hrvatskom jeziku i koji se bave hrvatskim temama. Pokrenute su dvije edicije: Croatica Hungarije i Prozor. U okviru prve edicije do sada je objavljeno pet knjiga. To su zbornici radova sa znanstvenih skupova, a objavljena je knjiga *Živka Mandića* 'Onomastika i toponomastika bunjevačkih Hrvata'. U edi-

Suradnik časopisa »Pogledi« Stjepan Blažetin

ciji 'Prozor' objavljuje se – poezija, dramski tekstovi, narodne pripovijetke i prijevodi. U Pečuhu sada već treću godinu djeluje i institucija Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, koja se također financira iz državnog proračuna i putem raznih natječaja. Ovaj Zavod je kao instituciju utemeljila Hrvatska državna samou-

prava i ima iste ciljeve kao i ranije spomenuta udruga. Utemeljena je edicija 'Nova', a do sada su objavljene dvije knjige: 'Iz hrvatske baštine u Mađarskoj' i djelo *Ernesta Barića* 'Rode, a jezik?'«, kaže Stjepan Blažetin o nakladničkoj djelatnosti koji se razvija i u Pečuhu.

Z. S.

Medusobni odnosi dvaju naroda

Na Festivalu ogranaka Matice hrvatske, 19. travnja u Osijeku, predstavljena je u klubu knjižare »Nova« knjiga dr. Dinka Šokčevića, Hrvata-Bunjevca iz Baje, koji je studirao u Novom Sadu i Zagrebu, a predaje Povijest Hrvata na sveučilištu u Pečuhu i Mađarsku povijest na Hrvatskim studijima u Zagrebu, pod nazivom »Hrvati u očima Mađara, Mađari u očima Hrvata«.

»Vjerujem da je ova knjiga novost u nas, jer predstavljanjem i analizom slike drugoga i slike o drugome još se nitko nije bavio, na razini studija možda, ali ukoričiti to u jednu ovakvu knjigu, ne. Ja sam uz pomoć metode povijesne znanosti, ali i socijalne psihologije, analizirao kako su nastali stereotipi u periodu od 1780. do 1918. godine, i kod Mađara o Hrvatima i kod Hrvata o Mađarima. Na žalost, prvo izdanje ove knjige je planulo i knjiga se večeras ne može kupiti, ali u pripremi je drugo, dopunjeno izdanje i nadam se da će se ta knjiga uskoro naći i u Osijeku i Subotici«, kaže dr. Dinko Šokčević.

Proslava HKPD »Matija Gubec« u Rumi

Veliki jubilej društva

*Cjelovečernjim koncertom obilježeno 88 godina rada HKPD »Matija Gubec«
i 260 godina od doseljavanja prvih hrvatskih obitelji u Rumu*

Pišu: Nikola Jurca i Olga Perušić

U povodu 88 godina rada Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Matija Gubec« i 260 godina od doseljavanja prvih hrvatskih obitelji u Rumu, 28. travnja u velikoj dvorani Kulturnog centra u Rumi održan je cjelovečernji svečani koncert na kome su, osim Velikog tamburaškog orkestra HKPD »Matija Gubec« i dječjeg tamburaškog orkestra »Plavi čuperak« iz Rume, sudjelovala i gotovo sva hrvatska kulturno-umjetnička društva iz Srijema.

U okviru ove velike manifestacije promovirana je u Gradskoj knjižnici i knjiga »Duhovni i kulturni život Hrvata u Rumi« autora Ratka Rackovića, te je promoviran i novi CD Velikog tamburaškog orkestra, drugi po redu. Na samom početku koncerta nazočne je pozdravio predsjednik društva Zlatko Kolarić, koji je za izuzetno zalaganje i angažman u proteklom razdoblju najviše priznanje društva, plaketu s likom Matije Gupca, svečano uručio Vladimiru Braci Jurci i Milenku Kulušiću.

NASTUPI GOSTIJU: Rumskoj su se publici prvi predstavili članovi pjevačkog zbora HKUD-a »Jelačić« iz Petrovaradina pod vodstvom Vesne Kesić-Krsmanović, koji su izveli dvije skladbe poznatog hrvatskog skladatelja iz Srijema, tekstopisca Ilije Okrugića »Lijepo ti je u našem Srijemu« i »Domovino slatko milovanje«, a izvedene su i skladbe »Da ti znaš« Nikole Miroševića i »Moja zvijezda« Bedricha Smetane.

Folklorni ansambl HKUD-a »Stjepan Radić« iz Novog Slankamena predstavio se s splotom

narodnih igara iz Banata pod ravnateljstvom koreografa Dragana Albota, a potom je gledateljstvo imalo priliku vidjeti nastup violinistice Anamarije Vučić u ime Zajednice Hrvata Zemuna »Čitaonica i knjižnica Ilije Okrugića«, koja je izvela 1 i 2 stav Sonate u D-duru Žan-Mari Lekiera. A nakon toga je recitirano nekoliko pjesama Ilije Okrugića.

Društvo iz Novog Slankamena je ponovno nastupilo, ali ovoga puta sa svojim tamburaškim sastavom koji je izveo splot srijemskih tamburaških pjesama. Nastupom »Golubinačka svadba« glazbeno-folklorne točke koreografa Petra Kudre u glazbenoj obradi Zorana Lepšanovića, predstavljen je HKUD-a »Tomislav« iz Golubinaca. Taj originalan duhoviti prikaz starog narodnog običaja – svadbe, onakve kakva je ona nekada bila, izmamila je veliki pljesak i smijeh svih prisutnih u dvorani.

»U RUMI NA BREGU«: Uslijedio je nastup Dječjeg tamburaškog orkestra »Plavi čuperak« kojim je dirigirao Nedeljko Patković, a najprije su se slušali »Dunavski valovi«, a nakon toga s njima su nastupile i dvije mlade vokalne solistice – Nataša Knežević i Marina Olujić. One su u duetu otpjevale dvije lijepe romance: »Sve dok je tvoja plavog oka« i »Višnjeve boje šala«, a sjajan nastup rumskih mališana završen je izvođenjem »Gajdaškog kola« Ivana Saboa. Za sam kraj, red je došao na domaćine. Pod ravnateljstvom dirigenta Josipa Jurce nastup je započeo skladbom »U Rumi na Bregu« Save Vukosavljeva, pjesmom koja je na neki način

Duhovni i kulturni život Hrvata u Rumi

U okviru ove velike manifestacije, proslave 88 godina rada Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Matija Gubec« i 260 godina od doseljavanja prvih hrvatskih obitelji u Rumu, u Gradskoj knjižnici promovirana je knjiga »Duhovni i kulturni život Hrvata u Rumi« autora Ratka Rackovića. Prikaz djela dao je recenzent Đorđe Bošković i korecenzent Đura Šefer, koji su se složili kako autorova djelatnost zasigurno pripada istraživačkim radovima zavičajne povijesti.

»Ova knjiga odudara od autorovih ranijih radova, tim prije što je knjiga rađena za potrebe manifestacije, pa je u djelu obuhvaćen sužen izbor literature. Ipak, ova knjiga predstavlja značajan doprinos, jer se tu mogu pronaći novi podaci i momenti koji su veoma dobro obrađeni u knjizi. Sama knjiga koncipirana je iz dva dijela, prvi je povijesni, a drugi dio, nešto kraći, bavi se suvremenim temama iz života Hrvata u Rumi«, ističe Đorđe Bošković.

Osim podataka o duhovnom životu Hrvata u Rumi, u knjizi se mogu naći i opći podaci o Rumi, poput broja stanovnika i dru-

gih statističkih podataka bitnih za određena razdoblja.

Ratko Racković je odrastao u Golubincima, a temom suživota s Hrvatima bavio se i ranije, što je i objavljeno u njegovoj knjizi »Pomeni trajanja«, a nakon toga svoja istraživanja usmjerio je na izučavanje Hrvata u Rumi, što je predstavio izdanjem »Hrvati u Rumi na Bregu«. Još kao mlad entuzijast aktivno je pratio i pisao o djelovanju HKPD »Matija Gubec« od 1965.

godine, pa ova knjiga predstavlja nastavak njegovog dosadašnjeg cjelokupnog istraživanja. Nakon ovoga ostvarenja autor svoja istraživanja usmjerit će prema jednoj neistraženoj temi o Hrvatskoj ratarskoj čitaonici.

»Prema podacima koje posjedujemo, ta je čitaonica postojala 1903. godine, pa očekujemo kako će se pronaći novi podaci u Đakovu, jer je potpredsjednik te čitaonice bio kapelan Mio Mladenović iz Đakova«, dodaje Ratko Racković.

Ratko Racković

HKUD »Stjepan Radić«, Novi Slankamen

HKUD »Jelačić«, Petrovaradin

postala i zaštitni znak rumskog društva, kojem je ona upravo i posvećena.

Nakon toga slijedio je nastup dviju izuzetnih, mladih, ali i veoma iskusnih vokalnih solistica *Marije Benčić* i *Katarine Atanacković*. Najprije je nastupila starija Katarina Atanacković s dvije pjesme »Ljubav« *Kornelija Kovača* i »Rumo lje-potice« *Josipa Jurce*, a nakon nje i Marija Benčić pjesmama »Proljeće« i »Moj kićeni Srijem«. Za sam kraj, a kao uvertira za nastavak proslave u prostorijama društva, odsviran je »Brežanski drmež« *Josipa Jurce*.

ZADOVOLJNA PUBLIKA: Prepuna dvorana rumskog kulturnog centra i izuzetno zadovoljna publika bile su dokaz, kako se u rumskom Društvu dobro radi, a to potvrđuje i dolazak velikog broja uzvanica. Između ostalih na koncertu su bili nazočni: predsjednik Općine Ruma *Srđan Nikolić*, načelnica općih društvenih djelatnosti Općine Ruma *Ljiljana Savić*, zamjenik veleposlanika Republike Hrvatske u Beogradu *Branimir Lončar*, u ime Hrvatskog nacionalnog vijeća *Mato Groznica* i *Zdenko Đaković*, u ime Hrvatske matice iseljenika u Vukovaru *Silvio Jergović*, predstavnici udruge »Krov« iz Subotice, predsjednik Skupštine Vukovarsko-srijemske županije *Mato Stojanović*, predsjednik Zajednice bačkih Hrvata u Republici Hrvatskoj *Zdenko Bundić*, župnik Crkve uzvišenja svetog križa u Rumi *Željko Tovilo*, pomoćnik tajnika za turizam i poljoprivredu AP Vojvodine *Erne Varju*, predstavnici udruge pisaca i pjesnika *Sveti Mihovil* iz Drenovaca i drugi gosti.

Velika zasluga za uspješnu proslavu ovog velikog jubileja pripada i brojnim sponzorima i svima koji su na bilo koji način pridonijeli da cijela manifestacija prođe kako je i planirano. Na kraju je za sve sudionike i zvanice u prostorijama Društva priređena prigodna večera, podijeljene su i zahvalnice svim sudionicima, a druženje uz zvuke tambure potrajalo je do duboko u noć. ■

4. svibnja 2007.

HKUD »Tomislav«, Golubinci

»Plavi Čuperak«, Ruma

Tradicionalno obilježavanja Praznika rada

Prvi svibnja na Paliću (Uranak)

Kao i svake godine na desetine tisuća »radnih ljudi«, skupa sa svojim obiteljima, proslavljalo je svoj praznik na obalama najvećeg vojvođanskog jezera

S Palića: Dražen Prčić

Tko je samo jednom pohodio obale Palića tijekom prvosvibanjskog »uranka«, kako se ova manifestacija naziva u ovom dijelu naše države, dobro zna što to sve podrazumijeva. Desetine tisuća ljudi, izoblike raznovrsne turističke, zabavne i nadasve ugostiteljsko – gastronomske ponude, veliku gužvu, ali i najljepši mogući ambijent za dan proveden na otvorenom prostoru. Upravo zbog svega navedenog prvog dana mjeseca svibnja Palić je toliko popularna destinacija i bilježi svoju dugogodišnju tradiciju generacijama svojih vjernih posjetitelja.

URANAK: U biti upravo ova riječ označava i, po mnogima, najljepši dio palićkog doživljaja. Lijepi dan utorka, istina ne baš pretjerano topao u svom prvom dijelu jutra i ranog prijepodneva, maksimalno je pogodovao onom pravom ugođaju uz obale najvećeg vojvođanskog jezera. Na Palić sam stigao oko deset sati, ali je već

gužva počela lagano osvajati svaki dio desne strane ovog istoimenog mjesta udaljenog pet-šest kilometara od Subotice. Regulacija prometa dozvoljavala je prilaz jezeru samo automobilima sa specijalnim dozvolama, pa sam bio primoran parkirati se na solidnoj udaljenosti na drugom dijelu (lijevoj strani) ceste, koja dijeli Palić na dva dijela – urbani i jezerski (turistički). Svejedno, laganom šetnjom, nešto bržeg tempa zbog ne baš previše toplog jutarnjeg sunca (nešto više

od 12 stupnjeva), zaputio sam se do prve itinererske odrednice radnog zadatka – izložbe pasa mješana (nerasni), koja se održavala na Muškom štrandu, kupališnom dijelu na kontra strani Palićkog jezera. Usput, prolazeći kroz već sve ozbiljniju gužvu između brojnih pečenjarskih radnji specijaliziranih za prodaju »mesnate konfekcije« (sve što možete zamisliti od raznih vrsta mesa), polagano mi se počeo otvarati apetit, jedan od glavnih aduta svakog prvosvibanj-

skog uranka. Na svježem zraku, uz obilje primamljivih mirisa, jednostavno se mora nešto i »prigristi«. Ipak, obrok sam odložio za kasnije i poslije nekih desetak minuta solidno brzog hoda, uz povremeno probijanje kroz sporadičnu gužvu, stigao sam do mjesta održavanja izložbe simpatičnih mješana. Slike ljepotana bez rodovnika možete vidjeti pri kraju ovog broja na specijalnoj foto-reportaži s ovog lijepog kinološkog događaja. Nažalost, iako nije bilo baš previše sudionika, prijavljeni »natjecatelji« su se predstavili u najboljem svjetlu i pokazali kako ni za čime ne zaostaju za svojim rasnim i pedigiranim »drugarima«. Konačno, da nije bilo njihovog nekontroliranog parenja danas niti njih ne bi bilo.

Poslije simpatične izložbe, organizirane entuzijazmom ljudi iz kinološkog saveza Subotice, produžio sam u istom smjeru prema krajnjem dijelu Palićkog jezera tj. kupalištu Muškog štranda i dije-

lu gdje se obično nalaze ribiči i vikendaši, koji tamo imaju svoje kućice za odmor.

MUŠKI ŠTRAND: Ovaj dio jezera po svemu odudara od onog središnjeg na potezu od Velike terase, Ženskog štranda pa »štraftom« sve do već spomenutog ulaza u Muški štrand. Jer ovdje nema tezgi, glasnje glazbe koja trešti iz zvučnika, a nema ni, posve normalno, toliko ljudi željnih gužve. Za svoj prvosvibanjski ugođaj ovdje su se smjestili izletnici koji, prije svega, žele malo mira i privatnosti u neposrednoj blizini jezera. Bilo je malo i amatera ribiča, ali ipak najviše ljudi željnih »hvatanja« dobrog ozračja. Uz kotlić, roštilj ili samo sendviče, kupljene na licu mjesta ili ponijete od kuće. Prošetavši cijelu putanju ove svojevrsne paličke oaze mira, ipak sam morao vratiti se nazad. U grotlo paličke prvosvibanjske masovne euforije. Već po ulasku na »punu crtu«, odmah nakon napuštanja Muškog štranda, dočekao me je urnebes

velikog luna parka, zasigurno najpopularnije atrakcije cijelog ovog svibanjskog uranka. Gromoglasna glazba, najraznovrsnijih smjerova, napjeva i tonova, ogromni ringšpili, vrtuljci, i ostala zabavnozastrašujuća skalamerija, uz ciku i viku oduševljenih pripadnika poglavito mladih generacija paličkih gostiju, pratili su me dobar dio puta na povratku u središnju zonu. Zamaknuvši malo, ponovno sam bio uhvaćen u »mrežu« raznovrsnih mirisa, koji su nadvisili nebo iznad ovog dijela jezera, a pristojno već zamoren od solidnije šetnje od nekoliko kilometara na svježem zraku, morao sam zastati i malo se »prihvatiti«, kako se to u našim krajevima kaže. Punog želuca, nastavio sam se probijati prema drugom dijelu promenade, istina sada već znatno sporije, ali tome je pridonijela i sve veća gužva, jer su prvi zvuci podnevnih zvona počeli dijeliti dan na pola. Probijajući se prema Ženskom štrandu usput sam se naslušao raznovrsnih ponuda

brojnih trgovaca, koji masi od par desetina tisuća ljudi nude sve i svašta, »odlično, a za mali novac«. Od šest sapuna za 100 dinara, do super secka za istu dinarsku novčanicu, do traperica za samo 599 dinara, i tako u nedogled svega i svačega. Prvi svibnja je...

ŽENSKI ŠTRAND – JEDRILIČARSKI KLUB: Meni osobno, ukoliko mogu izraziti svoga favorita na Paličkoj promeni uz jezero, oduvijek je najdraža dionica od Ženskog kupališta (na kojemu se od njegovog nastajanja redovito kupaju i muški) pa sve do jedriličarskog kluba. »Ženski« volim,

jer sam se na njemu kupao još kao mali, kada je Palić bio mnogo čistiji nego danas, ali i zbog lijepog osjećaja užitka u autentičnom ambijentu secesijskih građevina, po kojima je, konačno, Subotica i tako prepoznatljiva diljem svijeta. Drugo, na ovom potezu se nalaze i najljepše paličke vile »Lujza« i »Bagolyvar«, prva je sredena i sada je reprezentativni ugostiteljski objekt, dok »Tvrđava sova« (slobodni prijevod s mađarskog) još čeka svoje vrijeme. Na koncu mog, ali ne samo mog, omiljenog dijela promenade nalaze se Riblja čarda i već spomenuti veslački klub, gdje se u neposrednoj blizini obale, ili na njoj samoj, može »guštati« na blagom svibanjskom suncu. Istina, bilo je godina i kada se za prvi dan ovog najljepšeg proljetnog mjeseca moglo i kupati u jezeru, ali ovog puta tijekom prijedpodneva nije bilo »junaka«. Zaokruživši pješačku turu do samog kraja tzv. »desne obale«, poslije više nego 5 km hodanja i »probijanja«, završio sam svoj ovogodišnji prvosvibanjski uranak. Popodnevnu gužvu i nove desetine tisuća gostiju, koji na Palić stižu iz svih dijelova naše države, ostavio sam za sobom, vrativši se nazad u polu-pustu Suboticu. Urank je prošao, a trebalo je i napisati ove redove...

Počela adaptacija doma »Šokadije«

Veselo na dragovoljnoj akciji

*Posljednjega dana travnja održana dragovoljna radna akcija članova KPZH »Šokadija« * Predsjednik udruge prof. Zvonko Tadijan prvi na gradilištu * U veselom ozračju složna ekipa je uradila predviđeno*

Piše: Ivan Andrašić

U ponedjeljak, 30. travnja, održana je dragovoljna radna akcija članova KPZH »Šokadija« na lokaciji budućega Doma Šokadije u Sonti. Iako je najavio da zbog osobnih obveza neće moći sudjelovati u ovoj akciji, prvi na gradilištu bio je predsjednik Zajednice, prof. Zvonko Tadijan, koji je idejni tvorac projekta i pogonski stroj realizacije ove hvalje vrijedne investicije.

Zahvaljujući njegovom političkom djelovanju, lani su osigurana sredstva MVP-a Republike Hrvatske kojima je kupljena kuća namijenjena adaptaciji, ove godine je »Šokadiji« odobreno 3.000 eura

za radove na adaptaciji. Tadijan neumorno piše projekte, kojima se Zajednica natječe za sredstva gdje god je to moguće, a kad god je to moguće pojašnjava ih i u osobnim kontaktima s relevantnim ljudima. »Izgled i stanje ove kuće ne ulijevaju čovjeku povjerenje, no, čvrsto sam uvjeren da ćemo do jeseni realizirati planirano. Istina, do sada odobrena sredstva su nedovoljna, no, nadam se da neće biti i jedina. Vjerujem da ćemo se u studenom vidjeti u unutrašnjosti Doma »Šokadije« i da ćete pisati reportažu o njegovu otvorenju«, – kaže prof. Tadijan. Njegova »produljena ruka«, član

predsjedništva »Šokadije« Mata Zec, građevinski tehničar po obrazovanju, po odluci predsjedništva vodi tehnički dio pripremnih radova. »Akcija poput današnje bit će još. Nemamo dovoljno sredstava kojima bi platili sve neophodne radove, tako da ćemo dragovoljnim radom pokušati napraviti što je moguće veće uštede. Za danas smo isplanirali rušenje nekoliko bespotrebnih dvorišnih objekata i čišćenje opeka ugrađenih u njih. Na taj način doći ćemo do dijela materijala potrebnog u daljnjim radovima. Raduje me broj nazočnih, a nadam se da nas neće biti manje niti na budućim akcijama«, – kaže nam Zec. Današnjom akcijom očišćeno je i složeno blizu 2.000 kvalitetnih opeka, koje će angažirani zidari već ovih dana ugraditi u nove zidove. Na koncu, kako već i priliči, mala sjedjeljka uz pjesmu i vic, te snimku za sjećanje na sudjelovanje u prvoj dragovoljnoj akciji na adaptaciji Doma »Šokadije«.

Smotra folklornog stvaralaštva »Šokadija« bez pogreške

U petak, 27. travnja, u Domu kulture u Sonti održana je smotra folklornog stvaralaštva Općine Apatin. Sudjelovale su sve udruge kulture koje djeluju u apatinskoj općini, među njima i Kulturno-

prosvjetna zajednica Hrvata »Šokadija«. Natjecalo se u kategorijama tamburaških orkestara, izvornoga pjevanja, tradicijskih običaja i folklornih koreografija. Članovi »Šokadije« izveli su svatovski običaj, a o kvaliteti izvedbe najbolje je sudio dugotrajan pljesak nazočne publike. Po odluci selektora, zbog malobrojnosti svi sudionici su se plasirali na zonsku smotru, koja će se održati u drugoj polovici svibnja u Somboru.

I. A.

Ponovno potpisivanje peticije

Očuvanje i revitalizacija zgrade Narodnog kazališta

Na inicijativu Liberalno demokratske partije, stranke G 17 plus i Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, u subotu, 28. travnja je počelo ponovno prikupljanje potpisa građana za raspisivanje referenduma za očuvanje i revitalizaciju postojeće zgrade Narodnog kazališta. Na središnjem gradskom trgu su se pored štanda bez stranačkih obilježja, s natpisom »Spasimo kazalište«, okupili predstavnici Liberalno demokratske partije – član pokrajinskog odbora *Vojislav Orčić*, gradski menadžer *Zoltán Arnold*, voditelj stručnog tima za kulturu *Hervoja Tikvicki* i pojedini članovi općinskog odbora, potom, predstavnici Demokratskog Saveza Hrvata u Vojvodini – predsjednik stranke i narodni zastupnik *Petar Kuntić*, član predsjedništva stranke

Josip Gabrić, *Petar Horvacki* i drugi. Uz njih, na Trgu kod Dragstora bili su prisutni i potpredsjednica G 17 plus *Ivana Dulić Marković*, predsjednik Općinskog odbora *Tomislav Stantić* i narodna zastupnica *Nadica Momirov*, kao i predstavnici Hrvatsko-bunjevačko-šokačke stranke, te vijećnik *Mirko Bajić*. Ovaj skup podržali su i arhitekti *Viktorija Aladžić* i *Zsombor Szabó*. Za raspisivanje referenduma izravno, na temelju građanske inicijative, odnosno, bez prethodne odluke Skupštine općine, potrebno je prikupiti potpise 20 posto biračkoga tijela Općine Subotica što je preko 26 tisuća potpisa. Oni koji su u prethodnom razdoblju već potpisali peticiju za očuvanje i revitalizaciju zgrade Narodnog kazališta, trebali bi to ponovno učiniti, budući da je prethod-

Potpisivanje peticije u Starom Žedniku

no prikupljenih oko 4800 potpisa proglašeno nevažećim iz proceduralnih razloga. Potpisi građana za raspisivanje referenduma za očuvanje i revitalizaciju postojeće zgrade Narodnog kazališta prikupljat će se svakodnevno u središtu grada na štandu bez stranačkih obilježja. Aktivisti spomenutih stranaka potpise će prikupljati i na terenu.

LJ. D. i M. K. K.

Upis u PU »Naša radost«

Predškolska ustanova »Naša radost« počet će s upisom djece u jaslice, obdanište i vrtić, 7. svibnja. Upis, koji će trajati do 18. svibnja, obavljat će se u Radnoj jedinici PU »Naša radost« u ulici Antona Aškercu broj 5. od 10 do 15 sati.

Od dokumentacije su potrebni izvadak iz matice rođenih (može i preslika), potvrda o zaposlenju oba roditelja i to samo za djecu koja se upisuju u obdanište i jaslice, te molba koja se popunjava prilikom upisa. Liječničko uvjerenje iz Dječjeg dispanzera trebaju donijeti samo oni roditelji čije će dijete biti primljeno u vrtić i to najkasnije do 30. lipnja, a ukoliko obitelj prima dječji doplatak za dvoje i više

djece, potrebno je priložiti i važeće rješenje o dječjem doplatku. Potom, ako je dijete koje se smješta u Ustanovu treće i svako sljedeće u obitelji, potrebno je priložiti izvatke iz matice rođenih za svu djecu, te presliku osobne iskaznice majke, potvrdu o prebivalištu djeteta koje se upisuje i Rješenje o dječjem doplatku ako ga obitelj prima. Također, ako je dijete samohranog roditelja, potrebno je priložiti Rješenje o razvodu braka ili Potvrdu iz Centra za socijalni rad, te ukoliko je odgođeno školovanje, Potvrdu o odgađanju škole u koju je dijete upisano.

I. P. S.

Na blagdan sv. Marka

Blagoslov žita

Blagoslov na njive se zaziva, kako bi njive bile zaštićene od nevremena i drugih nedaća, kako bi ih Bog podario blagom rosom, plodonosnom kišom i po potrebi žarkim suncem, a njiva se blagoslivlja na sve četiri strane svijeta

Žetvene svečanosti »Dužijanca 2007« započele su blagoslovom žita na blagdan svetog Marka, koji se obilježava 25. travnja. Sveta misa za usjeve i plodove održana je u župi sv. Josipa Radnika u Đurđinu, a misno slavlje je predvodio župnik vlč. *Lazar Novaković* uz koncelebraciju župnika župe sv. Roka iz Subotice preč. *Andrije Anišića*.

Na misi su skupa sa svećenicima vjernici molili sv. Marka, zaštitnika polja i lijepog vremena, za plodnu zemlju, dobro vrijeme, uspješne usjeve i dobru žetvu.

Nakon misnog slavlja u mimohodu su iza raspeća vjernici skupa sa svećenicima, išli do njive, koju je mjesni župnik vlč. *Lazar Novaković* blagoslovio po crkvenom obredniku.

MOLITVA ZA USJEVE: Blagoslov na njive se zaziva kako bi njive bile zaštićene od nevremena i drugih nedaća, kako bi ih Bog podario blagom rosom, plodonosnom kišom i po potrebi žarkim suncem, a njiva se blagoslivlja na sve četiri strane svijeta.

»Od ovoga žita imamo kruh za našu hranu, za našu euharistiju. Ovaj blagoslov se odvija od VI. stoljeća i time vjernici ispovijedaju – da trebaju marljivo raditi, da trebaju biti vrijedni, te kako se trebaju boriti protiv korova na njivi i svih nevolja i da očekuju Božji blagoslov. Znači, kad sve učinimo, što je u našoj moći, sluge smo beskorisne, i očekujemo od Boga pomoć. Biblija kaže: »Bog svojim u snu daje«

i Bog želi da i mi budemo njegova njiva, da njegova riječ u nama ima sreću. Isus je govorio sijaču, koji sije, koji baca sjeme, kako neko zrno padne na kamenito tlo i ne može roditi, drugo padne u trnje i trnje ga uguši, a neko padne na dobro tlo i raste i plod donese, tri-deset, šezdeset i sto posto. One koji rode sto posto nazivamo svecima i stavljamo ih za uzor i tako nastojimo živjeti kao Božji prijatelji i zato molimo zagovor svetog Marka. Treba da molimo svaki za sebe, jedni za druge, da se i u ovom selu i u našem narodu slavi Božje ime i da uvijek ostanemo vjerni Božji prijatelji« rekao je vlč. *Lazar Novaković*.

Inicijator blagoslova žita i natjecanja risara u Đurđinu je još prije par godina bio *Vlatko*

Vojnić Purčar i uposlenici zadruge »Salaš«. Parcela na kojoj je održan blagoslov žita, koja se nalazi odmah pokraj župe sv. Josipa Radnika, našla se kao najpogodnija. Vlasnik ove njive je župa sv. Roka, dok su domaćini natjecanja risara obrađivači ove njive *Franjo i Jelica Dulić*.

MLADO ŽITO: »U predvečerje ovoga 25. travnja, na blagdan sv. Marka, nalazimo se u Đurđinu između mjesne crkve i maloga puta prema Bajmoku, na njivi župe sv. Roka iz Subotice. Na ovoj parceli zasijano je oko 8,5 – 9 jutara žita i na ljeto na ovoj njivi će se održati natjecanje risara. Još 1968. godine je održano prvo natjecanje risara i prva gradska Dužijanca. Na našu sreću 1993. godine su se spojile crkvena i gradska Dužijanca i od tada

4. svibnja 2007.

se proslavljaju zajedno, te će se ove godine u sklopu proslave Dužijance održati 28. manifestacija» rekao je predsjednik Organizacijskog odbora »Dužijance 2007« *Grgo Kujundžić*.

Svake godine blagoslov žita, kao i samo natjecanje risara održava se na drugom mjestu, u drugom selu. Kako je objasnio Grgo Kujundžić, sela se uglavnom međusobno natječu i prijavljuju par godina unaprijed. Tako Organizacijski Odbor »Dužijance« uvijek bira određeno selo. U ovom izboru je bitno da se ne ponavljaju uvijek ista sela, te se vodi računa da svako selo dođe jednom ili dva puta na red u jednom desetljeću.

Za mlado žito vezano je više običaja, jedan od takvih je i umivanje u mladom žitu uoči Cvjetnice. I ovoga puta nazočni su vjernici kidali po koji struk blagoslovljenog mladog žita i nosili ga kući svojim obiteljima, gdje se ono stavlja u svetnjaču i tamo ostaje do sljedeće godine.

Kako je već i najavljeno, ove godine u sklopu »Dužijance 2007« održat će se ukupno 28. manifestacija, koje će pridonijeti održavanju običaja i tradicije, pa i kulturne baštine bačkih Hrvata. Svakako pred organizatorima su veliki poslovi i velike pripreme. No, organizatori već sada pripremaju nekoliko sljedećih manifestacija o kojima ćemo vas u tjedniku »Hrvatska riječ« blagovremeno obavještavati.

Željka Vukov

Blagoslov žita u Svetozaru Miletiću

Organizaciji HBKUD »Lemeš« iz Svetozara Miletića na blagdan sv. Marka Evanđeliste u mjesnoj Crkvi rođenja Blažene Djevice Marije održan je obred blagoslova mladog žita. Svetom misom, koju je predvodio mjesni župnik vlč. *Antal Egedi*, započela je priprema za ovogodišnju Dužijancu. Poštujući naslijeđe naših pradjedova, na ovaj dan su: prošlogodišnja badnašica *Maja Loboda*, budući bandaš *Nikola Ivanković*, mala bandašica *Sandra Bagi* i mali bandaš *Slavko Dulić* donijeli mlado žito na oltar za blagoslov. Tog dana su svi vjernici molili za kišu i poštene cijene. Nadajmo se da će se molitve uslišiti i da ćemo Dužijancu proslaviti u blagostanju bez straha za kruh svagdanji.

Lucia Tošaki

Proštenje u Starom Žedniku

Po zagovoru sv. Marka

Župna crkva u Starom Žedniku skupa sa svojim vjernicima u nedjelju, 29. travnja, proslavila je svoje proštenje, koje se sada slavi u povodu blagdana sv. Marka, koji je ujedno zaštitnik ove župe.

Ove godine proštenje je palo na IV. Vazmenu nedjelju, a u Katoličkoj crkvi te se nedjelje na poseban način moli za duhovna zvanja.

Svete mise u Crkvi svetoga Marka služile su se u 8 sati na mađarskom jeziku, a u 10 na hrvatskom jeziku. Svetu misu u 8 sati predvodio je msgr. *József Miocs*, a propovijedao je vlč. *Ignac Brasnyo*, dok je u 10 sati svetu misu predvodio generalni vikar msgr. *Slavko Večerin*. Osim navedenih svećenika u koncelebraciji su bili i vlč. *Attila Zselir*, vlč. *Lazar Novaković* i mjesni župnik preč. *Željko Šipek*. Pod obje mise neumorno je ispovijedao msgr. *Marko Forgić*. Slavlju je prisustvovao i otac *Jovica Mojsilović* – paroh novožednički.

Kao i svih godina proštenju je bio nazočan veliki broj vjernika iz Žednika i okolice kao i onih koji su nekad bili Žedničani. Lijepo je

bilo vidjeti i tri časne sestre rodom iz Žednika – s. *Nadu*, s. *Trpimiru* i s. *Leopoldinu*, iako u poodmakloj dobi, nasmiješene i vedre svjedočile su da je lijepo biti Kristov sljedbenik. Misi su nazočili i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske sa sjedištem u Subotici *Davor Vidiš*, zamjenik predsjednika Općine Subotica *Petar Kuntić* i predsjednik Mjesne zajednice Stari Žednik *Mirko Ostrogonac*. Svete mise su animirali sjemeništarci, čitali su, pjevali, svjedočili o svom pozivu. Šesti put po redu žednički vjernici ugostili su subotičke sjemeništarce. A da ih rado očekuju i vole kao svoje goste svjedoči velikodušna pomoć samih župljana u davanju namirnica i slatkiša, kako bi im se upriličio što svečaniji ručak i večera. Ove godine veliku pomoć pri organizaciji ručka i večere dao je vlasnik ugostiteljskog objekta *Zvonko Vojnić Zelić*, dajući besplatno usluge svog osoblja i boravak svih gostiju.

Ž. Š.

Svečano se obilježava

Dan grada Vukovara

U petak i subotu se, osim niza manifestacija, održava i Festival duhovne glazbe »Bonofest 2007«

Vukovar je ovih prvosvibanjskih dana izgledao nekako svečano, no, ne toliko zbog Praznika rada koliko zbog Dana grada i njegovih nebeskih zaštitnika – svetih Filipa i Jakova, čiji je nadnevak u katoličkom kalendaru 3. svibnja. No, Dan grada ne obilježava se samo spomenutoga nadnevka već gotovo dva tjedna, a sve je počelo još 26 travnja, susretom s *Ivanom Matkovićem-Lastom* u Pastoralnom

nice *Zdenke Buljan*, koja je toga dana bila na sjednici Gradskoga Vijeća.

NAJSVEČANIJE ZA VIKEND: Najsvječanije će svakako biti u četvrtak i petak, 3. i 4. svibnja, kada će ovaj broj »Hrvatske riječi« doći do svojih čitatelja. Naime, okupljanje sudionika i gostiju očekuje se već u samo jutro, 3. svibnja, i najprije se odaje pošta poginulim dragovoljcima Domovinskoga rata i žrtvama vukovarske golgo-

održavaju 5. susreti dječjih zborova u 13 sati je svečana sjednica Gradskoga vijeća Vukovara i sve se završava svečanim programom na Trgu hrvatske Republike.

U petak i subotu je osim niza manifestacija na programu »Bonofest 2007«, Festival duhovne glazbe, a tim povodom je u Pastoralnom centru Sveti Bono u Vukovaru održana i konferencija za tisak, na kojoj su predstojeći Festival predstavili novinar *Zoran Goman* i župnik fra *Ivica Jagodić*.

BONOFEST: »Drugi je ovo po redu festival duhovne glazbe u Vukovaru pod nazivom 'Bonofest', kojega smo ove godine proširili na dvije festivalske večeri, 4. i 5. svibnja, iz razloga jer nam se na natječaj javilo više od 60 sudionika, iz naše i ostalih slavonskih županija, ali i iz cijele Hrvatske pa i susjednih država. Tako nam iz Vojvodine, ili bolje rečeno iz Subotice, dolazi VIS 'Proroci', iz Njemačke *Marijana Zovko* i *Goran Škrlet*, a iz Švicarske naš poznati fra *Šito Ćorić* i neke skupine iz Bosne i Hercegovine. Mi smo odabrali 40 skladbi koje će biti izvedene u te dvije večeri u našoj Crkvi svetog Filipa i Jakova. Festival je potekao od inicijative naše katoličke mladeži i uvjeren sam da će i ove godine naći svoje poklonike među mladima, koji imaju potrebu za puninom življenja i radovanja, za vjerom i Bogom. Također vjerujem da će mnogi uživati u ovoj glazbi, jer obje festivalske večeri izravno prenosi naš Hrvatski radio Vukovar, a u prijenos će se povre-

meno uključivati i Hrvatski katolički radio, tako da će festival moći pratiti i naši diljem dijaspore«, rekao je fra *Ivica Jagodić*.

Zoran Goman zahvalio se brojnim donatorima i sponzorima, te pokroviteljima *Bonofesta 2007*, među kojima su Hrvatski radio Vukovar, Hrvatski katolički radio, Vinkovačka televizija, Glas koncila, Vukovarske novine, Slavonski radio i Glas Slavonije, koji je u četvrtak, 3. svibnja svojim čitateljima podijelio 13 tisuća nosača zvuka s ovogodišnjeg festivala. »Pokrovitelji ovog našeg Festivala su Grad Vukovar i Županija Vukovarsko-srijemska, a ovogodišnji 'Bonofest' održavamo pod visokim pokroviteljstvom dopredsjednice Vlade RH *Jadranke Kosor*. Biti će tu i mnoga eminentna imena hrvatske glazbe, tako je prošle godine gošća festivala bila *Tereza Kesovija*, a ove je godine svoj dolazak već najavila *Ivana Banfić*. Sretni smo da je ovogodišnji Bonofest uvršten u program obilježavanja Dana grada i crkvenoga goda, svetih Filipa i Jakova«.

Festival nije natjecateljskog karaktera te će svi sudionici dobiti dar, plaketu, rad umjetnika *Ilije Mandarića* i njegovog Ateljea »Mandarić«, koji je prošle godine uradio plakete – stiliziranu Vučedolsku golubicu, a ove godine je također stilizirao golubicu, ali u vidu Duha Svetoga, koji je, kako kaže umjetnik, »tako potrebit svima nama da nas duhovno prosvjetli«.

Slavko Žebić

centru Sveti Bono, a završit će 12. svibnja pojedinačnim prvenstvom Hrvatske u šahu, koje će se održati u Osnovnoj školi »Mitnica«.

»Ovogodišnje obilježavanje Dana grada Vukovara trajat će desetak i više dana i objedinit će mnoge kulturne, sportske, zabavne i druge sadržaje i uvjeren sam da će svatko pronaći neku zanimljivost za sebe«, rekao nam je *Tomislav Ćorak*, voditelj ureda gradonačel-

te na Memorijalnom groblju, a već u 10 sati se održava svečana euharistija u Crkvi svetog Filipa i Jakova, u koncelebraciji svećenika iz Vukovarsko-srijemske županije i biskupa đakovačkog i srijemskog msgr. *Marina Srakića*, koju predvodi nj. e. *Francisko Javier Lozano*, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj. Program se nastavlja podizanjem stijega kod Križa na ušću Vuke u Dunav, potom se

Suradnja Vukovara i Subotice

Što se suradnje s katoličkom mladeži iz Subotice tiče, fra *Ivica Jagodić* je naglasio kako već godinama traje divna suradnja županije Vukovarsko-srijemske i Subotice i okolice, pa su oni Subotičane pozvali na »Bonofest«, a ovi njih na »Hosanafest«, i ta će se suradnja svakako razvijati i unapređivati, jer je čuo da je pjevačka skupina HKK »Bunjevačko kolo« nastupila na manifestaciji u Topolju, gdje su dopadljivo pjevali pučke marijanske pjesme i ostavili dobar dojam, te ih već dogođine očekuju u Vukovaru.

4. svibnja 2007.

Nacionalne manjine u Vukovaru

Gradenje suživota

Vukovar su branili mnogi hrvatski dragovoljci, ali u multietničkom Vukovaru u obrani su sudjelovali i pripadnici nacionalnih manjina

Zivot se u Vukovar vratio u svoj svojoj punini i svakodnevicom odišu demokratske promjene, a u očima javnosti, i naše i svjetske, bit ćemo toliko uspješni koliko to budu i sve manjinske zajednice koje s nama dijele tu svakodnevicu, a u Vukovaru se manjinskim pitanjima poklanja dužna pozornost. Grad heroj, ranjeni grad, grad povratnika živi svoju svakodnevicu poput većine naših gradova, a međunarodnih problema u posljednje vrijeme gotovo da i nema. Tu i tamo zabilježi se poneka iskra, ali zar to nije slučaj i s drugim sredinama, u kojima nacionalno pitanje nije bilo zaoštreno do usijanja.

Vukovar su branili mnogi hrvatski dragovoljci, ali u multietničkom Vukovaru u obrani su sudjelovali i pripadnici nacionalnih manjina, pa i Srbi, poput braće *Nenada* i *Predraga Gagića*, kojima se Vukovarci žele odužiti, zaključeno je na nedavnom skupu »Nacionalne manjine u obrani Vukovara«, kojega je organizirala Udruga Vukovar 1991. zajedno s ogrankom Matice hrvatske u Vukovaru, a o tome su govorili *Zoran Šangut*, predsjednik Udruge Vukovar 1991., dr. *Juraj Njavro*, predsjednik Udruge liječnika-dragovoljaca, *Žarko Pavletić*, zapovjednik satnije na Sajmištu,

Vinko Žanić, zapovjednik obrane Bogdanovaca i *Igor Zidić*, predsjednik Matice hrvatske.

MANJINE SU DIO ZAJEDNICE: Nedavno je Koordinacija nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije predstavila bilten »Manjine dio zajednice«, a predsjednik ove Koordinacije *Josip Kel* istaknuo je, kako je to pokušaj da se pokaže dobar odnos s većinskim narodom i gradenje suživota na dobrobit svih žitelja grada na Dunavu, suradnja s gradskim Vijećem i Skupštinom županije te svim njihovim tijelima i sudjelovanje u kulturnom, sportskom i ukupnom življenju na ovim prostorima.

Ovom projektu odazvale su se sve manjinske zajednice koje djeluju na prostoru županije osim albanske, ali ona ne djeluje niti u okviru Koordinacije. Najbrojnija je svakako srpska manjina s više od 30 tisuća žitelja, što je oko 15 posto od ukupnog broja stanovnika, drugi po brojnosti su Mađari s oko 1 posto ili nešto više od 2000 žitelja, između 1 i 2 tisuće žitelja imaju rusinska, slovačka i bošnjačka manjina, a manje od tisuće imaju ukrajinska, albanska, romska, njemačka i austrijska manjina.

Voditelj projekta i autor biltena, ujedno i tajnik Koordinacije naci-

onalnih manjina, *Josip Šerić*, tom prigodom je rekao: »Projekt smo realizirali u suradnji sa Zakladom za razvitak civilnoga društva, gdje smo još prošle godine inicirali kao prioritet i inicijative građana pod nazivom 'Manjine dio zajednice', a unutar toga osmislili smo ovaj bilten, kojega uređuje svatko u svojoj manjinskoj zajednici, ali kao realan prikaz življenja svake od navedenih manjina na ovim prostorima i to kroz sve segmente življenja – od politike, kulture, sporta, zabave, zapošljavanja,

dakle, koliko je svaka od manjina involvirana u sve životne tokove i u rad ove naše županije«.

STRADANJA NIJEMACA: I kad smo već kod manjina, nedavno je u organizaciji vukovarskog franjevačkog samostana i ogranka Matice hrvatske predstavljen Zbornik o stradanju vukovarskih Nijemaca u periodu 1945-47. godine, o čemu je govorio gvardijan fra *Zlatko Špehar* i priređivač knjige prof. dr. *Vladimir Gajger*. Pozivom na brojne dokumente i sjećanja dr. Gajger je istaknuo da su Nijemci predstavljali veliki dio stanovništva grada u predratnom razdoblju i da su dali veliki doprinos ukupnom življenju na ovim prostorima, no onda su jednostavno nestali nakon osloboditeljskih akcija antifašista, a za sudbine mnogih nestalih se ni do danas ništa ne zna, mada mnogi od njih nisu imali nikakve krivice, osim što su bili drukčiji, pripadnici drugoga naroda.

I još jedan je skup organiziran ovih dana u Vukovaru s temom Obnova i revitalizacija spomeničke baštine u organizaciji Gradskog muzeja Vukovara, Radne zajednice podunavskih zemalja, koja okuplja predstavnike regija 10 podunavskih zemalja i Radne skupine za kulturu i znanost iz Donje Austrije, a sudjelovalo je tridesetak sudionika, dok je o iskustvima iz svojih regija govorilo 12 izlagača. *Ruža Marić*, ravnateljica Gradskog muzeja Vukovar i dr. sc. *Eugen Scherer*, voditelj Radne skupine za kulturu i znanost, ocijenili su ovaj skup kao izuzetno koristan za obnovu i revitalizaciju spomeničke baštine na ovim našim prostorima.

Slavko Žebić

Jelena Čečura, umirovljenica

Čujem tihi šapat Srijema

Cijeli svoj život živjela sam u punoći vjere, ona je utisnuta u duh, život i rad moga naroda, kaže Jelena

»Neku sam noć u snu opet čula kako odzvanjaju crkvena zvona u mojoj Rumi, gradu u kojem sam provela najljepše dane svoga života. Uz zvuk zvona svoje župne crkve Uzvišenja svetog križa čula sam i tihi šapat svoga zavičaja, svoga Srijema i ponovno osjetila dušu svojih ravničarskih polja, lelujanje klasja koje najavljuje ljeto. Ponovno sam osjetila zemlju kako diše i nas kako dišemo s njom. A zvona? Ona su bila glasnici koja jezikom zvuka govore čulima i razumu, prodiru u dubinu moga bića«, započela je kroz suze svoju priču 63-godišnja Jelena

sakrament ljubavi, središte Crkve, vrelo njezina postojanja, najjača veza koja je veže s Bogom, a u njezinom krilu povezuje vjernike međusobno«, priča nam Jelena i dodaje kako je Katolička crkva bila čuvar hrvatskog nacionalnog identiteta na području cijele bivše države, identiteta koji je zapravo i izgrađen na njezinim tradicionalnim vrednotama.

ŽIVOT U RUMI: »Cijeli svoj život živjela sam u punoći vjere, ona je utisnuta u duh, život i rad moga naroda« kaže današnja stanovnica glavnog grada Hrvatske. Jelena je iz Livna u Rumu došla nakon što je upoznala svog budu-

da su tri obitelji živjele u jednoj kući, onda vam je jasno da nam je na početku doista bilo teško«, sjeća se Jelena svojih prvih godina u Rumi. Godinu dana nakon vjenčanja Jelena je rodila prvog sina *Željka*, a dvije godine kasnije *Zlatka*. Dok su joj djeca bila mala, Jelena nije radila, a 1979. godine zaposlila se u »Elektrovojvodini« u kojoj je ostala sve do svoga umirovljenja 1992. godine.

ODLAZAK IZ SRIJEMA: Kada je Jelena spomenula 1992. godinu, oči su joj se ponovno napunile suzama. »Bile su to godine kada je jezik mržnje nadjačao ljubav, kada su emocije nadjačale razum, kada su se temeljne vrijednosti multietničke i multireligiozne Vojvodine – poznavanje i poštivanje drugoga kao osnova suživota – srušile kao kule od karata«, prisjeća se Jelena vremena, kada su mnogi srijemski Hrvati morali golu egzistenciju potražiti u novim sredinama, pa je tako i njezin sin *Željko*, dobivši poziv za »vojnu vježbu«, morao bježati iz Rume. Kada je isti takav poziv dobio i mlađi sin *Zlatko*, a noćna telefonska zastrašivanja, lupanje po prozorima uz povike »ustaše«, kao i ostale mnogobrojne prijetnje postale nepodnošljive, obitelj Čečura se odlučuje za odlazak. Kuću su uspjeli zamijeniti za zagrebačku Dubravu u kojoj i danas žive. Ali kako nesreća nikada ne dolazi sama, tako i Jeleninoj obitelji problemi nisu prestali dolaskom u Hrvatsku. Naime, ispostavilo se da kuća u kojoj danas žive nema, a nikada nije niti imala, građevinsku dozvolu. Naravno, da im to u trenutku zamjene nitko nije rekao, a u trenucima čuvanja »žive glave« nije bilo vremena za provjere takve vrste.

Danas obitelj Čečura bezuspješno obija općinske pragove, vodi rat s beščutnom administracijom, koja je izgleda svugdje u svijetu ista, od silnih propisa i mnoštva zakona ne vidi ljude.

Na naše zadnje pitanje je li nakon odlaska bila u Rumi, Jelena odgovara potvrdno. »Bili smo prošle godine u srpnju kada je naš župnik *Boško Radielović* slavio svoj zlatomisnički jubilej, a mjesec dana kasnije ispratili smo ga i u mirovinu«, kaže Jelena i objašnjava kako je vlč. Radielović bio njihov župnik od 1976. godine pa sve do odlaska iz Rume.

Zlatko Žužić

Čečura, rođena Čavar, dodajući, kako je, premda rođena u Livnu, toliko zavoljela Srijem da ga osjeća svojim pravim zavičajem.

»Majka *Anda* i otac *Marijan* odgojili su mene i moje sestre – *Vlatku*, *Ivu*, *Franku* i *Slavku*, kao i brata *Nikolu* u kršćanskom duhu, u spoznaji da je Bog ljubav, svjetlo svijeta, da smo, zahvaljujući božanskoj milosti, stvoreni da volimo i da budemo voljeni, da smo kroz klanjanje i svete mise u trajnom zajedništvu s braćom i sestrama. Odogajani smo da je euharistija, kao

ćeg supruga *Jakova*, autoelektričara, koji je već tada radio u »Agrorumi«. Udala se 1963. godine, a mladi bračni par vjenčao je tadašnji župnik crkve Uzvišenja svetog križa u Rumi *Marinko Županić*. U prvim godinama braka živjeli su u zajedničkoj kući s braćom svoga supruga, a 1968. godine uselili su se u vlastitu kuću. »Kao što je svaki početak težak tako je i naš bio težak. Ispočetka je radio samo moj Jakov, primanja su bila skromna, meni je jedno vrijeme trebalo da se priviknem na novu sredinu, a ako vam kažem

Iz kuta mladih: Verica Kujundžić

Škola je na prvom mjestu

*U Gimnaziji smo imali sate njegovanja hrvatskog jezika, a te sate poglavito pohađaju mladi koji žele upisati studije u Hrvatskoj * Nadam se kako postoje ljudi koji razumiju za što se trudimo i zalazemo, te koji vide kako je svaka emisija sve bolja*

Razgovor vodila: Olga Perušić

Verica Kujundžić (1987.) je studentica prve godine Više škole za obrazovanje odgojitelja, nakon završene gimnazije, na smjeru prirodno-matematičkih znanosti. Iako su za pohađanje škola u Subotici, autobusne linije veoma loše i što se u tom putu gubi mnogo vremena, Verica nikad ne bi napustila svoje selo. Na žalost, po njenim riječima, Đurđin je kao selo zamrlo i mladi polako odlaze u gradove, kako bi si pronašli posao.

»Mladi u selu poglavito očekuju održavanje prela i Dužijance, i na tim hrvatskim manifestacijama su doista i aktivni. Tada čak ne postoji ni razlika u vjeri i nacionalnoj pripadnosti, već se svi skupa vesele događaju. Preko godine u selu radi samo jedan kafić, ali u njega mladi gotovo i ne idu. Okupljaju se po kućama«, kaže Verica Kujundžić. Nakon odrastanja i života na selu Verica ističe, kako se toliko navikla na prirodu i cijeli ambijent sela, da se ne bi mogla privići na život u gradu i to najviše zbog buke i gužve.

MALI EKRAN: U posljednja dva mjeseca Vericu su gledatelji emisije »TV tjednik«, koja se emitira na YU ECO televiziji, mogli pratiti u ulozi novinarkе suradnice. Poziv za rad na televiziji uslijedio je nakon intervjua na promidžbi đurđinskog prela, kada ju je urednik emisije *Dragan Jurakić* pitao bi li se oprobala u novinarstvu. S

velikim entuzijazmom je pristala i život joj se počeo mijenjati. Ulazeći u ovaj angažman, najveća kočnica bila joj je vladanje govorom na hrvatskom jeziku.

»Glede rabljenja hrvatskog jezika mislim kako se pripadnici hrvatske zajednice i ne trude govoriti ga, već ga uče samo oni koji ga trebaju. U Gimnaziji smo imali sate njegovanja hrvatskog jezika, a te sate poglavito pohađaju mladi koji žele upisati studije u Hrvatskoj. Sada se trudim naučiti jezik, jer ga trebam, ali je teško, jer se u svakodnevnom govoru nema s kim pričati«, komentira Verica Kujundžić. Snimanje, kamerama ili samo tonskog zapisa, Verici još uvijek stvara muke zbog treme, a nada se kako će to proći. Pri tom drago joj je što su i ostali suradnici emisije približnih godina, pa se lakše razumiju i ispomažu. Ipak, sigurnost im daje urednik, koji je doista realan, jer mladi kao amateri u ovome poslu, svakako trebaju potporu.

»Tu postoji i problem neizvjesnosti opstanka emisije, pa se nadam kako postoje ljudi koji razumiju za što se trudimo i zalazemo, te koji vide kako je svaka emisija sve bolja. Do sada u Đurđinu nitko nije komentirao moj rad, iako vjerujem kako emisiju prate. Novinarski posao nije promijenio moj stav glede politike, jer se i nadalje ograđujem od nje kao nužnog zla, koje mora postojati«, isti-

će Verica Kujundžić.

STUDIJE: Na početku je bila neodlučna, imala je dvojbu između studija odgojitelja i studija poljoprivrede. Kako kaže, svoj profesionalni poziv odabrala je iz srca, jer je posao odgojitelja zahtjevan i odgovoran, ali istodobno i jako zanimljiv. Osim reformi na studijama za odgojitelje, koji su tijekom Veričin cilj je postići uspjeh, koji će joj omogućiti prelazak sa samofinanciranja na proračun države. U školovanju najviše cijeni praksu. Nitko nije mogao odgajati djecu po knjizi. Na studijama se uče i savjeti i metode rada s djecom, ali to se, prema njenom mišljenju, treba prije svega osjećati. Komentirajući predstojeće izazove studija, Verica pjevanje ne vidi kao opasnost, dok se sviranja, kao dijela predmeta,

već unaprijed pribojava, pa planira pohađati privatne sate i ulagivati se momcima koji sviraju ne bi li joj malo pomogli.

TRADICIJA: Poslije osam godina bavljenja borilačkim vještinama Verica je na nagovor prijatelja prije dvije godine igrala i pjevala u HKC »Bunjevačko kolo«. Nakon zanimljivih godinu dana turneja i koncerata s HKC, odlučila se posvetiti spremanju maturalnog rada i pripremi prijamnog ispita za studij. Sada joj probe fale, jer nema više tako dobru fizičku kondiciju, kao što je tad imala. Rado je sudjelovala na izborima za pratilju bandaša i bandašice. Prošle je godine i izabrana za najljepšu prelju. Po njenim riječima ta titula joj je mnogo pomogla u životu, jer su je ljudi zapazili. ■

Reportaža s pijeska: obitelj Imgund

Tavankutski voćnjak

*Poznata je ova jabuka odavde iz pijeska, jer je crvenija i slađa nego ona iz crne zemlje *
Prinos po jednom ha kreće se od pet do šest vagona, što je odličan prinos uspoređujući s kretanjem
svjetskih normi * Ljudi se moraju naviknuti da se ne može živjeti od dva ili tri jutra zemlje *
Najviše mi je žao što su na mjestu mnogih bivših vinograda izrasle šume i to na plodnom tlu*

Piše: Olga Perušić

Obitelj Imgund bavi se proizvodnjom jabuka, trenutačno na svojih četrdeset i dva jutra voćnjaka, a osim toga imaju još i jedno jutro bresaka. Od toga, u rodu je oko trideset jutara voćnjaka, ostalo su mlade sadnice od prošle i ove godine. *Petar Imgund* po zanimanju je strojobravar, a taj je zanat završio, jer je bilo siromaštvo i ljudi su tada smatrali kako je ipak dobro završiti školu. Zanat je zavolio toliko koliko mu je donosio plaću, ali zemlja mu je bila u genima i nju je najviše volio.

Njegovi preci bili su vinogradari i samo su se time bavili, dok se za razliku od njih *Petar* prije više od dvadeset godina opredijelio za proizvodnju jabuka. S početka nije imao ništa, pa je godišnje sadio po

jutro ili dva i tako sve do sadašnjih četrdeset i dva. Njegov stariji sin *Radovan* jako voli voćarstvo i odlučio je time se baviti u životu, pa su se, kako pojašnjava *Petar Imgund*, zbog njega i trudili više saditi. Mlađi sin *Zdravko* vodi obiteljski auto-plin servis.

»Radim i u voćnjaku i u servisu. Kad se umorim od radionice onda obidem voćnjake. Uz samu sadnju osigurali smo i najsuvremeniju mehanizaciju u ovim krajevima. Sada smo sadili gušći zasad, na metar razdaljine, kao što su moji preci ranije sadili vinograd i kukuruz, mi sada tako sadimo jabuke.

Mnogo se toga promijenilo i siguran sam, kad bi se sada moj djed probudio i vidio kako moja supruga *Kata* kupuje grožđe u jesen u trgovini, nanovo bi umro. Imali

smo puno vinograda, a supruga i ja smo, također prvo gradili podrum i tek nakon toga kuću«, ističe *Petar Imgund*.

VOĆNJAK: Sedamdeset posto od svih zasada obitelji *Imgund* zasijano je ajdaredom, a osim toga može se naći zlatni delišes, jonagold, greeni smit, a sade se i nove sorte poput redžifa.

»Ajdered je za ovaj teren najbolji jer najviše rodi na ovom pijesku, iako mu nije velika cijena pri prodaji, siguran je rod, pa se veoma isplati. Prinos po jednom ha kreće se od pet do šest vagona, što je odličan prinos promatrajući kretanje svjetskih normi. Jabuka rodi oko dvadesetdvije kile po voćki, pa ako je sljedeća udaljena tri metra, tada se ne može reći kako je u potpunosti iskorištene

mogućnosti. Sada je zemlja skupa i ne ide se kao prije na četiri i pet metara rednog reda, nego sadimo na tri i pol metra rednog reda, iako je malo kompliciranije, jer se moraju postavljati stupovi i žice. Za voćarstvo je karakteristično to što je skupa potrebna mehanizacija, nasuprot ratarstvu. U novijim gušćim zasadima treba specijalno raditi, što stariji traktori tzv. »belorusi« više ne mogu. Nedavno smo kupili nov namjenski traktor koji je stajao četrdeset i tri tisuće eura, on može raditi na gustom zasadu, a ima i manju kabinu, ugrađenu klimu i specijalne filtre kako ne bi ulazilo hinje kad se prska unutra«, pojašnjava *Petar Imgund*.

Kod proizvodnje voćaka s malim korijenom, osobito gdje je pravi pijesak, treba se osigura-

ti navodnjavanje. Prskalice, tzv. atomizeri, moraju biti kvalitetne. Potom sustavi za navodnjavanje, koriste se po principu kap po kap, a u posljednje vrijeme uvode se tzv. tifoni, koji prskaju i odozgo. Sustav kap po kap, koliko je dobar, ima i svoje mane, jer on daje vodu kod same voćke, a kad se baca gnojivo, tada pijesak nema malo vlage koja je potrebna da bi se ono rastvorilo. Voćnjaci obitelji Imgund trebaju još jedino mrežu protiv tuče, a to je veoma velika investicija koja će, nadaju se, jednom uslijediti. Parcele se nalaze na pet mjesta, jer nisu mogli odmah kupovati velike parcele. Sada već kupuju tamo gdje već imaju parcele.

U Tavankutu je puno starih ljudi koji imaju parcele, koje ne mogu obrađivati, ali ih ne žele ni prodati. S njima se da dogovoriti za davanje zemljišta u arendu, a kasnije su dužni zemlju ponuditi prvo zakupcima po tržišnoj vrijednosti. Tako voćari dolaze do dodatnog zemljišta jer posijati kukuruz ili žito se ne isplati, a voćarstvo ne može bilo tko raditi, jer je skupa mehanizacija. Breskve se ne isplati saditi, jer prodaja na tržnici više nije isplativa, a kupci traže pet do deset jutara iste vrste. Tome se čovjek mora zasebno posvetiti. Problem je i što se breskve moraju prodati odmah kad rode ili najkasnije za dva tjedna. Orezivanje voćnjaka je izuzetno stručan posao, a najčešće ga rade žene, jer su, po riječima Petra Imgunda, marljive i precizne. Mlade se voćke ručno okopavaju, jer kopačica radi na senzor i pokosi mlade voćke. U voćnjaku redovito

rade radnici, dok se radna snaga za berbu teško nalazi i često se angažiraju ljudi iz Stare Moravice ili iz drugih okolnih mjesta. Berba traje oko pet tjedana i interesantno je kako se nakon svake berbe najmanje jedan par mladih upozna i počne »zabavljati« ili čak odluči vjenčati.

DOBITAK I GUBITAK: Prošle godine 11. svibnja bila je jaka tuča, led nije bio krupan, ali je bio gust i gotovo je svaki plod pogoden. Kad je to prošlo, plod je imao ožiljke, pa se nije ni tražila velika cijena, tako da se i osim nevolje ipak sve dobro završilo. Do kraja godine prodali su 90 posto proizvodnje, a cijena se kretala od 27 do 30 dinara. Godinu dana prije imali su lijepu jabuku, s kojom su čekali bolju cijenu, pa na kraju nije pro-

dana na vrijeme. Velika zarada ne dolazi po kilogramu, ističe Petar. »Sinovima u šali kažem kako sam nekad ranije, kad sam imao dva jutra voćnjaka, nakon prodaje roda otišao u Kikindu i kupio si novog Opela. To su bila samo dva jutra, a prošle smo godine radili trideset jutara, pa sam nakon toga kupio polovan automobil. Nakon prodaje puno je to kilograma i novca, kad čovjek zbroji, ali kod velike proizvodnje mora se voditi računa i o osiguranju od nezgoda koje se mogu dogoditi nenadano. Ove je godine rano krenulo nicati i dosta se plodova i izvrnulo. Redovito obilazim parcele i vidio sam kako voćke ove godine nisu dovoljno »spavale« i manje su otporne na hladnoću. Primijetio sam kako se na parceli kod tavankutske Čikerije dosta promrzlo, dok je na parcelama prema Gornjem Tavankutu temperatura bila pola stupnja viša i razlika se može vidjeti na pupoljcima«, kaže Petar Imgund.

Kupce ne možete prevariti, oni točno znaju što traže, pa ako su zadovoljni, vratit će se. Ponekad se i ne može svima udovoljiti. Bilo je i situacija istovremenog pregovaranja s tri skupine kupaca. Naravno, nije lako doći do toga, da nije bilo rada u državnom poduzeću, odakle su primanja ulagana u voćnjak i sadašnjeg auto-plin servisa, teško bi bilo. Kad rodi dobro, mora se misliti i na nepogodu i izdvojiti dovoljno za rezervu. Za jednogodišnju proizvodnju potrebno je šezdeset tisuća eura.

»Nikad nismo mislili kako ćemo

naše poslove u poduzećima ostaviti radi poljoprivrede, a kasnije i voćnjaka. Sada već krug funkcionira, kad zakaže voćarstvo tu je servis, a kad treba ulagati u servis, onda je tu voćnjak da dopuni.

HLADNJAČA: Prije tri godine izgradili su svoju hladnjaču, koj su, zbog veličine investicije, gradili etapno, prvo jedan dio, a prošle su godine još nadogradili. Prije se jabuka držala u poduzeću »Medoprodukt«, a sad pokraj vlastitih kapaciteta od šezdeset komora, zakup hladnjače više nije potreban.

»Skladišni dio hladnjače je na granici naših potreba, dovoljno je za prvu klasu jabuka, a kad bude rodio novi voćnjak, tad ćemo morati prostor još povećati. Tako je i zamišljen projekt, a do sada smo izradili mjesta za stotinu vagona i osim toga dio za auto-plin servis. Postoje još dvije komore po dvadeset vagona predviđene za ulogore, kako bi se izvlačenjem kisika i jabuka duže očuvala. U proizvodnji i prodaji nismo vezani ni za koga, radimo kao pojedinci. Kupci traže samo veliku proizvodnju i čuvanje u hladnjači, što smo mi sve osigurali s dodatnim potrebama, od viličara do parkirališta.

Ne želimo ulaziti u velike kredite, obratili smo se jedino Ministarstvu poljoprivrede, od kojega prošle godine nismo dobili mogućnost povrata dijela uložених sredstava od dvije stotine tisuća eura, pa se nadamo se da ćemo ove godine uspjeti ispuniti potrebne uvjete.«

Koncert zbora »Collegium Musicum Catholicum« u subotičkoj Katedrali

Barokna večer

Na raskoš i veličanstvenost barokne glazbe izvođači su nas podsjetili djelima Bacha, Buxtehudea, Händela, Telemanna, Stanleya i Gorczickog

Unizu koncerata koji se održavaju u Katedrali i Franjevačkoj crkvi u Subotici, u četvrtak, 26. travnja, u katedrali-bazilici Svete Terezije Avilske održan je koncert Komornog zbora »Collegium Musicum Catholicum«, koji djeluje pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice.

Koncertom je ravnao voditelj zbora Miroslav Stantić, a uz pjevače ovom su prigodom nastupili orguljaš Kornelije Vizin i komorni ansambl profesora i učenika Muzičke škole (Kristina Molnar Vincer – flauta, Tíbor Pékar – violina, Slobodan Stefanović – violina, Beata Bödercsök – viola, Viktor Molnár – violončelo, Lénárd Guzsvány – trublja i Nenad Orkić – trublja).

Kako je i neformalni naziv koncerta (Barokna večer) nagovještavao na programu su bila djela skladatelja iz ove glazbene epohe: »Wachet auf, ruft uns die Stimme BWV 645« (koral i preludij za orgulje iz 140. kantate) i »Jesus bleibet meine Freunde« (koral iz 147. kantate) Johanna

Koncertom je ravnao Miroslav Stantić

Sebastiana Bacha, »42. Psalam« za flautu, gudače, mješoviti zbor i orgulje G. F. Händela, »117. Psalam« za dvije violine, zbor i basso continuo G. Ph. Telemanna, te »122. Psalam« za dvije, mješoviti zbor i basso continuo, manje poznatog poljskog skladatelja G. G. Gorczickog (1667.-1734.).

Osim navedenih, publika je imala prigodu čuti i nekoliko solističkih točaka u izvedbi orguljaša Kornelija Vizina, inače pridruženog člana zbora. Da se ove godine obilježava 300. obljetnica od smrti njemačko-danskog orguljaša i skladatelja Dietricha Buxtehudea (1637.-1707.), Vizin nas je podsjetio izvevši Preludij d-mol BuxWV 140. i preludij, fugu, ciaconu C-dur BuxWV 137 spomenuta skladatelja, a svoj solistički segment zaokružio je s Voluntary d-mol op.5 no.8. J. Stanleya.

Burnim pljeskom i s dvije skladbe na bis, okončana je ova uzbudljiva glazbena večer, u kojoj su nam collegijevci potpomognuti gostujućim glazbenicima, uspješno prikazali svu veličanstvenost i raskoš barokne glazbe.

D. B. P.

Završen Muzički bienalle Zagreb

Muzički bienalle Zagreb (MBZ), na kojem je od 19. travnja održano više od 30 programa suvremene glazbe, završen je u prošlu subo-

tu koncertom European Ensemble Academy u dvorani Lisinski, gdje je prethodno nastupio Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, a u muzeju »Mimara« beogradska pijanistica *Nada Kolundžija*, piše portal Seecult.org.

Završnica 24. MBZ protekla je dijelom u znaku slavnog ruskog čeliste *Mstislava Rostropoviča*, u povodu čije je smrti poznati poljski skladatelj *Krzysztof Penderecki* (na fotografiji), umjetnik u fokusu MBZ, posvetio 27. travnja svoj koncert sa Zagrebačkom filharmonijom u dvorani Lisinski. Program MBZ, koji je svečano počeo premijerom baleta riječkog HNK Ivana pl. Zajca, obuhvatio je djela 148 skladatelja, s posebnim fokusom na žensko glazbeno stvaralaštvo više od 30 autorica, uz sudjelovanje 31 ansambla, 77 solista i 16 dirigenata iz 22 zemlje. Program je obuhvatio i glazbeno-scenska djela »Eto vas« *Frane Đurovića*, »Requiem« *Zlatka Tanodija*, »Za tri lipe« *Mirele Ivičević*, »Rhythm Of Low Harmony« *Zorana Ščekića*, kao i operu »Zora D« beogradske skladateljice *Isidore Žebeljan*.

Filmovi s RAF-a u Somboru

U nedjelju, 29. travnja, u vrtu cafe bara »Paladijum« prikazani su filmovi s ovogodišnje Revije amaterskog filma (RAF), koji se već šestu godinu održava u Zagrebu. Rafovcu su u Somboru gostovali po treći put, a na velikom platnu je prikazano trinaest filmova uglavnom s ex-Yu prostora. Somborci su se predstavili svojim kratkim igranim filmom »Black in men« autora *Branka Ćurčića*, koji je pokazao veliki

napredak u odnosu na prošli projekt. U vrtu »Paladijuma« okupili su se mnogi ljubitelji filma, a zainteresirani su mogli kupiti DVD na kojem je izbor najboljih filmova s RAF-a.

Prvi RAF je održan 2002. godine, kada su prikazana 74 filma iz 8 zemalja, da bi se iz godine u godinu povećavao broj filmova i interese-nata za ovaj festival.

Z. G.

Tribina »Kultura i život srijemskih Hrvata« u Zagrebu

Prema najavama, u srijedu, 2. svibnja, u KIC Art kinu u Zagrebu održana je filmska tribina i predavanje »Kultura i život srijemskih Hrvata«, na kojoj su, između ostalih, sudjelovali predstavnici Zajednice Hrvata Zemun.

U okviru tribine prikazan je dokumentarni film »Srijem u vremenu i prostoru« scenariste i redatelja *Stipe Ercegovića*, te predstavljene knjige *Ilije Žarkovića - Žabara*, golubinačkog pisca i glazbenika, sakupljača i bilježnika tradicionalnih hrvatskih običaja u Srijemu.

Na okarinu i žigafonu nastupio je *Josip Komljenović* – izumitelj glazbala vlastite izrade, a predstavljeni su i radovi slikara *Dragana Rumenčića*.

Folklorci HKC »Bunjevačko kolo« gostovali u Turskoj

Od 18. do 26. travnja, pripremni folklorni ansambl HKC »Bunjevačko kolo« gostovao je u Turskoj. Članovi ansambla su održali nastupe u Helveciji, Focqui te sudjelovali na međunarodnom festivalu u mjestu Aliaga, u povodu Dana djeteta.

»Bila je ovo prigoda da se plesači predstave, ali i da upoznaju nove krajeve i nove ljude«, rekao nam je po povratku umjetnički voditelj Folklornog odjela Centra *Davor Dulić*.

Prvo mjesto za STO na festivalu u Belgiji

Subotički tamburaški orkestar (STO) osvojio je prvo mjesto (nagradu »Cum laude«) na 35. Omladinskom glazbenom festivalu Europe, koji se održao u Neerpeltu u Belgiji. Osim nastupa pred žirijem orkestar je imao nastup pred publikom, a po povratku su održali i cjelovečernji koncert u Dortmundu u Njemačkoj. O ovome uspjehu subotičkih tamburaša, više možete čitati u idućem broju »Hrvatske riječi«.

Ž. V.

Promocija knjige »Wild Card« u Umagu

U ponedjeljak, 7. svibnja, u Gradskoj knjižnici grada Umaga bit će predstavljen roman »Wild Card« subotičkog pisca *Dražena Prčića*, objavljen u nakladi NIU »Hrvatska riječ« (2 izdanja).

Posebnost ove promocije ogleda se u činjenici da se radnja romana događa upravo u ovom istarskom gradu.

Jugoslovensko dramsko pozorište u ZKM-u

Nakon uspješnog siječanjskog gostovanja u Zagrebačkom kazalištu mladih s predstavama »Skakavci«, »Šine« i »Hadersfeld«, prema najavama, Jugoslovensko dramsko pozorište gostovalo je u srijedu, 2. svibnja, u Zagrebu s predstavom »Cirkus Historija« *Sonje Vukičević*, nastaloj u koprodukciji s BITEF – teatrom.

Ravnateljica Hrvatske čitaonice Katarina Čeliković najavljuje program obilježavanja pet go

U čast riječi

Program »U čast riječi« bit će malo iznenađenje po načinu izvođenja, a potrudili smo se uključiti izuzetno velik broj gostiju, poglavito onih koji su ranijih godina sudjelovali

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

Hrvatska je čitaonica u pet godina svoga djelovanja ostavila duboke tragove u kulturi hrvatske zajednice u Vojvodini. Povod je to i za kraći razgovor s ravnateljicom ove udruge Katarinom Čeliković o programu obilježavanja ovog malog jubileja, te o projektu udruge u ovoj godini.

► Kako će Hrvatska čitaonica obilježiti petu obljetnicu svoga djelovanja?

Često mi je u mislima rečenica – narod u jeziku živi. To je od početka bila misao vodilja u svim manifestacijama Hrvatske čitaonice. Način predstavljanja kulture nekog naroda je od posebne važnosti. Svijest o poraznoj činjenici u kulturi o nečitaju ili okretanju potpuno novim medijima okrenula nas je traženju novih vidova bavljenja književnošću i jezikom, ali i širim pojmom kulture.

U programu proslave ćemo u tim novim tehnikama predstaviti sve segmente rada Hrvatske čitaonice. Program pod nazivom »U čast riječi« bit će multimedijalnog karaktera i predviđen je za petak, 11. svibnja. Kako je i program djelovanja usmjeren prema prostoru cijele Vojvodine, gdje žive Hrvati, sudionici će i na proslavi biti iz onih mjesta iz kojih su i ranije sudjelovali. U pripremnim radnjama najvažnija je izrada elektronske prezentacije Hrvatske čitaonice, što je u tijeku, a s obzirom na brojne sadržaje kroz pet godina to će biti vrlo zahtjevan projekt.

► Možete li najaviti nešto specifično za ovu proslavu?

Iako ne bih željela praviti neki tajanstveni program, ipak moram najaviti večer drugačiju od ostalih, na kakve smo navikli u našoj sredini. U tom smislu, program »U čast riječi« bit će malo iznenađenje upravo po načinu izvođenja, a potrudili smo se uključiti izuzetno velik broj gostiju, poglavito onih koji su ranijih godina sudjelovali na našim manifestacijama. Bit će to poziv da se riječ promatra svakodnevno, kroz sve što nas okružuje. A o tome će progovoriti na svoj način djeca, mladi, odrasli.

► Kako ocjenjujete proteklo razdoblje i ono što je Hrvatska čitaonica uradila za pet godina postojanja?

Razdoblje od pet godina može biti i kratko i relativno dugo, a mjerilo je ipak postignuti

Katarina Čeliković

rezultat. Početak je bio sav u zanosu, jer je za hrvatsku zajednicu bilo važno stvoriti udruhu koja će povezati prostor Vojvodine, ali i s Hrvatima u Mađarskoj, Austriji, Hrvatskoj, pa i Rumunjskoj, a to je rezultiralo međunarodnom suradnjom. Programi su od početka bili tako koncipirani. Osnovni ciljevi zacrtani na početku ostvareni su skoro u potpunosti, od obrazovnog okrenutog djeci, koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku, preko popularizacije književne baštine i jezika, skupljanja zavičajne knjige do nakladničke djelatnosti.

Od većih projekata istaknula bih okupljanje pučkih i drugih pjesnika »Lira naiva« s ciljem poticanja pisanja na bunjevačkoj i šokačkoj ikavici, ali i književnom hrvatskom jeziku – održana su četiri susreta, svake godine sa sve više sudionika; pokrenuta je velika Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku na kojoj nastupi stotinu djece i mladih, a pet godina za redom najbolji su recitatori nagrađeni izletom u Osijek; pet puta je održana najveća književna manifestacija Hrvata u Vojvodini, pod nazivom Dani Balinta Vujkova.

Vrlo zahtjevan projekt bila je adaptacija i otvorenje Spomen kuće prof. Bele Gabrića, koja sada živi svakodnevno i u kojoj se sastaje nekoliko udruha.

Nezaobilazna je nakladnička djelatnost, što je u uvjetima nesigurnog financiranja pravi pot-hvat. U pet godina uspjeli smo tiskati dvanaest

knjiga, samostalno ili u suradnji s Katoličkim institutom za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović«, Hrvatskim akademskim društvom i Gradskom knjižnicom. Od posebne je važnosti pokretanje edicije dječje knjige što držimo višestruko potrebnim. Pokrenuli smo zvučnu ediciju s narodnim pripovijetkama, uradili prvi animirani film, nekoliko filmova o našim zavičajnim velikanima. U formi elektronske knjige na web stranici Hrvatskoga nacionalnog vijeća objavili smo nekoliko naslova.

Organizirali smo dvadesetak književnih večeri posvećenih našim književnicima i značajnim obljetnicama, predstavljane su knjige nekih naših pisaca, a u gostima smo imali i pisce poput Enesa Kiševića i Zlatka Kramarića.

► Kako je to sve bilo financirano?

Svi su projekti bili financirani uglavnom preko natječajja. Međutim, veliki je dio »pokriven« dragovoljnim radom, što onda s vremenom rezultira umorom i pitanjem daljnjeg rada. Pribavljanje sredstava iziskuje doista veliki napor. Međutim, još uvijek vjerujem da ćemo smoći snage u skorije vrijeme izraditi kulturni plan po kojem će neki projekti biti redovito finan-

dina rada ove udruge

i na našim manifestacijama

cirani, kako ne bilo upitno njihovo održavanje.

► Što još pripremate za ovu godinu?

Prva polovica godine prolazi u znaku pripreme susreta pučkih pjesnika pod nazivom »Lira naiva« koji će ove godine biti u subotu, 30. lipnja, u Bačkom Monoštoru. Pjesnici već šalju svoje pjesme, javljaju se mnogi po prvi put te očekujem dosad najveći broj sudionika.

Najveća književna manifestacija - Dani Balinta Vujkova zahtijevaju najviše energije jer se sve radi kao da će biti i financijski pokriveno, ali mnogo toga ovisi i o materijalnim mogućnostima. Organizacijski odbor je definirao sadržaj ovogodišnjih »Dana«, određene su teme i upravo ćemo raspisati otvoreni poziv za sudjelovanje u znanstvenom skupu. Dogovorena je i suradnja sa školama.

Pripremamo i nekoliko knjiga i nastavljamo zvučnu ediciju narodnih pripovijedaka u suradnji s hrvatskim uredništvom Radio Subotice. Od knjiga ističem kapitalno djelo - zbirku dramskih tekstova zavičajnih autora. Bit će to izbor dramskih uradaka u zadnjih stotinu godina, za čime se osjeća velika potreba u udrugama.

Kaštela, 24. srpnja – 11. kolovoza 2007.

Eco heritage task force

Hrvatska matica iseljenika tradicionalno organizira dragovoljni program Task Force u kojem mladi iz domovine i iseljeničstva rade na zaštiti okoliša, obnavljajući zapuštene dijelove hrvatskoga prirodno-spomeničkog i kulturno-povijesnog prostora, tako da je i nastala transformacija projekta u ECO HERITAGE TASK FORCE. Potreba da očuvamo našu prirodnu i kulturnu baštinu je izazov koji će ostati. Uključivanje mladih je prirodna potreba jer i oni potječu iz Hrvatske i nastojat će pridonijeti očuvanju njenog prirodnog okoliša i dobara te je bolje upoznati.

OVOGODIŠNJI PROGRAM: Ove godine domaćin Eco heritage task forceu bit će grad Kaštela koji je pokazao veliki interes i spremnost na suradnju želeći, i na ovaj način, pomoći poboljšanju ekološke situacije na tom prostoru. Kaštela će također osigurati i osmisлити sadržaj poslova i stručni nadzor. Loša ekološka slika u Kaštelima posljedica je neoprostivih pogrešaka učinjenih nakon 1945. godine, kada industrijalizacijom i neplanskom izgradnjom nastaju nagle promjene koje narušavaju prirodu i urbanistički sklad. Kaštelanski zaljev, nekada prekrasan, postaje zagađen i devastiran. Godinama se taj grad i cijela Hrvatska trude ispraviti te pogreške i očuvati kulturnu i prirodnu baštinu. U toj hvalevrijednoj misiji ove godine će im se priključiti i mladi hrvatskoga podrijetla i njihovi prijatelji iz čitavoga svijeta. Pokušat će pridonijeti barem poboljšanju sadašnjega stanja i stvaranju temelja budućega centra svjetskoga turizma u Kaštelima.

Planira se uređenje planinarskoga puta nazvanoga Kolijevkom hrvatske državnosti Bijaći – Klis, puta koji se proteže od mjesta Bijaći u Kaštelima, gdje je još 852. godine hrvatski kralj Trpimir izdao darovnicu u kojoj se prvi put spominje ime Hrvat, pa sve do ponosnoga Klisa. Ovaj put krase starohrvatske crkvice, a tu se nalazi i »Biblijski vrt« prepun rijetkih biljaka. Vrijedne ruke hrvatske mladeži iz iseljeničstva nesumnjivo će dati velik doprinos obnovi i boljitku ovog izuzetnoga prirodnoga, ali i spomeničkoga povijesnoga prostora.

UVJETI SUDJELOVANJA: Sudionici sami plaćaju putne troškove svog dolaska do Zagreba i povratka od Zagreba. Troškove programa plaća Hrvatska matica iseljenika. Zainteresirani mladići i djevojke od 18 godina i stariji, mogu se javiti do 24. lipnja 2007. godine, a prijavnicu možete zatražiti, uz odgovor na vaš zahtjev, od voditeljice projekta *Nives Antoljak*. Uz prijavnicu trebate priložiti i dvije preporuke: sveučilišnog profesora, učitelja ili poslodavca, te jedne osobe ili udruge u okviru hrvatske zajednice.

Voditeljica programa:

Nives Antoljak

E-mail: nives@matis.hr

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA

Trg Stjepana Radića 3

10000 Zagreb

HRVATSKA

tel: (+385 1) 61 15 116

fax: (+385 1) 61 11 522

www.matis.hr

Završen »Trenchtown« na Paliću

Četverodnevna festivalska fešta

U prosjeku festival je dnevno posjetilo oko 2500 mladih iz zemlje i regije, ističu organizatori

Darkwood Duba, Orthodox Celtsa i Eyesburna.

Na bini DJ Plato ploče su zavrjetili domaći te strani DJ-evi poput Steva Gerarda, Tarmo Vannasa, te Olivera Hoa (Velika Britanija) čiji je nastup, kako ističu organizatori, okupio najveći broj ljubitelja elektronske glazbe.

Organizator festivala je bila Fokus Fondacija iz Subotice, a prema riječima njihova menadžera *Branislava Filipovića*, festival je dnevno u prosjeku posjetilo oko 2500 mladih iz zemlje i država u regiji – Mađarske, Hrvatske, BiH i Makedonije.

»Usprkos tehničkim problemima i hladnom vremenu, možemo reći da smo zadovoljni ovogodišnjim festivalskim izdanjem, a u kolovozu krećemo s pripremama za idući festival koji bi trebao biti mnogo ozbiljniji po pitanju gostiju iz svijeta glazbe i organizacije«, rekao je Filipović u izjavi za HR.

Inače, moto ovogodišnjeg festivala »Tolerancija je uživancija!«, kako ističu organizatori, imao je poseban akcent na zbližavanju mladih, nudeći im – što smo mogli posvjedočiti – višednevne pozitivne glazbene vibracije.

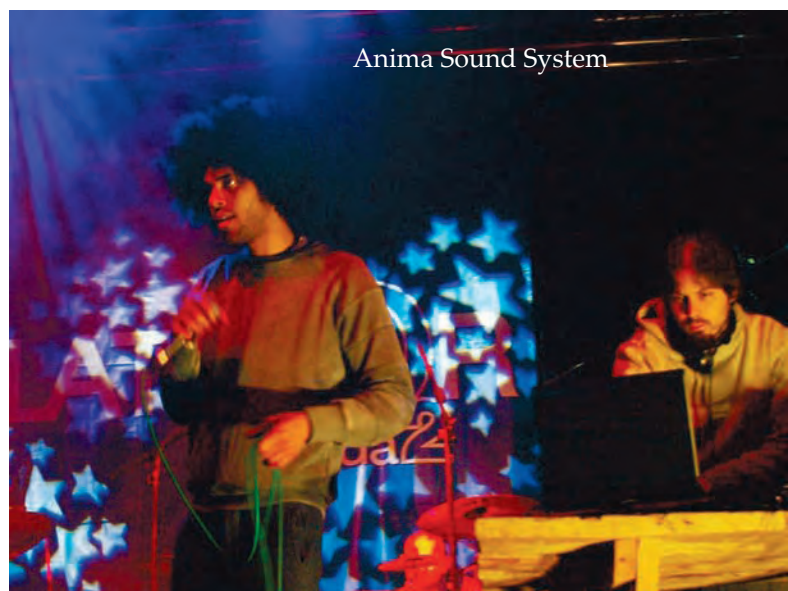
D. B. P.

Rambo Amadeus

Bendovi iz Hrvatske

Osim sastava Cubismo, prepoznatljivog po plesnoj glazbi utemeljenoj na afro-kubanskim ritmovima, publika je imala prigodu vidjeti (odnosno čuti) i prvog house pionira u Hrvatskoj – Amora iz Opatije, te zagrebački Jahstice sounsystem na Rege sokaku.

Anima Sound System

Bruno Langer, frontmen benda Atomsko sklonište

Veseli me što mladi znaju naše pjesme

Nаша publika nije samo ona nostalgičarska, koja živi u »zlatnim godinama« rokenrola, nego su to većinom mladi. Oni znaju skoro sve naše pjesme i to me jako veseli

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

»Pakleni vozači«, »Za ljubav treba imat dušu« i »Pomorac sam majko« samo su neki od hitova legendarne pulske skupine Atomsko sklonište, što su se mogli čuti na njihovom nastupu prošle subote u okviru »Devils Wheels Meetinga« u Subotici. Inače, Atomci su u ovom gradu posljednji puta nastupili na festivalu »Omladina« 1978., a prigodom subotnjeg koncerta razgovarali smo s njihovim frontmenom i basistom *Brunom Langerom*.

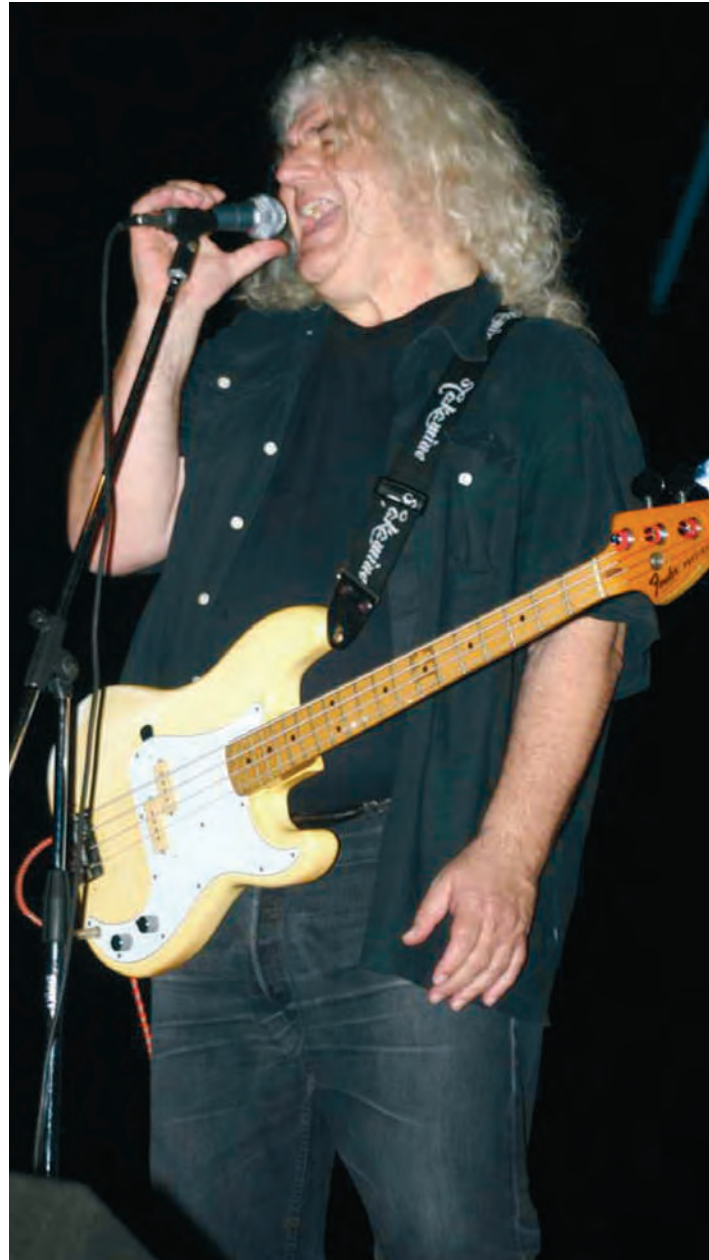
► **Atomsko sklonište je svojevrsni simbol moto-bike susreta u regiji. Kako Vam se sviđa ovaj subotički?**

Rock'n'roll glazba i motori idu zajedno i to je prirodna veza. Zahvaljujući ovakvim susretima, na neki način, rokenrol i živi dalje u cijeloj regiji. S obzirom da je ovo prvi moto-bike susret u Subotici, vidim da ima dosta motora, kao i njihovih ljubitelja.

Inače, lani smo imali mini-turneju koja je obuhvaćala Novi Sad, Niš, Kragujevac i Beograd. Također, svirali smo u još nekim gradovima, a u Subotici nismo bili 30 godina, tako da mi je večerašnji nastup posebno drag.

► **Pokraj pripadnika »srednje generacije« – koja je emotivno vezana za vašu glazbu, vašu publiku čini i dosta mladih ljudi. Kako tumačite zainteresiranost mladih za vašu glazbu?**

Rock'n'roll je neka vrsta izazova, i on je 60-ih, 70-ih i 80-ih ostavio strahovit pečat, kao rijetko koja glazba do tada. Jugoslavenski je rock'n'roll bio također jak, tako da i Atomsko sklonište danas ima ono,

što bi Amerikanci rekli, rock'n'roll klasike.

Nаша publika nije samo ona nostalgičarska, koja živi u »zlatnim godinama« rock'n'rolla, nego su to većinom mladi, koji su u kontakt s našom glazbom došli

preko ploča svojih roditelja, ili zahvaljujući internetu. Oni znaju skoro sve naše pjesme i to me jako veseli.

► **Posljednji album »Terra Mistica« objavili ste prije 12 godina. Spremate li nešto novo**

na tome planu?

U početku smo znali izdavati i dva albuma godišnje, ali posljednjim godina, s obzirom na okolnosti u kojima se rokenrol nalazi, nismo ništa objavljivali. Ipak, radimo na tome da završimo »priču« s američkim pjevačem Wesom Taltonom i onime što smo započeli u Americi, tako da nismo baš pasivni.

► **Kako Vam se čini današnja rock-scena u Hrvatskoj, ali i u ostalim ex-yu republikama?**

Ono što uspijevam slušati, čujem na festivalima gdje nastupamo. Ima strahovito dobrih mladih sastava, ali im, nažalost, ne pamtim imena. Moram reći da im nije lako, budući da ih nema u medijima, iako neki od njih imaju i po nekoliko albuma.

► **Vijećnik ste u pulscom parlamentu, a također, poznati ste i kao ekološki aktivist...**

Osnivač sam udruge građana »Zelena Pula«, budući da ovaj grad ima velikih problema sa zagađenjem. Javnim nastupima uspjeli smo pridonijeti da se štetnost takvih utjecaja, primjerice tvrtke cementa, smanji. ■

Titov Mercedes

Bruno Langer posjeduje automobil marke »Mercedes« čiji je prijašnji vlasnik bio Josip Broz Tito. »Taj sam auto kupio '87., i prije smo njime išli na nastupe. U jednom se trenutku više pisalo o tomu autu nego o samom bendu«, kaže glazbenik.

Koncert »Plesati zajedno« u subotičkoj Dvorani sportova

Više sudionika od gledatelja

*U više od dva sata programa izvedeno je 16 točaka *
Umjetnički voditelji ansambala nezadovoljni odzivom publike*

Drugi po redu koncert »Plesati zajedno« na kojemu su nastupili reprezentativni plesači i glazbenici triju subotičkih kulturnih udruga – HKC »Bunjevačko kolo«, MKC »Népkör« i OKUD »Mladost«, održan je u nedjelju, 29. travnja, u Dvorani sportova u Subotici.

Nastupilo je oko 180 sudionika, a u više od dva sata programa publika je imala prigodu vidjeti plesove iz Mađarske, Srbije, Hrvatske, Makedonije, od kojih su neki bili premijere u repertoaru ansambala. Svaka se od skupina predstavila sa po pet koreografija, a na kraju večeri izvedena je i jedna skupna točka, kojom su se sudionici na poseban način zahvalili gledateljima.

Međutim, iako se radi o koncertu najjačih subotičkih plesnih ansambala, koji ujedno promovira folklorno bogatstvo i različitost nacionalnih zajednica što u Subotici žive, umjetnički voditelj HKC »Bunjevačko kolo« *Davor Dulić* smatra kako odziv publike nije bio zadovoljavajući. »Činjenica da je prodano svega 202 ulaznice na neki način je sramotna za ovaj grad. Postavlja se pitanje – postaje li folklorni amaterizam sam sebi

HKC »Bunjevačko kolo«: »Silo Sunce« - bunjevačke pjesme i plesovi

OKUD »Mladost«: igre iz Vranja

MKC »Népkör«: plesovi iz Rétköza

svrha, kao i pitanje – zbog čega jedna od kvalitetnijih i financijski zahtjevnih stvari u ovom gradu nema potporu sugrađana, a ovoga puta i dužnosnika u prvim redovima. Ukoliko za ovo čime se predano bavimo nema interesa, stječe se dojam da to i ne bismo trebali raditi«, objašnjava Dulić.

Sličnog mišljenja je i umjetnički voditelj OKUD »Mladost« *Marin Jaramazović*. »Pretpostavljam da su u

pitanju i neki objektivni razlozi poput prvosvibanjskih praznika i odmora, ali je činjenica da je bilo zaista malo gledatelja. To je svakako utjecalo i na same plesače, koji program nisu izveli na najvišoj razini«, kaže Jaramazović, dodajući kako je pitanje hoće li koncert iduće godine biti organiziran u najvećem subotičkom koncertnom prostoru.

Inače, kao i prošle godine, pokrovitelji koncerta bili su Općina Subotica i Pokrajinsko tajništvo za upravu, propise i nacionalne manjine.

D. B. P.

»Djevojke iz snova« redatelja Billa Condon

Sve što treba je da ne gledate

Lijepa lica glumaca u kombinaciji s kvalitetnom šminkom i kostimografijom zaista su prelijep prizor, ali je li nam to dovoljno?

Piše: Miroslav Šokčić

Statistika pokazuje da svaki šesti mjuzikl doživi komercijalni uspjeh, a da tek svaki dvadeseti od njih ima nekakvu umjetničku vrijednost. Kada se sredinom prošle godine počelo šušcati, da Bill Condon sprema novi projekt, dakako mjuzikl, svi su očekivali nešto fenomenalno što će u najmanju ruku ponoviti uspjeh i kvalitetu filma »Chicago« iz 2002. godine (Condon je u njemu službeno bio samo koscenarist, ali mu je pripisivan veći autorski žig, što se moglo vidjeti i na govorima prigodom dodjele Oscara – kojih su osvojili čak šest). Sukladno tomu pojavom »Djevojaka iz snova« (Dreamgirls) krajem 2006. svi su špekulirali hoće li pobijediti statistika ili Condon. Naravno, kada osim Condon na svojoj strani imate i imena kao što su Jamie Foxx, Beyoncé Knowles i Eddie Murphy vaši izgledi su mnogo veći. Nažalost, pokazalo se i ne dovoljno veliki.

BROADWAYSKI MJUZIKL: Scenarističko-redateljski debut u mjuziklu gospodina Condon uspio je tek proći zapaženo na kasama i ostaviti nikavak dojam na gledatelje. Film je sniman po istoimenom broadwayskom mjuziklu postavljenom 1981. godine, koji je tih osamdesetih godina reklamiran kao »priča o pohlepi, mržnji i romansi«, dok je film reklamiran sloganom »sve što treba je da sanjate«. Film sadrži, kako originalne numere iz mjuzikla tako i one pisane specijalno za ekranizaciju i, nažalost, razlika između ovih dviju skupina pjesama je očigledna – i po stilu i po kvaliteti, što je možda i najveći problem ove priče. »Djevojke iz snova« je priča o tri djevojke – Deena Jones (Beyoncé Knowles), Effie White (Jennifer Hudson), i Lorrell Robinson (Anika Noni Rose, debitantica i pobjednica »Američkog idola«) koje žele uspjeh u svijetu pop glazbe. Priča je djelomice zasnovana na istinitim događajima, zbog čeka je studio Dreamworks bio pred sudskom tužbom od strane različitih ličnosti, koje su, navodno, prikazane na »iskrivljen« način. Jesu li neke ličnosti iz svijeta glazbe, koje su nekada žarile nebom pop-scene, prikazane u lošem svjetlu ili ne, trebalo bi nas manje brinuti od toga što s onima koji su ih glumili. Naime, ono što nam svakako nije trebalo gledati jest Jamie Foxx kako pjeva (bar ne nakon filma »Rey Charles«); Beyoncé koja je standardno loša; a jedina koja se »pokazala« jest mlada Jennifer Hudson, od koje se, pak, nije mnogo ni očekivalo.

DJEVOJKE I MLADIĆI : Na sreću sve »djevojke i mladići« mnogo bolje izgledaju nego što pjevaju, pa pravi idolopoklonici utjehu mogu pronaći u tome, u protivnom kino dvorane bile bi prazne prije kraja projekcije, što, nažalost, nije daleko od istine – barem kada su u pitanju večernje projekcije u gradovima u Vojvodini. Lijepa lica glumaca u kombinaciji s kvalitetnom šminkom i kostimografijom zaista su prelijep prizor, ali je li nam to dovoljno? Postavlja se pitanje – što je s dobrim starim mjuziklima kada su glumci zaista učili koreografije (danas je svaki korak drugi kadar pa za tim nema potrebe) i kada su zaista pjevali, a to za njih nisu činili različiti softveri i hardveri. Moja preporuka vezana za ovaj film je jasna – ako ga ne morate gledati ili niste veliki fan mjuzikla i gore navedenih imena, nemojte hitati u kino, budući da vam nitko neće vratiti onu 131 minutu. Možda je ovo malo previše izravno, ali iskreno, jer su lica ljudi poslije projekcije govorila više od tisuću riječi, pa da prištedimo na prostoru.

Susret mladih Đakovačke i Srijemske biskupije

Suradnici smo Božji

Donji Miholjac je u subotu 28. travnja bio domaćinom 10. susreta mladih Đakovačke i Srijemske biskupije kojeg je pod geslom »Suradnici smo Božji i građevina njegova« organizirao Ured za pastoral mladih Đakovačke i Srijemske biskupije.

Susret je okupio 1500 mladih, među kojima i 50 mladih iz srijemskog djela biskupije, odnosno Zemuna, Golubinaca, Rume, Hrtkovaca, Srijemske Mitrovice, Erdevika i Šida

Mlade iz ovog djela biskupije predvodio je golubinački župnik vlč. *Ivica Damjanović*, vikarijatski povjerenik za pastoral mladih u Srijemu. Susret je započeo u jutarnjim satima u dvorani Osnovne škole »August Harambašić« molitvom koju je predvodio dr. *Drago Tukara*, biskupijski povjerenik za pastoral mladih. »Želimo mladima danas u Donjem Miholjcu ponuditi metodu kako bi mogli biti suradnici Božji u izgradnji svoga osobnog života, života župne zajednice i jedne biskupije« kazao je dr. Tukara. **POZDRAVNE RIJEČI:** Mlade je potom

pozdravio *Antun Drenjančević*, župnik i dekan donjomiholjački, poručivši kako mladi trebaju ostati u Božjoj ljubavi. Pozdravnu riječ uputili su i *Vedran Aladić*, ravnatelj OŠ »A. Harambašić« te *Eduard Šrajer*, gradonačelnik Donjeg Miholjca. Pozdravljen gromoglasnim pljeskom, mladima se obratio pomoćni biskup đakovački i srijemski, dr. *Đuro Hranić*, »Okupila nas je ljubav prema životu, istini, čestitosti, poštenju, dobroti, zajedništvu, solidarnosti, odgovornosti i radu. Mi želimo za slobodom od sebe, za slobodom od sebičnih interesa, za slobodom od grijeha, za slobodom čiste mladosti, koja se ne da kupiti i ne robuje ničemu i nikome. Okupljamo se žedni slobode za iskrenu ljubav koja ne pita za žrtvu, samoprijegor u ostvarenju ideala Božjega čovjekoljublja. I zato smo, draga mladosti – ovo što je geslo našega susreta – suradnici Božji i njegova građevina« poručio je dr. Hranić.

KATEHETSKE RADIONICE: Popodne, mladi su sudjelovali u katehetskim radionica-

ma, a organizirane su i kateheze u kojima su mladi obrađivali razne teme, dok su voditelji bili vjeroučitelji i svećenici.

Središnji dio susreta - euharistijsko slavlje, predvodio je biskup đakovački i srijemski, dr. Marin Srakić u dvorani OŠ »August Harambašić«. Sudjelovala su oba pomoćna biskupa đakovačka i srijemska, mr. Đuro Gašparović i dr. Đuro Hranić, i dvadeset i tri svećenika. Biskup je u propovijedi rekao kako su Isusu potrebni suradnici, ne samo svećenici, redovnici i redovnice, kojih je iz dana u dan sve manje, nego i drugi vjernici. Liturgijsko pjevanje animirao je vokalno-instrumentalni sastav mladih »Agape« donjomiholjačke župe i zbor mladih župe Preslavnog Imena Marijina u Osijeku.

Susret je nakon mise nastavljen glazbenim programom tijekom kojega je mlade zabavljao tamburaški sastav KUD-a »Josip Čoklić« iz Rakitovice.

I. Radoš

IV. Vazmena nedjelja – Nedjelja Dobrog Pastira

Ministranti – ures oltara

Užupi svetog Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici, 29. travnja, slavljen je 4. Vazmena nedjelja – Nedjelja Dobrog Pastira. Središnji trenutak bilo je euharistijsko slavlje, koje je vodio preč. *Eduard Španović*,

župnik u Srijemskoj Mitrovici, u koncelebraciji *Ivice Zrna*, župnog vikara. Svečano euharistijsko slavlje obilježeno je molitvom za svećenička i redovnička zvanja. U svojoj homiliji župnik Eduard Španović, obrativši se župljanima, sjetio se svih vjernih pastira koji su župu vodili u teškim danima prošlosti, ali i svih sadašnjih pastira, te potaknuo na molitvu za buduća zvanja, koja su nam jako potrebna.

Istoga dana proslavljen je dan ministranata. Stoga su euharistijskom slavlju nazočili brojni ministranti, njih četrdesetak. Župnik Španović se obratio i njima u svojoj homiliji, istaknuvši da su oni najveći ures oltara, kao prvi suradnici svećenika. Ministranti su jedan od prepoznatljivih znakova i ponos Mitrovice. Upravo iz njihovih redova niču svećenička i redovnička zvanja, istaknuo je župnik Španović. Cijelo euharistijsko slavlje praćeno je bogatim i kvalitetnim repertoarom mitrovačkog župnog zbora. Najstarijim ministrantima je uručena zahvala za sav dosadašnji trud i doprinos koji su uložili u život svoje župne zajednice, a mlade se potaknulo na revnost i ozbiljnost u ministrantskoj službi. Dan je završen sportskim druženjem u župnom dvorištu.

I. C.

Proštenje u Đurđinu

Blagdan posvećen sv. Josipu Radniku

Prema tradiciji dugoj desetljećima 1. svibnja se u Đurđinu slavi kao župni blagdan posvećen sv. Josipu Radniku. Taj blagdan u narodu je poznat kao proštenje i povod je da se svi bivši i sadašnji mještani skupa s gostima okupe na sv. Misi i proslave blagdan sveca čije ime nosi župa. Ove godine domaćini su ugostili drage goste, te su osim domaćina, župnika vlč. *Lazara Novakovića*, na sv. Misi sudjelovali i gosti, preč. *Željko*

Šipek, vlč. *Julije Bašić*, pater *Ivan Holetić*, vlč. *Marinko Stantić* i preč. *Andrija Anišić* koji je i predvodio sv. Misu, a prisustvovali su i bogoslovi *Marijan Ostrogonac* i *Robert Mađarić*.

Pored sv. mise u Đurđinu je toga dana i vašar posvećen mladim naraštajima, a poslijepodnevni sati su posvećeni konjičkim utrka, koje organizira Konjički klub Đurđin.

V. K.

Učenici su gledali, a nisu prepoznali Isusa

Susret na putu, ali ne usput

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Zelja mi je podijeliti s vama razmišljanje uskrsnog vremena. Pred nama je još jedan susret uskrsloga Isusa s njegovim učenicima. Po evanđeoskim izvještajima, ovaj puta po Luki, nalazimo se još uvijek na prvom danu Uskrsa, vjerojatno nakon Marije Magdalene, odmah drugi Isusov susret istoga dana – prvoga u sedmici – koji je vrlo poznati odlomak, opisuje detaljno susret s dvojicom učenika na putu prema Emausu.

Ako se uživimo u situaciju dvojice učenika, doživjet ćemo susret. Oni se vraćaju u selo, koje je par sati hoda udaljeno od Jeruzalema i vraćaju se kući. Njihova duša je ranjena, da ne kažem slomljena. Zašto? Oni su povjerovali Nazarećaninu, divili se njegovoj riječi, a još više djelima i polako se oduševljavali za mesijanska vremena: Iz dana u dan su otkrivali da taj Isus – učitelj iz Nazareta – stvarno posjeduje snagu riječi i djela.

TERET NA SRCU UČENIKA: Vjeru, onu pravu, još nisu mogli imati, ali slutnju tko je Isus, vjerojatno su imali. Najedanput ih je u tome do kraja uvjerila Cvjetnica, Isusov ulazak u Jeruzalem, taj mesijanski hod prema uspjehu, a u stvari je vodio na Kalvariju. Taj prvi apsurd da se preko Cvjetnice, preko »hosana« uzlazi na Kalvariju za njih je kao ljude – kao i za nas, pa i danas – jednostavno pitanje ostaje uvijek bez odgovora: »zar stvarno tako mora biti?« Kada se dogodila Kalvarija, sramotno razapinjanje, sramotno i najsramotnije ubijanje, nepravедno, izmišljenim procesom pred Poncijem Pilatom i velikim Vijećem. Isus je osuđen, među zločince ubrojen, na križ razapet i sahranjen. U njima se sa sahranom Isusovom, još više možda sramotnim načinom suda i još više ubojstva, srušio sav svijet mesijanstva, sva iščekivanja i sve nade. Sada se vraćaju kući, pretpostavimo svojoj obitelji, kojoj će reći i priznati: mi smo tri godine bili

zavedeni, mi smo tri godine badava hodali za Učiteljem. On je puno očekivao, a na koncu donio križ i završio na Kalvariji. Sramotno je osuđen, odbačen, kako od židovskih duhovnih poglavara, tako i od naroda, pa čak i od rimskog okupatora. Baš doslovno od svakoga je odbačen i ponižen. Sada je njihova žalost strašna, jer su promašili, jer su ranjeni. Voljeli su Isusa. U duši su nosili jedan veliki teret, a sada idu kući reći svojim da su neuspjeli u svojim nadanjima, da su prevareni u svojim očekivanjima i sada se nalaze na jednom rubu, a to je – skoro bi se reklo – rub očaja. Idu tužni, a u tom času se Isus približava i što je neobično, da nije dano vidjeti ga, prepoznati ga. Ne zato što bi se Isus skrivao ili pretvarao, nego što je u njihovom srcu bio teret, doslovno kamen. Ne na grobu Isusovom, nego kamen je bio na njihovom srcu i badava je njihovo oko vidjelo i bilo sposobno gledati. Zamislite da može oko biti sposobno gledati, ali ne znači da je sposobno i vidjeti, sposobno prepoznati, a pogotovo sposobno sagledati. Zamislimo se sada i mi, vidimo li pravo, vidimo li čisto ako nam je oko krvavo, ako nam je oko sužno, ako nam je oko uplakano, je li smo realni i vidimo li realno. Pitanje je. Ovaj susret i nama, kršćanima ovog vremena, može postaviti pitanje: je li uvijek vidimo, ako smo se prepustili malodušju, nevjerici, sumnji prostora, ili kamenu da nam srce opteret, da li smo sposobni vidjeti?

DOGAĐAJ I PREKRETNICA: Učenici su gledali, a nisu prepoznali Isusa. Vrlo je zanimljiv prvi dijalog: »Zar si ti jedini stranac koji ne zna što se dogodilo?« – »A što?« – »Pa to s Isusom. On je bio velik na riječi i djelu, a evo treći dan već počiva u grobu. Neki od naših bijahu na grobu i žene neke nam rekoše, ali...« Taj »ali« je, vidite, jedan problem, koji nam unatoč svih »dokaza« koje vidimo, čitamo i doživljavamo, davao ubaci u srce. Uz sav taj teret i suzu u oku tu je

i taj »ali« – sumnja. Nisu povjerovali ženama, nisu ni dvojici učenika, *Petru i Ivanu*. Jednostavno su se uputili kući. Razlaz – raskid. »O, vi malodušni! O, vi malovjerni. Niste li znali...«. Onda je počelo polako tumačenje Pisma od početaka, od Mojsija i Petoknjižja, što je za Židove svetinja – Tora – pa do Proroka koji su najnoviji, koji su najsvježiji, što se sve događa s Kristom – Pomazanikom – koji se inače drugim imenom zove Mesija. Govorio im je tako da ih je podsjećao na onog Isusa iz Nazareta, tog njegovog govora, dakle, riječ je dolazila preko ušiju koje su bile malko čistije od očiju i dolazile k srcu preko i ispod kamena koje se polako zažarilo, počelo gorjeti, pa se i kamen počeo topiti.

Ovaj susret, dakle, ne samo da je onda bio značajan događaj i prekretnica, on je i sada značajan događaj i prekretnica. Moramo postaviti pitanje i sebi i vama dragi čitatelji: je li mi danas kao kršćani, koji smo sigurno tjeskobni i koji se osjećamo puno puta kao ova dvojica učenika prema Emausu, u bijegu. Srce, koje pritišće grobni kamen, koje suzi zbog osjećaja napuštenosti, pa čak razočaranja; je li se stvarno pribjegava slušanju i poslušnosti toj riječi. Ta riječ, koja će onda omogućiti našu iskonsku želju da Isus svrati nama i ostane s nama jer večer je. Hoćemo li tada kada stvarno On k nama dođe prisiljen i zamoljen, a doći će, prepoznati ga onda kad se očituje i daruje u lomljenju kruha? Shvaćamo li da je sva snaga Crkve koja je danas potrebna svim ljudima, a i nama, moguća samo onda kada naša vjera postaje svjedočenje, a to postaje za druge poruka. Dakle, moguće je i danas na putu i u bijegu ostati odrastao kršćanin, odgovoran za ovo vrijeme, jer se vjera hrani upravo ovakvim susretom u kome ga prepoznajemo kad nam se daje skriven u euharistiji. Zato su naši nedjeljni susreti na »lomljenju kruha« bitni za naš kršćanski identitet i poslanje. ■

Dragi Hrckovci, u ovome broju donosimo vam stihove, crteže, i poznate likove iz crtanih filmova. Ujedno vas pozivamo na suradnju, a molimo Vaše učiteljice, odgojiteljice i roditelje da vam pomognu svoje crteže, stihove, priče ili neke zanimljivosti poslati na adresu: NIU »Hrvatska riječ« s naznakom »za Hrcka«, Trg cara Jovana Nenada 15/II. Sve vaše radove željno očekujemo!

Uredništvo

Katarina Skenderović, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

HRCKO

PREPORUČA

SRETNNA PJESMA O IGRAMA

Volimo se igrati raznih igara svi,
Onda veselimo se mi.

Igramo se sve i svašta,
U nama raste mašta.

Svaki novi dan,
Lijep je kao san.

Za igre nove,
Uvijek imamo volje.

Željno očekujemo novi dan,
Prije nego utonemo u slatki san.

Ivana Vojnić Tunić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Američka priča

Milijuni miševa napuštaju Rusiju u potrazi za boljim životom preko velike bare. U Americi se ne vesele njihovom dolasku iz razloga što sa sobom donose razne bolesti. Među njima je i obitelj Mouskewitz koja, ponukana pričama o zemlji u kojoj nema mačaka i čije su ceste popločene sirom, također kreću u veliku avanturu.

U centru radnje je mladi Fievel Mouskewitz, koji doživljava brodolom, te u Ameriku dolazi sam. U potrazi za obitelji stječe nove prijatelje i životna iskustva, te saznaje da ulice ipak nisu popločene sirom, a i mačke nesmetano šecu ulicama.

Američka priča 2: Miš na Divljem zapadu

Nakon duge potrage za obitelji Fievel i Mousekewitz su se napokon udomačili u Americi, no, i tu ih ne napuštaju problemi, prije svega mačke koje ih i dalje teroriziraju. Mačka crne prošlosti po imenu R. Waul savjetuje im odlazak na Divlji zapad, gdje, navodno, nema niti jedne mačke. Mladi

Američka priča 3: Blago Manhattana

Nakon što se s obitelji doselio u obećanu zemlju, gdje je doživio ugodna i neugodna iskustva, simpatični miš Fievel upušta se u novu pustolovinu. Ispostavlja se da je njegova posljednja avantura na Divljem zapadu bila samo san, da bi se sada našao u srcu New Yorka, na Manhattanu, gdje ni kriv ni dužan nailazi na sakriveno blago. Uz pomoć domaćih miševa njegov je zadatak zaštititi ga od vlasnika tvornica nečasnih namjera.

Zoltan Sič

4. svibnja 2007.

Piše: prim. dr. Marko Sente, specijalist za bolesti uha, nosa i grla, subspecijalist audiolog

Najveći broj bolesnika glasno hrče. Značajno je da u hrkanju prepoznamo važan klinički znak koji nam skreće pozornost da se ne radi samo o neprijatnosti, koje se treba stidjeti, nego o opasnoj kliničkoj slici čiji je on upozoravajući znak osobito ako se radi o njegovom promjenljivom karakteru.

Moramo razlikovati prosto i patološko hrkanje. Za SOSA karakteristično je glasno, s prekidima disanja obilježeno hrkanje. Bolesnik nemirno spava, baca se, a može se javiti i noćno prenojanje. Bolesnici se najčešće žale na povećanu pospanost tijekom dana kao i povećan umor. Karakterističan znak tijekom dana je i razdražljivost, depresija, impotencija ili smanjeni libido, kao i jutarnja glavobolja.

Težak nedostatak kisika dovodi do poremećaja srčane i moždane cirkulacije i dovodi do teških, po život opasnih poremećaja srčanog ritma, a može izazvati i smrt zbog zastoja srčane radnje.

Znaci koji ukazuju na teško stanje oboljelih od SOSA:

- patološka pospanost

Opstruktivna slp apnea (2.)

Patološko hrkanje

- poremećaji srčanog ritma,
- hiperkapnija (povećanje postotka ugljičnog dioksida u krvi) u budnom stanju,
- poliglobulija,
- cor pulmonale (uvećanje srca)

PREDISPONIRAJUĆI FAKTORI OPSTRUKCIJE:

1. Konstitucionalni
 - kratak, debeo vrat,
 - pretilost, tijekom koje nakupine masnog tkiva u zidovima ždrijela sužavaju prostor,
 - visoko postavljena podjezična kost i epiglotis (grkljanski poklopac)
 - veliki jezik,

- hipertrofično (uvećano) meko nepce i uvula,
- mala donja vilica.

Za utvrđivanje stupnja pretilosti služi: indeks tjelesne mase (Body Mass Index = BMI) i indeks obujma vrata (Neck Circumference Index = NCI).

2. Funkcionalni
 - ledni položaj tijekom spavanja,
 - lijekovi: sedativi, hipnotici,
 - alkohol.
3. Inflamacije (upale)
4. Patološke hipertrofije tkiva i slična stanja
 - velike tonzile,
 - retrosternalne strume,

- tumori gornjih dišnih putova,
- akromegalia.

TIJEK ISPTIVANJA:

1. Detaljna anamneza (podatci dobiveni od bolesnika), uzimanje heteroanamneze (podatci koji se dobivaju od rodbine) popunjavanjem anketnog upitnika

2. Detaljan fizikalni otorinolaringološki pregled: nakon pregleda oblika lica, mjerenja tjelesne težine, debljine vrata itd. obavlja se pregled nosne šupljine nosnog ždrijela, usne duplje, jezika, mekog nepca, uvule, orofaringsa, pregled grkljana, uz pomoć fiberskopa ili endoskopa.

3. Detaljan laboratorijski pregled, krvna slika, We, glikemija, TSH itd.

4. EKG odnosno internistički pregled.

Terapijsko rješenje OSAS se mijenja ovisno o vrsti oboljenja i njegovoj težini. Prvi korak u liječenju opstruktivne slp apnee je prestanak pušenja, apstinencija od prekomjerne upotrebe alkoholnih pića i redukcija tjelesne težine. Bolesnici s patološkim hrkanjem ne smiju uzimati sedative i hipnotike. Ponekad uspjeh možemo očekivati samo od kirurške intervencije ili aparata koji osigurava pozitivan pritisak. U slučaju da ste se prepoznali preporučam vam da konzultirate svog liječnika.

GASTRONOMSKI KUTAK

Kolač od rajčice

- 2 jaja
- 2 dl šećera
- 2 dl ulja
- 2 dl soka od rajčice
- ½ praška za pecivo
- 4 dl brašna
- malo cimeta

Izrađenim bjelancima dodaje se šećer, žumance jedno po jedno, naizmjenično svi ostali sastojci. Peče se u zagrijanoj pećnici.

Igor Pavluković, astrolog

Prevladava pogrešno shvaćanje

Astrologiju i horoskope mnogi shvaćaju isključivo kao oblik proricanja sudbine, što uopće nije točno

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Postoje brojna oprečna mišljenja i shvaćanja pojma astrologije i sve prisutnijih horoskopskih predviđanja budućnosti. No, najčešće nepoznavanje samog pojma dovodi do brojnih zabuda. O nekim aspektima ove problematike, u želji razjašnjavanja određenih nepoznanica, razgovarali smo s *Igorom Pavlukovićem*, astrologom i voditeljem TV emisije, koja se upravo bavi ovom sferom ljudskog interesa.

► **Odmah razjasnite glavnu nedoumicu i sukob, koji često postoji glede shvaćanja astrologije.**

Astrologija se često puta shvaća na pogrešan način, kao svojevrsan oblik proricanja budućnosti i zbog raznih njenih zlouporaba u brojnim situacijama se pogrešno tumači. U biti gledanje i osmatranje zvijezda je Božanski plan preslikan u obliku zakonitosti, koje se nalaze na našem životnom putu. Jer sve je, konačno, jedino i isključivo u Božjim rukama, a astrologija želi samo ukazati na neke prirodne pojave koje se vremenom ponavljaju u našem univerzumu, i na taj način nastoji poboljšati čovjekovo postojanje.

► **Na koji način bi se, najjednostavnije mogla definirati astrologija?**

Prije svega važi princip »golog oka«, jer ono što možemo sami vidjeti, gledajući svakodnevno nebo je Božja svjetlost kao osnovni izvor života.

► **Što je u stvari horoskop?**

Sama riječ je nastala od dvije spojene riječi - horo (vrijeme) i skop (pogled), i već se sama definira pojašnjenjem kako se radi o svojevrsnom pogledu u vrijeme. Kada se neka osoba rodi, uzimajući točno vrijeme (sat i minutu), dan, mjesec i godinu, dobivamo presliku neba u odnosu na točku gdje se ta osoba rodila, podijeljena na 12 znakova, 12 kuća u kojima se nalaze planeti sunčevog sustava i poslije slijedi analitički pristup zatečenog stanja u tom trenutku.

► **Kada ste se Vi osobno zainteresirali za astrologiju?**

Bilo je to još prije 20 godina, jer su me oduvijek interesirale neobične stvari i volio sam čitati brojne knjige i literaturu tematski vezanu uz kozmos i misterije našeg univerzuma. Glede samog približavanja astrologiji, ono je uslijedilo preko brojnih knjižica s praktičnim isku-

stvima i uputama. Komparirajući brojne autore, pokušao sam izgraditi osobni pristup.

► **Spomenuli ste različite pristupe i tumačenja iste problematike. Koji je Vaš način sagledavanja astroloških pojava?**

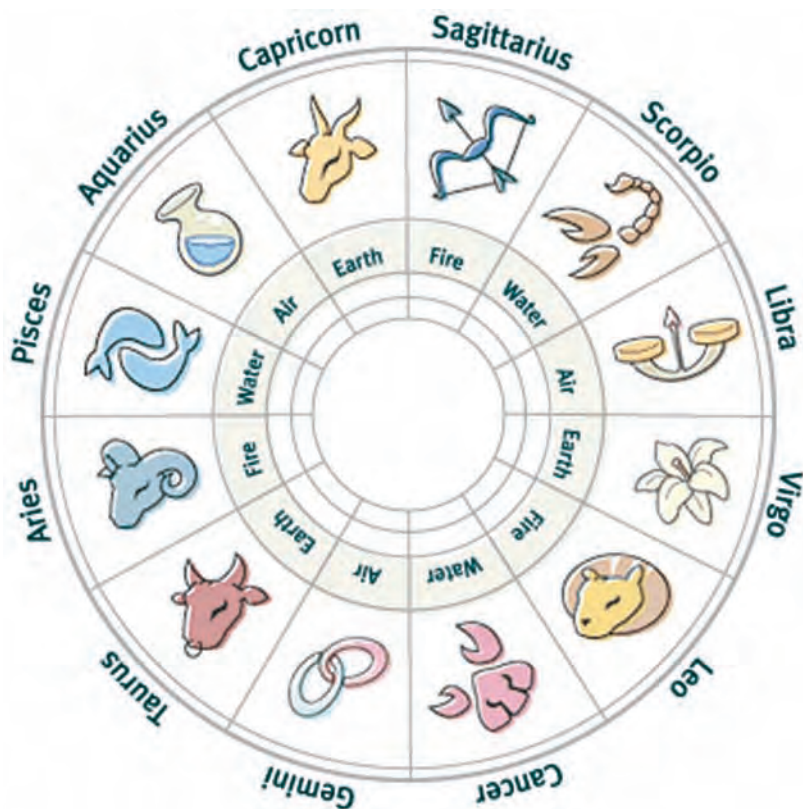
Postoji zapadno i istočno poimanje astroloških pojava, a ja sam pristalica zapadnog, tzv. tropskog shvaćanja, koje sve gleda kroz osnovna godišnja doba i analizira ravnomjerni i kontinuirani prirodni tijek događanja. Opet istočno shvaćanje se, prije svega, razlikuje u 23 stupnja i 57 minuta, a rukovodi se izučavanjem na bazi Zodiaka (nebeskih sazvižda).

► **Koliko je stara ljudska praksa gledanja u zvijezde i nastojanja njihovog tumačenja?**

Nemoguće je precizno odrediti vremensko razdoblje kada su ljudi počeli sa svojim praktičnim zanimanjem za zvijezde, no, postoje autentični nađeni zapisi stari oko 3.000 godina prije Krista, koji potvrđuju zanimanje starih Sumerana za astrološke pojave. Opet, prema nekim drugim podacima smatra se kako se astrologija prakticirala u Indiji još prije 8.000 godina. ■

Osnove astrologije

Sve što se golim okom može vidjeti na našem nebeskom svodu čini osnovu astrologije – dva najvažnija izvora svjetla (Sunce i Mjesec) i 5 planeta sunčevog sustava (Merkur, Venera, Mars, Jupiter i Saturn), kaže Igor Pavluković.

MODNI VAIO

Padanje cijena neke vrste proizvoda neminovno dovodi do odluke proizvođača da svoje primjerke dobro nakiti ne bi li se bolje prodali. Sony je pravi primjer: predstavio je nekoliko novih primjeka za sezonu proljeće-ljeto 2007. godine. Radi se o pripadnicima serije FE890 (zaslon 15,4 inča) i serije C (13,3 inča). Svi primjerci razvrstani su u četiri dizajnerske

grupe - Charcoal Blossom, Black & White Dot, Weatherhead Blue i TurquoiseDot. Recept uspjeha je i ograničena serija - u prvoj turi bit će napravljeno samo 1350 komada, a cijena najjeftinijeg modela je 1000 dolara.

NJEŽNO ME TAKNI

Zaslone osjetljivi na dodir obično su skupi i često nemaju kvalitetu potrebnu za obavljanje posla. Na svu sreću firma MagicTouch je osmislila rješenje - serija MagicTouch Touchscreen Add-on. Radi se o providnim zastorima koji se postavljaju ispred ekrana, nalik na filtere koji su svojevremeno štitali oči od štetnog uticaja monitora. Oni su osjetljivi na dodir i povezuju se preko USB ili RS-232 porta. Ovi zastori se proizvode u svim standardnim dimenzijama i koštaju od 160 do 300 USD, dok se za svega 5 dolara može nabaviti i olovka osjetljiva na pritisak.

DXG-589V

Eto, dosjetila se manje poznata američka tvrtka DXG kako će napraviti jedan uređaj koji će pokupiti funkcije (gotovo) svih uređaja koji se prosječnom geeck-u nalaze u džepu. Model DXG-589V u osnovi je digitalni fotoaparat (5 megapiksela), koji služi i kao prenosiva igračka konzola, MP3 plejer, diktafon i nudi izravno snimanje video materijala

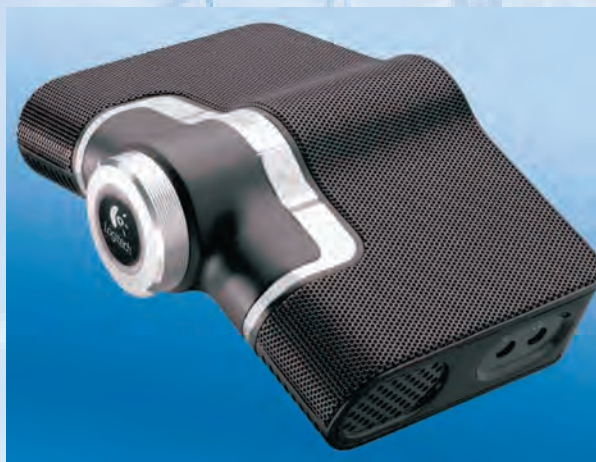
sa televizora ili kućnih DVD plejera. Kao kamkorder, omogućeno je snimanje video materijala u VGA razlučljivosti (640 x 480) pri 30 frejmova u sekundi u MPEG-4 formatu. Ugrađen je rotirajući LCD zaslon od 3 inča, a na aparatu postoji 20 ugrađenih video igara. Model se prodaje za oko 200 USD.

LOGITECH QUICKCALL USB SPEAKERPHONE BEZ DODATAKA

Logitech je u skorije vrijeme izdao nekoliko proizvoda namijenjenih razgovaranju preko Interneta koji ne spadaju u kategoriju slušalica sa mikrofonom. Jedan od tih proizvoda je QuickCall USB Speakerphone.

Radi se o spravi dimenzija 18 x 12 x 6 cm, srebrno-crne boje i prilično zanimljivog dizajna. Na kućištu su tri gumba, za odgovaranje na poziv, prekidanje poziva i isključivanje mikrofona. S desne strane nalaze se priključci za slušalice i mikrofonski kabel, ukoliko je potrebna osobnost. Okrugla »stvar« na sredini sa prednje strane služi za reguliranje jačine tona. Zbog pozicije tog kotačića i dizajna uređaja ljudi bi mogli pomisliti kako je u pitanju nekakva kamera, a da je kotačić zapravo poklopac od sočiva. Sprava se povezuje s kompjutorom USB kablom dužine dva metra, preko kojeg dobija i napajanje tako da nikakvi drugi kablovi nisu potrebni.

Za razliku od dizajna, korisna vrijednost ove sprave daleko je manje diskutabilna. Ton je vrlo jasan (i glasan ako treba), a echocancellation radi prilično dobro. Mikrofon lijepo »hvataju« glas bez obzira na to je li osoba koja razgovara odmah pored ili na nekoliko metara od spikerfona (recimo, na suprotnom kraju prostorije). Ovo naravno zavisi i od pozadinske buke koja postoji u prostoriji jer ovaj uređaj ipak nije svemoguć, ali u poređenju s drugim spikerfonima ugrađenim u razne fiksne i mobilne telefone, mogu reći da spada u bolje primjerke svoje vrste.

Sve to postiže se fizičkim rasporedom zvučnika i mikrofona na spikerfonu, kao i pomoću softvera Logitech CallCentral koji dolazi na CD-u i koji je potrebno instalirati da bi dobili punu funkcionalnost. Prije prve uporabe potrebno je odraditi kalibriranje uz pomoć čarobnjaka iz CallCentrala.

Na site-u proizvođača iz nekog razloga nije naveden Skype kao servis s kojim se može koristiti ovaj spikerfon, već samo AIM i Yahoo Messenger sa podrškom za glas, ali zato na kutiji stoji naljepnica Skype certified, a spikerfon provjereno radi sasvim dobro i sa Skypeom.

U nedostatku boljih ili čisto radi uštede prostora na stolu, ovaj spikerfon može Vam poslužiti i kao zamjena za zvučnike, iako kvalitet zvuka nije osobito dobar, a nije ni stereo (jer su zvučnici ipak prilagođeni govoru), nalikuje zvuku jeftinih plastičnih zvučnika i onih koji se ugrađuju u laptope i monitore.

Spikerfoni po pravilu postoje kao dodatna opcija neke naprave za komuniciranje i često su vrlo sumnjive kakvoće i uporabne vrijednosti. Logitech QuickCall Speakerphone nije dodatak ničemu i zato nema taj luksuz. Iz tog razloga je Logitech morao napraviti hardversko/softversko rješenje odgovarajuće kakvoće, što ovaj spikerfon čini boljim od većine drugih i može biti sasvim dobar izbor onome kome je ovakva sprava potrebna.

Priređuje: Siniša Jurić

Pročitajte i primijenite!

Pet razloga zbog čega se trebate baviti sportom

Mjesec svibanj je kao poručan za raznovrsne tjelesne aktivnosti

Piše: Dražen Prčić

Dolaskom kontinuiranog ljepšeg i toplijeg vremena, osobito u svibnju, po mnogima najljepšem mjesecu, nude se realne pogodnosti za prakticiranje određenog oblika tjelesnih aktivnosti skupnim nazivom formuliranim kao sport. Koja će to biti disciplina ili aktivnost, generalno gledano, uopće nije niti važno. Jedino važna je potreba za bavljenjem sportom. Ukoliko se još niste odlučili probati se u nekom obliku sportskih aktivnosti, evo pet zbilja važnih razloga za to:

1. ZDRAVLJE: Bavljenje određenom tjelesnom aktivnošću, ponajprije je višestruko korisno za ljudsko zdravlje. Bila to najobičnija šetnja (minimalno 25 minuta u kontinuitetu) ili ozbiljniji napor određenog sporta koji se redovito upražnjava (nogomet, košarka, tenis, fitness i sl.), efekt na ljudski organizam je višestruko

pozitivan i blagodat ovog »korisnog umora« možemo vrlo brzo osjećati na općem tjelesnom planu. Znojenjem dolazi do izlučivanja štetnih materija i toksina iz našeg organizma, dok učestala aktivnost znatno djeluje na sve aspekte općeg zdravlja. Poboljšava se cirkulacija, pluća se čiste, mozak bolje radi, dolazi do smanjenja krvnog tlaka i još puno toga korisnoga nakon samo »malo« dnevnog ili tjednoga sporta.

2. LJEPOTA: Iako je ovaj dio više vezan za ženski rod, ne mali broj modernih muškaraca također danas sve više polaže na svoj vanjski izgled. Konkretno, redovitom sportskom aktivnošću tijelo dobiva na čvrstini (mišići postaju sve tvrdi, namjesto opuštenog sala). Uz sve bliži dolazak vremena godišnjih odmora, tj. toplog vremena kada će dolaziti do sve češćeg obnaživanja na javnim mjestima (bazeni, mora, plaže, pa i ulice), sport predstavlja idealnog saveznika u poboljšanju izgleda.

3. SKIDANJE VIŠKA KILOGRAMA: Ovaj razlog ima neposrednu uzročnu svezu s prijašnjim, jer bavljenjem sportom dolazi do znatno bržeg i efektivnijeg skidanja masnih naslaga s trbuha i bokova (neugodne posljedice duge zime). »Oživljeno tijelo«, oslobođeno utega nezdrave ishrane, trenutačno postaje ljepšim i

atraktivnijim. Naravno, i mnogo zdravijim.

4. OSLOBADANJE OD STRESA: Najveći moderni ubojica čovječanstva je, jamačno, stres koji se turbulencijom užurbane svakidašnjice ukorijenio u živčanom sustavu gotovo svakoga čovjeka. Obitelj, posao, konačno život, svako u svojoj domeni nosi brojne stresne situacije koje, ponekad, i nesvjesno ostavljaju traumatičnog traga na našem općem zdravlju. Sport i tjelesna aktivnost pomažu djelotvornom ublažavanju nastalih posljedica po opće zdravlje i kvalitetno neutraliziraju potencijalni opasni napad »tihog ubojice«

5. DRUŽENJE: Sve više smo svjedoci masovne pojave otuđenja među ljudima, kad se sve manje »druži«, a sve više »povlači u sebe«. S radnog mjesta ljudi hitaju svojim domovima, »zavlače se« i ostaju unutra sve do novog dana i ponovnog odlaska na posao. Bavljenjem sportom ljudi se, prirodom aktivnosti kojom se bave, jednostavno moraju družiti i biti na okupu, bio to pojedinačan ili kolektivni sport. Osobito su lijepa i više nego korisna razna rekreacijska natjecanja, kada uz prakticiranje tjelesnih aktivnosti redovito dolazi i do stvaranja novih prijateljstava i potom dugogodišnjih druženja među »sportskim prijateljima«. ■

Godine nisu važne

Za bavljenje sportom ili nekom redovitom tjelesnom aktivnosti (opet sport), godine uopće nisu važne, već samo pozitivan stav prema životu. Ukoliko ne vjerujete, upitajte bilo kojeg sportaša u zrelijim godinama.

Ivan i Mate Sabanov, tenisači

Palićki blizanci

Na turnirima Europske Teniske Asocijacije pokušat će zabilježiti prve euro bodove i mjesta na ETA-inoj ranking ljestvici

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Poput brojnih blizanaca, *Ivan* i *Mate Sabanov* oduvijek su skretali pozornost okolice na sebe, a kada su počeli igrati tenis ubrzo su postali poznati i mnogo dalje. Dvojici talentiranih dječaka s Palića, mjesta na istoimenom jezeru pokraj Subotice, natjecatelja najstarijeg tenis kluba u zemlji predviđa se lijepa budućnost u »vodama bijelog sporta«. O njihovim planovima u aktualnoj sezoni, te već spomenutoj budućnosti, razgovarali smo neposredno prije njihovog odlaska na međunarodni juniorski tenis turnir u Budimpešti.

► **O kakvom se turniru radi u glavnom gradu susjedne Mađarske?**

Ivan: Idemo na turnir Europske teniske Asocijacije (ETA) za igrače do 16 godina starosti, a s obzirom da još nemamo adekvatan europski ranking, primorani smo, igrajući kvalifikacije, pokušati izboriti mjesto na glavnom turniru.

► **Koliko često trenirate tjedno i tko je vaš sadašnji trener?**

Mate: S trenerom *Zsoltom Juhaszom* treniramo tri puta tjedno, dok individualno radimo svakog dana.

► **Pokraj već spomenute Budimpešte, gdje ćete još pokušati »uhvatiti« turnirske plasmane, bodove i pokale?**

Ivan: Nakon Mađarske slijede nam, vjerojatno, nastupi u Mariboru (Slovenija), Novom Sadu i možda

Zenici (BiH), gdje ćemo pokušati ostvariti što bolji rezultat, koji bi nam u budućnosti olakšao nastupe na sljedećim turnirima.

► **Koncem ove školske godine završavate osmogodišnju školu**

na Paliću, a srednjoškolski odgoj bi trebali pohađati u Osijeku. Je li tenis »kriv« za ovaj školski transfer?

Mate: Na jesen bi trebali krenuti u sportsku gimnaziju u Osijeku

i nastaviti s treninzima u TK »Osijeku«, a sve u namjeri daljnjeg ozbiljnijeg bavljenja tenisom, uz nastavak redovitog školovanja.

► **Iako ste blizanci koji i više nego nalikuju jedan drugom, ipak se bitno razlikujete u jednom teniskom detalju. Tko od vas dvojice igra bekhend s jednom, a koji s dvije ruke?**

Ivan: Ja igram s jednom rukom, dok moj brat Mate bekhend igra s dvije ruke i po tome nas se, ponajviše, može razlikovati na teniskom terenu.

► **Tko je vaš igrački uzor iz svijeta najboljih tenisača današnjice?**

Mate: Švicarac *Federer* je naš teniski uzor u svakom pogledu i trenirajući »bijeli sport« uvijek nastojimo svoju vještinu igre sve više »približavati« jednom od najboljih tenisača svih vremena. Volimo ga jer ima najbolju tehniku na svijetu!

► **Kako je igrati braći jedan protiv drugoga i tko je trenutačno bolji?**

Ivan: Nemamo problema kada igramo jedan protiv drugoga, jer sport nikada ne može biti iznad našeg bratskog odnosa. Glede trenutačnog skora pobjeda i poraza on je u potpunosti izjednačen, jer poglavito pobjeđujemo jedan drugoga naizmjenično. Uvijek igramo opušteno.

► **Hoćete li u budućnosti zaigrati zajedno u paru, nastavljajući uspješni niz blizanaca u svjetskom tenisu?**

Upravo namjeravamo na ovim ETA-inim turnirima ozbiljnije zaigrati u paru i postići neki zapaženiji »bratski« rezultat. Voljeli bi u budućnosti postati jaki dubl Sabanov-Sabanov.

Brat tenisač

Njihov stariji brat *Aleksandar* glavni je krivac za odluku blizanaca da uzmu reket u ruke. A bilo je to u njihovoj sedmoj godini...

Palić, 1. svibnja, Muški štrand

Izložba (nerasnih) pasa

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica
 24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406
 E-mail: mios@tippnet.co.yu
 Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

**BENEŠ
BUS PREVOZ**

PALIĆ, BANATSKA 20, TEL.:0637394750

**PETAK
4.5.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Liberija - američki san
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Među nama, emisija
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Dnevnik Bridget Jones, američki film
21.55 - Vijesti
22.05 - Emisija opće prakse
23.10 - Vijesti iz kulture
23.20 - Tiha osveta, američki film
01.05 - Vijesti dana
01.10 - Plan B, američko-danski film
02.55 - Mamac, britanski film
04.35 - Ed 4., serija
05.20 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
06.20 - Znanstvena petica
06.50 - Dvoboj strasti, serija

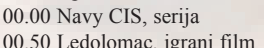

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Crtani film
10.30 - Vremenski putnici, serija za mlade
11.00 - Mali titani, crtana serija
11.25 - Mali titani, crtana serija
11.45 - Ludnica ponedjeljkom, američki film
13.20 - Vijesti na Drugom
13.25 - Kad god budete spremni, g. McGill, film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija

15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Bitange i princeze 3., serija
16.45 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
17.45 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola: Promocija ulaska u NATO
19.25 - M.A.S.H. 8.
19.50 - Pričekajmo
20.10 - Genijalci
20.45 - Naši i Vaši, serija
21.20 - Vijesti na Drugom
21.35 - Rose i Maloney, serija
23.10 - Koncert, snimka
00.40 - Pričekajmo
00.55 - Pregled programa za subotu

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.40 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Oluja, serija
18.20 Istraga, kriminalistički magazin
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Večernja škola - Praksa
21.00 Cimmer fraj, serija
21.30 Osvetnik, igrani film
23.10 Vijesti Nove TV
23.20 Seinfeld, serija
23.50 National geographic report

00.00 Navy CIS, serija
00.50 Ledolomac, igrani film
02.20 Dva momara, igrani film
04.00 Istraga, kriminalistički magazin
05.30 Kraj programa
07.00 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
07.15 Ed, Edd i Eddy, crtana serija
07.40 Transformers Energon, crtana serija
08.05 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
08.30 Puna kuća, humoristična serija (R)
09.00 Pod istim krovom, humoristična serija (R)

09.25 Bračne vode, humoristična serija (R)
09.55 Deseta policijska, dramska serija
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Hoću seksualce! Ni nano, ni metro, ni retro..., show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
15.55 Puna kuća, humoristična serija
16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija
21.00 Pustinjski grom, igrani film, akcijski
22.25 Snovolovka, igrani film
00.50 Vijesti
01.00 Gia, igrani film, drama
03.05 Otrovnja Ivy: Novo zavođenje, igrani film, triler/erotski (R)

**SUBOTA
5.5.2007.**

07.45 - TV raspored
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Vijesti
09.00 - Velike filmske zvijezde: Charlotte Rampling
09.30 - Kinoteka - filmovi Kirka Douglasa: Čovjek bez zvijezde
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.35 - Reporter: Više od 1000 riječi
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.40 - Stalking the Jaguar
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39

19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Kazalište u kući, TV serija
20.45 - Zvijezde pjevaju (5.), 1. dio
22.00 - Zvijezde pjevaju (5.), 2. dio
22.35 - Veronica Guerin, američki film
00.15 - Vijesti dana
00.25 - Vijesti iz kulture
00.35 - Potkupljivač, film
02.25 - Hamburger Hill, američki film
04.10 - Propalica, američki film
05.45 - Skica za portret
05.55 - Oprah Show
06.40 - Dvoboj strasti, serija

07.50 - TV raspored
07.55 - Obični ljudi, serija
10.10 - Kućni ljubimci
10.45 - Briljanteen
11.35 - Parlaonica
12.30 - O.C. 3., serija
13.15 - Automagazin
13.50 - Dnevnik Bridget Jones, američki film
15.25 - Rukomet (M), polufinale Kupa Hrvatske: Croatia osiguranje - Pipa IPC, prijenos
16.55 - Košarka (M), PH: Zagreb - Split CO, prijenos
18.50 - Post scriptum
19.31 - M.A.S.H. 8.
20.00 - Emisija
20.10 - Hajduk - Zagreb, prijenos
22.05 - Emisija
22.45 - Sportske vijesti
22.55 - Zakon i red: Odjel za žrtve 7., serija
23.40 - Obavještajci 3., serija
00.35 - Lovci na natprirodno, serija
01.20 - Odbrojanje do Eurosonga (3/3)
01.45 - Pregled programa za nedjelju

07.20 Nascar utrke, crtana serija
07.50 Atom, crtana serija
08.10 Power Rangers S.P.D.
08.40 Dr. Jeckyll i Mr. Hyde, crtani film
09.30 Moja ekipa, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Kviskoteka, kviz
13.30 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
14.40 Osvetnik, igrani film

16.30 Interijeri, lifestyle magazin
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Kod Ane, kulinarski show
18.00 Nad lipom 35, glazbeni show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show
21.40 Univerzalni vojnik, film
23.20 Vremenski policajac, igrani film
00.50 Zmajev most, igrani film
02.20 Grob milijunaša, igrani film
03.50 Obiteljske tajne, film
05.10 Kraj programa

06.20 Nikola, serija
06.50 Fifi i cvjetno društvo
08.05 Trollz, crtana serija
08.30 Jagodica Bobica
08.55 SpužvaBob Skockani
09.20 Krajnja granica, film
10.55 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
13.30 Vijesti uz ručak
13.35 Everwood, dramska serija (dvije epizode)
15.15 Začin ljubavi, igrani film
16.45 Davno izgubljena stvorenja, dokumentarni film
17.45 Zvijezde Ekstra: Najseksi supermodeli, zabavna emisija
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta
20.05 Dozvola za Fockere, igrani film, komedija
22.00 Progonjeni, igrani film
23.50 Silver city, igrani film
02.00 Pustinjski grom, film (R)
03.20 Snovolovka, film (R)

**NEDJELJA
6.5.2007.**

07.15 - TV raspored
07.20 - TV kalendar
07.30 - Barbie: Princeza i seoska djevojčica, animirani film
09.00 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.25 - Lilo i Stitch
09.50 - Vijesti
10.00 - Inspektor Morse, serija
11.45 - TV kalendar
12.00 - Dnevnik (T)
12.15 - Syngenta - poljoprivredni savjetnik, emisija pod pokroviteljstvom

12.17 - Mali savjeti za poljoprivrednike
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.10 - Vijesti
15.25 - Planet Zemlja - budućnost:
Zajednički život
16.20 - Jelovnici izgubljenog vremena (13/18)
16.45 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.25 - Odbjegla nevjesta, američki film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Odmori se, zaslužio si II. - TV serija
21.50 - Shpitza
22.40 - Lica nacije
23.38 - Vijesti
23.50 - Vijesti iz kulture
00.00 - Emilia, serija
01.30 - Vijesti dana
01.35 - Pritisak na tlak, humoristična serija
01.55 - Moja kuća u Umbriji, britansko-talijanski film
03.35 - Planet Zemlja - budućnost
04.25 - Plodovi zemlje
05.15 - Nedjeljom u dva
06.15 - Split: More

08.00 - TV vodič
08.25 - TV raspored
08.30 - Obični ljudi, serija
10.00 - Opera Box
10.30 - Skica za portret
10.40 - Vijesti iz kulture
10.50 - Biblija
11.00 - Solin: Misa, prijenos
12.00 - Emilia, serija
13.30 - Mir i dobro
14.00 - Moja kuća u Umbriji, britansko-talijanski film
15.40 - Zvijezde pjevaju (5.)
16.55 - Rukomet (M), finale Kupa Hrvatske, prijenos
18.30 - Arena
19.30 - Magazin nogometne Lige prvaka
20.05 - Pritisak na tlak, humoristična serija
20.25 - Košarka (M), finale Eurolige - prijenos
22.20 - Sportske vijesti
22.30 - Evergreen - filmovi Paula Newmana: Ničija budala, film
00.15 - Pregled programa za ponedjeljak

06.50 Nascar utrke, crtana serija
07.40 Dr. Jeckyll I Mr. Hyde, crtani film
08.30 Atom, crtana serija
09.00 Power Rangers S.P.D.
09.20 National geographic report:
09.30 Automotiv, auto moto magazin
10.00 Navigator, nautički magazin
10.40 Smallville, serija
11.40 Svi mrze Chrisa, serija
12.10 Cimmer fraj, serija
13.30 Naša mala klinika, serija
14.30 Vremenski policajac, igrani film
16.20 Vijesti Nove TV
16.30 Univerzalni vojnik, igrani film
18.10 Epicentar, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, glazbeni show
21.10 Tri mušketa, igrani film
23.00 Red Carpet, zabavna emisija
00.00 Čelične magnolije, igrani film
01.50 Oliverova priča, igrani film
03.20 Tri mušketa, igrani film
05.00 Zuhra light show, zabavna emisija
06.00 Kraj programa

05.55 Nikola, serija
06.20 Jagodica Bobica
06.45 SpužvaBob Skockani
07.10 Edel i Starck: snažni i odvažni, humoristična serija
08.00 Jednom lopov, kriminalistička serija
08.50 Mijenjam ženu specijal, sapunica (R)
10.30 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija (R)
11.30 Red Bull Air Race- Rio de Janeiro, sportsko-dokumentarna emisija
12.05 Nadreality show (R)
12.35 Bibin svijet, serija (R)
13.20 Vijesti uz ručak
13.30 Gušter, igrani film, akcijska komedija
15.35 Dozvola za Fockere, igrani film, komedija (R)
17.35 Odred za čistoću, zabavna emisija
18.05 Exkluziv, magazin
18.45 Vijesti
19.10 Salto, zabavna emisija
20.05 Policijska patrola, dokumentarna sapunica
20.50 Zakon braće, serija

21.40 Živi, igrani film, drama
23.55 Doktor smrti, serija
00.45 FBI istraga, serija
01.35 Novi forenzičari, serija
02.30 Progonjeni, film, (R)

**PONEDJELJAK
7.5.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Zvučni mamac za morske pse
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Riječ i život: Socijalni nauk u stvarnosti, religijski program
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Eko zona
16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Latinica, 1. dio
21.00 - Latinica, 2. dio
21.30 - Dokumentarna emisija
22.05 - Otvoreno (+Vijesti)
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Na rubu znanosti: Hakeri
00.15 - Vijesti dana
00.20 - Dobro ugođena večer - 24. muzički biennale Zagreb
01.45 - CSI: Las Vegas 7.
02.30 - Buđenje mrtvih 4., serija
04.10 - M.A.S.H. 9.
04.35 - Latinica
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Pročitani
10.00 - Split: Blagdan sv. Dujma, prijenos procesije i mise
13.00 - Skica za portret
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Inspektor Morse, serija

15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Kazalište u kući, TV serija
16.45 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
17.45 - Direkt
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola: Sigurna kuća za muškarce
19.25 - M.A.S.H. 9., humoristična serija
19.50 - Pričekajmo, serija
20.10 - CSI: Las Vegas 7., serija
20.55 - Luda kuća 2., serija
21.40 - Vijesti na Drugom
21.55 - Buđenje mrtvih 4., serija
23.35 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
00.35 - Pregled programa za utorak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kućanice, serija
21.30 Uvod u anatomiju, serija
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 Sex inspektori, serija
23.40 Medicinska istraga, serija
00.30 Seinfeld, serija
00.50 Navy CIS, serija
01.40 Prvi radni dan, serija
02.30 Fatalna nevinost, igrani film
04.00 Medicinska istraga, serija
04.50 Red Carpet, zabavna emisija
05.50 Kraj programa
06.50 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
07.05 Ed, Edd i Eddy, crtana serija
07.25 Transformers Energon, crtana serija

07.50 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija (R)
08.20 Puna kuća, humoristična serija (R)
08.45 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
09.15 Bračne vode, humoristična serija (R)
09.40 Deseta policijska, dramska serija
10.40 Sudnica, show (R)
11.40 Vijesti
11.45 Exkluziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Trbuh vuče u tudinu, oko gleda u daljinu..., show
13.15 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.45 Amerika, telenovela (2 epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira, humoristična serija
15.55 Puna kuća, humoristična serija
16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 CSI: Miami, kriminalistička serija
20.50 Zakon braće, kriminalistička serija
21.35 Mamac, igrani film, akcijska komedija
23.45 Vijesti
00.00 Zakon braće, kriminalistička serija (dvije epizode) (R)
01.30 Živi, igrani film, drama (R)

**UTORAK
8.5.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.08 - Mali savjeti za poljoprivrednike, emisija pod pokroviteljstvom
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Forenzički slučaj - Hanli
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Normalan život, emisija za osobe s invaliditetom
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak

14.10 - Krim odjel 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.25 - Vijesti
17.35 - Znanstvene vijesti
17.40 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Globalno sijelo
20.40 - Kontraplan
21.35 - Poslovni klub
22.10 - Otvoreno (+Vijesti)
23.15 - Projekt: Balerina i astronauti, dokumentarni film
00.05 - Vijesti dana
00.15 - Ponoćna antologija: Napola, njemački film
02.05 - Krim odjel 5., serija
02.55 - Dr. House 2., serija
03.35 - M.A.S.H. 9.
04.00 - National Geographic: Forenzički slučaj - Hanli
04.55 - Poslovni klub
05.25 - Potrošački kod
05.55 - Dvoboj strasti, serija

19.50 - Pričekajmo
20.10 - Crni pas, američki film
21.40 - Dr. House 2., serija
22.25 - Vijesti na Drugom
22.35 - Pijano, novozelandsko-australski film
00.33 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
00.35 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
00.55 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
01.10 - TV raspored za srijedu

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Naša mala klinika, serija
21.30 Ima li pilota u avionu?, igrani film
23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Medicinska istraga, serija
00.10 Seinfeld, serija
00.30 Navy CIS, serija
01.20 Naoružan i opasan, igrani film
02.50 JAG, serija
03.40 Sex inspektori, serija
04.30 Medicinska istraga, serija
05.10 Epicentar, talk show
06.20 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Transformers Energon
08.05 Princ iz Bel- Aira, (R)
08.30 Puna kuća, serija (R)
09.00 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
09.25 Bračne vode, serija (R)
09.55 Deseta policijska, dramska serija
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Mi imamo šampione! Ali, je li cijena bila prevelika?, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)

15.30 Princ iz Bel- Aira, serija
15.55 Puna kuća, serija
16.25 Pod istim krovom, serija
16.55 Sam svoj majstor, serija
17.20 Bračne vode, serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Bibin svijet, serija
20.40 Nadreality show
21.10 Ja, ja i Irena, igrani film
23.05 Reži me, dramska serija
00.05 Vijesti
00.20 Mamac, igrani film, akcijska komedija (R)
02.15 CSI: Miami, kriminalistička serija (R)
03.05 Reži me, dramska serija (R)

**SRIJEDA
9.5.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Syngenta - poljoprivredni savjetnik, emisija pod pokroviteljstvom
09.12 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Život ili smrt na Denaliju
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.10 - Krim odjel 5., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.20 - Vijesti
17.30 - Metro express, emisija pod pokroviteljstvom
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Piramida, zabavni program
21.10 - Sudski poziv
21.45 - Otvoreno (+Vijesti)
22.40 - Vijesti iz kulture
22.50 - Drugi format
23.45 - Vijesti dana
23.55 - Zvijezde Europe, snimka koncerta
01.00 - Krim odjel 5., serija
01.50 - Galactica 2., serija
02.35 - M.A.S.H. 9.
03.00 - Prekid programa radi redovnog održavanja uređaja

05.30 - Euromagazin
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Športerica
10.00 - Otokar
10.20 - Vremenski putnici, serija za mlade
10.45 - Mali titani, crtana serija
11.10 - Mali titani, crtana serija
11.30 - Istina o Jane, film
13.00 - Dokumentarna emisija
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Convictions, film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Globalno sijelo
16.40 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
17.10 - Dva i pol muškarca 3.
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola: Proslava završetka školovanja
19.20 - M.A.S.H. 9.
19.45 - Pričekajmo
20.05 - Finale Hrvatskog nogometnog kupa: Dinamo - Slaven Belupo, prijenos
22.35 - Galactica 2., serija
23.20 - Vijesti na Drugom
23.35 - Dva i pol muškarca 3.
23.55 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
00.25 - Pregled programa za četvrtak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kviskoteka, kviz
21.50 U sridu, društveno politički magazin

23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Novac, business magazin
23.40 Seinfeld, serija
00.10 Ništa zajedničko, serija
00.40 Sve što znam o muškarcima, serija
01.00 National geographic report
01.10 Navy CIS, serija
02.00 Bolji život, igrani film
03.30 JAG, serija
04.20 Ništa zajedničko, serija
04.40 Sve što znam o muškarcima, serija
05.10 U sridu, društveno politički magazin
06.10 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Transformers Energon
08.05 Princ iz Bel- Aira, (R)
08.30 Puna kuća, serija (R)
09.00 Pod istim krovom, (R)
09.25 Bračne vode, serija (R)
09.55 Deseta policijska
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: A bio je tako zločesto dijete, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira
15.55 Puna kuća, serija
16.25 Pod istim krovom, serija
16.55 Sam svoj majstor, serija
17.20 Bračne vode, serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 CSI: New York, serija
20.50 Zaboravljeni slučaj
21.40 Ubojiti nagon, serija
22.35 Reži me, dramska serija
23.30 Vijesti
23.45 Red Bull Air Race- Rio de Janeiro, sportsko-dokumentarna emisija (R)
00.20 Ja, ja i Irena, film, (R)
02.15 Reži me, dramska serija (R)

**ČETVRTAK
10.5.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: Gledati kroz objektiv
11.05 - Trenutak spoznaje, emisija

12.00 - Dnevnik (T)
 12.30 - Dvoboj strasti, serija
 13.17 - Radni ručak
 14.10 - Krim odjel 5., serija
 15.00 - Vijesti
 15.10 - Aladdin, crtana serija
 15.32 - Nora fora, igra za djecu
 16.00 - Matičari, dokumentarni film
 16.35 - Život uživo
 17.40 - Vijesti
 17.55 - Najslabija karika, kviz
 18.40 - Obični ljudi, serija
 19.30 - Dnevnik (T)
 20.07 - Tko želi biti milijunaš?
 21.00 - Eurosong 2007 - polufinale, prijenos
 23.55 - Transfer
 00.35 - Mulholland Falls, film
 02.20 - Krim odjel 5., serija
 03.10 - CSI Miami 4., serija
 03.55 - M.A.S.H. 9.
 04.20 - M.A.S.H. 9.
 04.45 - Skica za portret
 05.00 - Sasvim obični ljudi: Rak debelog crijeva
 05.30 - Matičari, film
 06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
 08.00 - ŽUTOKLJUNAC
 08.55 - Pčelica Maja
 09.20 - NULTI SAT
 09.55 - Kokice
 10.20 - Crtani film
 10.30 - Vremenski putnici, serija za mlade
 11.00 - Mali titani, crtana serija
 11.25 - Mali titani, crtana serija
 11.45 - Cesta za Nhill, film
 13.15 - Vijesti na Drugom
 13.20 - Moja zemlja, moj dom - američki film
 15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
 15.45 - Hrvatska danas
 16.00 - Vijesti na Drugom
 16.10 - Sudski poziv
 16.40 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
 17.10 - Dva i pol muškarca 3.
 17.35 - Sasvim obični ljudi: Rak debelog crijeva
 18.10 - Županijska panorama
 18.33 - Vijesti na Drugom
 18.55 - M.A.S.H. 9.
 19.20 - M.A.S.H. 9.
 19.45 - Pričekajmo
 20.05 - CSI Miami 4., serija
 20.50 - Bitange i princeze 3.
 21.30 - Luka i igara
 21.55 - Vijesti na Drugom
 22.10 - Vrtoglavica 2
 22.40 - Southern Comfort (Južnjačka utjeha), film
 00.25 - Dva i pol muškarca 3.
 00.45 - Bez oduševljenja, molim 5. - serija
 01.15 - Pregled programa za petak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
 07.40 Šaljivi kućni video
 08.10 Smallville, serija
 09.00 Slučajni partneri, serija
 10.00 Nova lova, TV igra
 12.00 Vijesti
 12.10 Cosby show, serija
 13.10 Večernja škola - Praksa
 13.50 Skrivena istina, serija
 15.00 Ljubav i mržnja, serija
 16.00 Oluja, serija
 17.00 Vijesti Nove TV
 17.20 Sudnica Melani Vukmirice, court show
 18.20 Kontakt, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.00 Večernja škola - Praksa
 20.40 Istraga, magazin
 22.10 Vijesti Nove TV
 22.30 Slijepa pravda, serija
 23.20 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
 00.10 Seinfeld, serija
 00.40 Navy CIS, serija
 01.30 Put kući, igrani film
 03.00 JAG, serija
 04.30 Slijepa pravda, serija
 05.20 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
 06.00 Novac, business magazin
 06.30 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
 07.15 Ed, Edd i Eddy
 07.40 Transformers Energon
 08.05 Princ iz Bel-Aira, (R)
 08.30 Puna kuća, serija (R)
 09.00 Pod istim krovom, (R)
 09.25 Bračne vode, (R)
 09.55 Deseta policijska
 10.50 Sudnica, show (R)
 11.50 Vijesti
 11.55 Eksploziv, magazin (R)
 12.25 Sanja: Svidaju li se dečkima tvoje nove grudi?, show
 13.15 Zabranjena ljubav, (R)
 13.45 Amerika, (dviije epizode)
 15.30 Princ iz Bel-Aira
 15.55 Puna kuća
 16.25 Pod istim krovom
 16.55 Sam svoj majstor
 17.20 Bračne vode
 17.45 Sudnica, show
 18.45 Vijesti
 19.10 Eksploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav
 20.05 Mijenjam ženu, dokumentarna sapunica
 21.15 Vrtlog života, film
 23.15 Reži me, dramska serija
 00.10 Vijesti
 00.25 CSI: New York, (R)
 01.15 Zaboravljeni slučaj, (R)
 02.00 Ubojiti nagon, (R)
 02.50 Reži me, dramska serija (R)

TV TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »TV Tjednik« na programu YU ECO televizije emitira se petkom u 22,30. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.
 E-mail: tvttjednik@yahoo.com

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PRIZMA

Emisija na hrvatskom jeziku »Prizma« emitira se nedjeljom na RTV2 u 16.30 sati.
 E-mail emisije je: prizma@rtv.co.yu

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Nazvali smo hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorakom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)
- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA: Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kuću u Starom Žedniku, u centru sela, 84 m², dvije sobe, kuhinja i kupatilo. Plac je dvije motike s postojećim objektima. Interesirati se na broj tel. 787-091 ili 063 80 87 840.

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem, Karan. Tel: 025 830 475 i 063 71 74 888.

Dajem u zakup lijep poslovni prostor u centru grada (35 četvornih metara) sastavljen iz dvije prostorije plus sanitarni čvor. Tel: 064 22 96 773

Prodajem kuću u centru Subotice (Zagrebačka ulica) – 2,5 sobna (76 m²), komforna, visoki plafon (3,6 m), parketi, veliki podrum, malo dvorište. Odmah useljiva! Kontakt: 062 368 040

Cjenik reklamnog prostora

POSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	6.000 din	7.080,00 din
1/2	3.600 din	4.248,00 din
1/4	2.000 din	2.360,00 din

DRUGA I PREPOSLEDNJA STRANA / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	5.000 din	5.900 din
1/2	3.000 din	3.540 din
1/4	1.700 din	2.040 din

UNUTARNJE STRANE / KOLOR

	iznos	iznos sa PDV
cijela strana	4.000 din	4.720,00 din
1/2	2.400 din	2.832,00 din
1/4	1.360 din	1.604,80 din
1/8	950 din	1.121,00 din
1/12	600 din	708,00 din

Iskoristite popuste!

Za vezane cijene u 4 ili više brojaka odobravamo popust od 20%. SPECIJALAN POPUST ZA GODIŠNJU UGOVOR O REKLAMIRANJU.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«. Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

"URNA"

A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavještava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

PROSLAVLJENA 88. OBLJETNICA HKPD »MATIJA GUBEC«: SVEČANI KONCERT U RUMI

